

Bilten
slovenskega
rodoslovnega
društva

Letnik 3
Številka 3 in 4
november 1996

REVESA

Kazalo

Dr. Jože Žontar: Rodoslovje kot komponenta Mormonske cerkve	4
Jerome H. Grasser: Varovanje (rodoslovnega) arhivskega gradiva	5
ing. Lojze Kobi: Delo Rodoslovne družbe v državi Utah	6
Peter Hawlina: Izkušnje z delom v centru za družinske raziskave	8
Marjana Kos: Družinski arhiv - kako ga voditi in hraniti	8
P. Hawlina: Prenos arhivskega gradiva na rač. medij, XIII. del	11
dr. Janez Keber: Raziskovanje priimkov v sloveniji	12
Lucijan Adam: 'Kranjci' iz arhiva Vicedomskega urada za Kranjsko I.	14
Nenad Novaković: Rodoslovje in varstvo osebnih podatkov	16
Peter Hawlina: Pravična delitev	17
Mag. Janez Toplišek: Diskusijska lista za uporabnike programa BK	19
Tone Logar: Možnosti za raziskovanje vojnih žrtev	20
Mag. Janez Toplišek: Varnostno kopiranje rodoslovnih podatkov	21
Kaj delamo: Lucijan Adam	22
Kaj delajo: Tomaž Mancini Obisk v knjižnici škotskega rodoslovnega društva	23
Pisma	25
RAST - RAZiskovalski STiki	28
Poročila	29
Odmevi	30
Vabila in obvestila	30
Pregled dosedanje vsebine	32

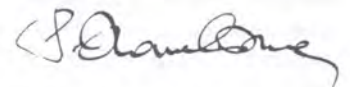
Uvodnik

Povedal sem že, da društvu ni uspelo rešiti nekaterih temeljnih vprašanj, ki zadevajo zlasti program dela in na tem temelječega finančnega načrta. Najzahtevnejša postavka tega (neobstoječega) programa je bilten. Ker od nikoder ni bilo videti znakov rešitve, sem se izneveril svoji napovedi, da časopisa ne bom mogel več urejati in sem pred poletjem pripravil dve številki. Še dve sem nameraval po dopustu. Tako bi tretja morala iziti septembra ali najkasneje oktobra, kar je bilo praktično nemogoče. Med dopustom in kmalu po njem se ni nabralo dovolj gradiva za celo številko. Zato ni kazalo drugega kot izdati dvojno številko. Tudi tu je bilo nekaj kolebanja. Gradiva se je v zadnjem mesecu nabralo za dve samostojni številki, vseeno smo se odločili, da temo o gorenjskih rodbinah objavimo v samostojni prilogi - nastala so Gorenjska drevesa.

Dvojna številka objavlja tematski sklop o rodoslovni dejavnosti mormonske cerkve. Sledijo raznovrstni prispevki in redne rubrike. Ob koncu leta dodajamo še pregled vsebine in društvenih dogodkov.

Bralce in zlasti člane opozarjamo na dejstvo, da društvo tudi za bodoče še nima programa dela. Nič še ne vemo o bodoči usodi Dreves, zato ni nemogoče, da bodo aktivnosti v prihodnjem letu ostale v okviru objavljenega sporeda srečanj in predavanj. Če bomo uspeli speljati program brez sprememb, bi se znalo zgoditi, da v prihodnjem letu od društva ne bo dodatnih obvestil.

Vsem članom in simpatizerjem želim vesel Božič, srečno Novo leto in veliko posamičnih in društvenih uspehov.

DREVESA

ISSN 1318-6221

Leto 3 - dvojna številka - 3. in 4. - november 1996

Bilten Drevesa izdaja Slovensko rodoslovno društvo

Vse pravice pridržane. Ponatis prispevkov je možen samo po dogovoru z uredništvom.

Urednik: Peter Hawlina

Slika na naslovn strani: Smreka v Smrečju nad Šk. Loko, foto P. Hawlina

Računalniški prelom: Gapro, Ljubljana

Tisk: Embalažno grafični servis, Trata - Šk. Loka

Naklada: 300 izvodov

Naslov: Lipica 7, 4220 Škofja Loka, Slovenija

Po mnenju Ministrstva Republike Slovenije za informiranje z dne 24. 4. 1996, št. 415-01-49/96 se za bilten plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

Sodelavcem biltena Drevesa

Avtorje prosimo, da pri pripravi prispevkov upoštevajo naslednja navodila:

Lektorirane prispevke pošljite stiskane in s sodobnim urejevalnikom teksta zapisane na disketi na naslov SRD, Lipica 7, 4220 Škofja Loka.

Urednik

Rodoslovje kot komponenta Mormonske cerkve

dr. Jože Žontar

Leta 1969 je Genealoško društvo iz Salt Lake Cityja praznovalo 75. letnico svojega obstoja in ob tem priredilo svetovno konferenco o dokumentih pod nazivom "Zaščita dokumentov v negotovem svetu." Organizatorji so nanjo povabili strokovnjake ter druge interesente, ki so jih zanimala vprašanja varnosti ter ohranjanja arhivskega gradiva ter raziskovalce in interesente s področja genealogije. Na konferenci je bilo registriranih od 6.000 do 7.000 udeležencev, največ jih je bilo iz ZDA. Iz Evrope je bil organiziran charter polet, ki je bil polno zaseden. Že podatki o številu udeležencev kažejo, kakšno zanimanje je vladalo za konferenco, ki so jo spremljale tudi številne kulturne prireditve. V času njenega trajanja je bilo mogoče opraviti v kongresni dvorani, imenovani Solna palača (po Slanem jezeru pri Salt Lake Cityju), tudi tečaj iz genealogije ali pa računalništva. Iz Slovenije se jo je udeležil podpisani z referatom Genealoški viri v jugoslovanskih arhivih (po želji organizatorjev je referat omejil na Slovenijo in Hrvaško).

Konferenca je bila torej v znamenju dejavnosti genealoškega društva iz Salt Lake Cityja, ki ima s polnim imenom naziv Genealoško društvo Cerkve Jezusa Kristusa svetnikov poslednjih dni. Gre za versko skupnost, bolj znano pod imenom mormoni (po Book of Mormon, v kateri so zapisana njihova temeljna verska načela). Osnovni namen društva je olajšati svojim članom ugotavljanje prednikov, da bi spiske prednikov vložili v tempelj v Salt Lake Cityju. S tem bodo po njihovem prepričanju zagotovili, da se bodo ob Kristusovem prihodu (ne priznavajo Kristusovega rojstva) združili in kot velika družina dosegli zveličanje. Verska skupnost mormonov je štela po podatkih iz leta 1986 okoli 6 milijonov članov, od tega polovico v ZDA, so pa razširjeni tudi po Evropi. V javnosti poudarja društvo svoj pomen pri zavarovanju in posredovanju genealoškega gradiva (vital records) nasploh in kot primer navaja tudi, kako se je ohranilo po njihovi zaslugi za določene kraje na Hrvaškem tako gradivo, medtem ko so bili originali v nedavnih vojnih dogodkih uničeni.

Tema konference je bila v vsakem oziru zelo aktualna. Bilo je še vedno obdobje hladne vojne in do izbruha 3. svetovne in obenem atomske vojne bi lahko kaj hitro prišlo in z njo nepredvidljivo uničenje pisane kulturne dediščine. V številnih državah so pospešeno mikrofilmali najbolj dragoceno gradivo. Neodvisno od delovanja mormonov pa so se začela tudi zelo širiti v petdesetih letih genealoška preučevanja tudi po Evropi, kar je interes za konferenco še povečalo.

V času konference si je bilo moč ogledati tudi bunkerje Genealoškega društva v granitnem masivu v bližini Salt Lake Cityja, zgrajene leta 1965, kjer hrani društvo mikrofilme matičnih knjig v naravnost idealnih razmerah. Glavno skladišče je 210 m pod zemljo, varno tudi v primeru eksplozije najmočnejše atomske bombe. V biblioteki društva v Salt Lake Cityju pa je moč proti plačilu mikrofilme uporabljati. Je najsodobneje opremljena, že tedaj so premogli številne računalnike.

Konferenca se je vršila v času, ko so mormoni navezovali stike tudi z arhivi v Jugoslaviji, konkretno z arhivi v Slove-

niji in na Hrvaškem (zanimivo je, da se za pravoslavni del Jugoslavije niso zanimali). Prosili so za dovoljenje, da bi mikrofilmali matične knjige (rojstne, poročne, mrliške), kar so takrat opravljali ne le v zahodni Evropi, marveč tudi v nekaterih državah vzhodne Evrope, npr. na Poljskem in Madžarskem. Bili so pripravljani plačati določen znesek od posnetka ter izročiti kopijo mikrofilmskih posnetkov, vztrajali pa so na tem, da sami opravijo mikrofilmanje. Po drugi strani so se slovenski arhivi, združeni tedaj v Skupnost arhivov Slovenije, mnogo ukvarjali z zavarovanjem matičnih knjig, ki so bile za novejši čas pri matičnih uradnih, starejše pa v Arhivu Slovenije, v Pokrajinskem arhivu Maribor, v škofijskih arhivih ter pri župnijskih uradih. Jeseni 1968 so se slovenski arhivi, skupaj s cerkvenimi arhivarji, lotili popisa vseh matičnih knjig, ne glede na to kje so bile, in ga končali konec leta 1971. Kako obsežna je bila akcija pove podatek, da je bilo popisano gradivo pri 1126 domačih in pri 18 imetnikih v tujini. Popis je objavljen v Vodniku po matičnih knjigah za območje SR Slovenije, ki je izšel v treh knjigah, v letih 1972 in 1974 (urednika dr. Ema Umek in Janez Kos). Bilo bi zelo koristno, da bi vodnik aktualizirali na današnje stanje, potem ko je Arhiv Republike Slovenije izročil matične knjige Nadškofijskemu arhivu v Ljubljani, Ministrstvo za notranje zadeve pa prepise matičnih knjig za Štajersko Škofijskemu arhivu v Mariboru (1993).

Genealoško društvo je pripravilo program mikrofilmanja matičnih knjig v Sloveniji, ki naj bi trajal v presledkih kar deset let, z delom pa bi pričeli proti koncu leta 1970. Sledili so razgovori s slovenskimi državnimi oblastmi, ki so se postavile na stališče, da državni interesi ne dovoljujejo izročiti kompletno preslikano gradivo o prebivalstvu republike skozi stoletja v tujino. Enako je bilo tudi mnenje cerkvenih oblasti. Slovenija je nastopala samostojno, saj je imela od leta 1966 že svoj arhivski zakon.

Mormoni so ponovili svoje želje po mikrofilmanju v začetku 80. let. Tokrat so se zanimali za kakršnekoli sezname prebivalstva, kot popise prebivalstva, davčne, vojaške, urbarialne sezname ipd. Tudi tokrat je bilo stališče Sekretariata za notranje zadeve povsem odklonilno. Enako stališče so zavzeli tudi arhivi.

Leta 1989 so želeli mormoni mikrofilmali v Nadškofijskem arhivu v Ljubljani. Slovenska škofovska konferenca je bila načelno proti, iz razlogov, ker so bile knjige vodene za drug namen, kot pa je namen društva in ker društvo opravlja to delo kot pridobitno dejavnost, pripravljani pa so vsakomur glede na možnosti posredovati podatke o svojih prednikih.

Mormoni so tudi sicer zelo aktivni na arhivskem področju. Ni mednarodne arhivske konference, da se je ne bi udeležili. Navadno tudi v spremljajočem programu prikazujejo svojo dejavnost. Tako so tudi na XVIII. posvetovanju o strokovnih in tehničnih vprašanjih v arhivih marca 1996, ki jih organizira Pokrajinski arhiv Maribor - Mednarodni inštitut arhivskih znanosti v Radencih, predstavili svojo genealoško dejavnost in obsežen program.

Varovanje (rodoslovnega) arhivskega gradiva

Delo Rodoslovne družbe v ameriški državi Utah (Genealogy Society of Utah - GSU) v drugem stoletju svojega obstoja.

Jerome H. Grasser, prevedel Peter Hawlina

Novembra lani je GSU praznovala stoletnico svojega obstoja. Ustanovljena je bila z namenom zbiranja tistih podatkov, ki jih je mogoče uporabiti pri rodoslovnih raziskavah in te podatke ponuditi raziskovalcem pri njihovem delu. Od odkritja in možnosti uporabe tehnologije snemanja na mikrofilm služi še enemu namenu. To je trajnemu varovanju nenadomestljivih dokumentov pred poškodovanjem ali uničenjem zaradi ognja, vode ali obrabe. Leta 1966 je družba uspela urediti klimatizirano podzemeljsko skladišče, vkopano v masiven granit. Skladišče je namenjeno varnemu shranjevanju mikrofilmov in arhivalij. Že večkrat je bilo mogoče s pomočjo teh filmov nadomestiti dragocene informacije, ki so bile izgubljene zaradi naravnih katastrof ali zaradi namernega uničenja.

Primer: Leta 1992 je bilo požgano upravno poslopje na Cookovih otokih. Ob tem so bili uničeni skoraj vsi dokumenti o rojstvih, porokah in smrtih. Mikrofilm GSU je v letih 1978 in 1988 te dokumente presnel in po požaru ni bilo težko narediti kopij. Med zadnjo vojno sta bila na Hrvaškem uničena dva državna arhiva, arhivalije pa so bile medtem zaradi potreb preslikave shranjene na drugem mestu.

S podporo, ki jo inštituciji dajejo tisoči arhivov v več kot 50 državah, je ta dobila mednarodno priznanje. Katalog GSU danes referenčno uporabljajo rodoslovci po vsem svetu. Vsi tisti, ki svoje raziskave šele začene, se lahko pred tem prepričajo, če niso morda nekatere njim aktualne raziskave že opravljene in se s tem izognejo dvojnemu delu.

Ob vstopu v drugo tisočletje svojega delovanja se institucija sooča s številnimi zahtevami raziskovalcev. Te je mogoče razčleniti na naslednja področja:

- omogočanje dostopa raziskovalcev do podatkovnih zbirk,
- zadovoljevanje naraščajočih zahtev raziskovalcev,
- zagotavljanje varovanja zaupnosti za osebne podatke,
- urejanje ustreznega vodenja datotek
- uporaba tehnoloških novosti pri hranjenju, pristopu in posredovanju informacij,
- uporaba najsodobnejše tehnologije pri arhiviranju dokumentov.

Vse te zahteve izhajajo iz nekaterih temeljnih dejstev, ki se nanašajo na zbirke podatkov GSU:

- zbirke so na okrog 2 milijona rol mikrofilma, na njih pa pretežno neobjavljeni rokopisi z vsega sveta,
- zbirka se letno poveča za približno 50000 rol,
- zbirka je začela nastajati v tridesetih letih tega stoletja, od prvih dni obstoja tehnologije,
- uporabo zbirke urejajo pisni dogovori (več kot 10000) z arhivi in drugimi viri.

GSU je katalog knjig in mikrofilmskih zbirk prenesla na cederome; aktualno stanje izide vsaki dve leti. Katalog vsebuje poleg bibliografskih podatkov tudi navodila, ki se

nanašajo na uporabo arhivalij in privatnih podatkov v različnih državah.

Katalog je del sistema, ki se imenuje Družinske raziskave (Family Search). Ta poleg kataloga vsebuje še druge dragocene podatkovne zbirke kot so zbirka podatkov o prednikih (Ancestral File ali nemško Ahnenkartei), mednarodni rodoslovni indeks (International Genealogical Index - IGI) in druge. Zbirka podatkov o prednikih vsebuje skoraj sedemnajst milijonov v rodovniške prikaze povezanih imen. V teh zbirkah lahko rodoslovec

- išče podatke o svojih prednikih,
- najdene podatke iztiska ali jih prepíše na disketo,
- vzpostavi stik s tistimi raziskovalci, ki so podatke dostavili in z njimi koordinira svoje raziskovalno delo,
- vnese popravke ali dopolnitve v obstoječo zbirko.

IGI je zbirka podatkov z več kot 200 milijoni podatkov o rojstvih in porokah. Obe zbirki podatkov nenehno naraščata s prispevki raziskovalcev z vsega sveta.

Družba opravlja svetovalno dejavnost glede tehničnih zahtev statističnim in drugim ustanovam v ZDA in Veliki Britaniji in jim daje na razpolago ustrezne računalniške programe. Trenutno se dela na vnašanju vojaških osebnih podatkov za ameriško državljansko vojno in britanski popis prebivalstva leta 1881. O slednjem nekoliko podrobneje:

GSU že od leta 1988 prenaša podatke o popisu prebivalstva za Anglijo, Škotsko in Wales. Pri tem družba sodeluje z glavnim angleškim matičnim uradom (Public Record Office v Londonu), škotskim (General Records Office for Scotland) in z okoli 150 rodoslovnih društev (Family History Societies). Člani teh društev prejmejo iztiskano kopijo preslikanega gradiva o popisu, tega pa prenašajo na posebej za ta namen zasnovan obrazec. Vsak prepis naredita dve med seboj nepovezani osebi.

Tretja oseba preverja morebitne neenakosti v obeh prepisih in preverjene obrazce vrne GSU. Zbrane podatke vnašajo in obdelajo v 62 središčih na 442 osebnih računalnikih. Na diskete preneseni podatki se nato zbirajo v centrali v Salt Lake Cityju, kjer jih na osrednjem računalniku združujejo v skupno datoteko. Do teh informacij je mogoče posegati na več načinov:

- po priimkih
- po kraju rojstva
- po mestu popisa prebivalstva
- po zaporedju popisa prebivalstva

Vsaka sodelujoča skupina prejme en izvod indeksa, ki vsebuje okrog 30 milijonov imen. Doslej je v projektu sodelovalo prek 80000 prostovoljcev.

Vse od začetkov preslikave na mikrofilm pred več kot 55 leti, si je GSU zadala nalogo, da bo v tehnološkem pogledu pri zajemanju arhivskega gradiva ohranjala vodilno mesto in sodelovala pri določanju standardov in normativov, ki se nanašajo na to tehnologijo. Družba je že dolgo članica ICA komiteja, ki se ukvarja z informatiko in računalništvom, ISO (International Standard Organisation) TC-171-komiteja, AIIM (Association for Information and Image Management) in drugih mednarodnih organizacij.

Leta 1994 je GSU začela preizkušati programe in tehnologijo zbiranja informacij s pomočjo digitalnih tehnik zapisa. Temu bo sledilo preoblikovanje najbolj aktualnih delov mikrofilmskih zbirk. Trenutno še vedno prevladuje prepričanje, da ostaja z vidika dolgoročnega hranjenja mikrofilmanje najzanesljivejši način.

GSU bo svoje izkušnje s področja mikrografije, računalniške tehnologije in predstavitve brezplačno posredovala zainteresiranim arhivom, tako kot je to delala doslej. Dosežki GSU v njenih prvih stotih letih delovanja bi ne bili mogoči brez pripravljenosti številnih arhivov in arhivistov, ki so z družbo sodelovali. Vsem tem gre zahvala za podporo in sodelovanje pri tako uspešnem prenašanju arhivskega gradiva.

Rodoslovce čaka vznemirljiva prihodnost. Razvoj raziskovalnih možnosti in naraščanje podatkovnih zbirk nima meja. Velik napredek lahko pričakujemo z nadaljnjim združevanjem naporov rodoslovcev, arhivarjev, razvijalci tehnologije, rodoslovnih društev, vlad, privatnih organizacij in GSU. Vsi se združujemo z namenom, da zbiramo podatke o naših prednikih, jih hranimo in izmenjujemo.

Delo Rodoslovne družbe v državi Utah

Lojze Kobi

Kakor smo v Drevesih že poročali (glej Drevesa, leto 2, št.6, junij 1995, str. 23) ima "The Genealogical Society of Utah" (= GSU), to je mormonska rodoslovna organizacija, v svojih obširnih arhivih, o katerih smo v današnji številki in prejšnjih tudi že poročali, obširno zbirko rodoslovnih podatkov tudi iz Slovenije. V omenjenem članku je na petih straneh navedenih veliko posameznih dokumentov, ki so arhivirani v obliki mikrofilmskih zapisov v tej zbirki. To gradivo seže vse od leta 1217 do sodobnih dni in obsega matične knjige, razne civilne dokumente kot so urbarji, trgovski dokumenti, vicedomov arhiv, dokumentacijo ljudskih štetij, stanovske plemiške matične knjige, zapiske iz turških vojn, cehovska pravila iz Ljubljane in Kranja ter cehovske zapiske iz Ljubljane, Krškega in Kranja, carinske in mitninske akte Ljubljanskega okrožja itd. ter razne cerkvene dokumente, kakor tudi sodobno literaturo o rodoslovju in razne vodnike po arhivih itd..

Če koga zanima, kako je vse to prišlo v zbirke v Utahu, naj si ogleda vir. Tam zvemo, da je bilo omenjeno gradivo mikrofilmano v Ljubljani leta 1942, leta 1985 je bilo v Leipzigu v Zentralstelle für Genealogie posneto zopet na mikrofilme ter prenešeno v arhive GSU.

V prospektu Nemškega rodoslovne centrale v Leipzigu (Deutsche Zentralstelle für Genealogie, Leipzig = DZfG), katerega nam je pred časom posredoval naš član iz Švice, g. Artel, lahko preberemo, kako je prišlo do filmanja slovenskega arhivskega gradiva v času med drugo svetovno vojno. Pod naslovom: Družinsko zgodovinske zbirke prejšnjega državnega rodovnega urada (Reichssippenamt) piše:

"V DZfG arhivirana dokumentacija cerkvenih knjig je plod dejavnosti državnega rodovnega urada (Reichssippenamt), ustanovljenega leta 1940, ki se je preje imenoval "Reichsstelle für Sippenforschung" in je bil podrejen državnemu ministrstvu za notranje zadeve (Reichsministerium des Innern). Od leta 1934 se je pod vodstvom te oblasti začelo sistematično filmanje v vzhodnih provincah zapadne in vzhodne Prusije, Pomorjanskega (Pommern), Poznanja (Posen) in Šlezije. Kasneje so filmanje razširili na dele ostalega 'rajha' in na takrat z Nemci poseljene inozemske pokrajine. Kot konec filmanja so izbrali

leto 1874, to pomeni leto, predno so v Prusiji uvedli civilni urad (Standes Amt). Novejših podatkov o vzhodnih provincah pri nas ni. Zato ne moremo izstaviti nobenih manjkajočih dokazil o rojstvu za obdobje 1875 - 1990. Samo pri inozemskih Nemcih segajo filmanja delno do 1940 (na Sedmograškem do 1944)... In dalje: "...Pri založbi Degener & Co., D-91413 Neustadt/Aisch, PP 1340, je leta 1991 izšel I. del seznama DZfG. Ta obsega dokumentacijo cerkvenih knjig vzhodnih provinc Poznanja (Posen), Pomorjanskega (Pommern), vzhodne in zahodne Prusije in Šlezije. II. del (1992) vsebuje nekoč nemško naseljena področja v inozemstvu: Besarabijo, Bukovino, Estonijo, Letonsko in Litvo, Sudete, Sedmograško, južno Tirolsko in SLOVENIJO. Oba dela sta na razpolago za 32 DM direktno pri založbi. ZDfG ne bo izdala lastne dokumentacijske serije..."

Iz teh navedb vidimo, da je bil razlog za filmanje matičnih knjig med vojno v navedenih pokrajinah predvsem v tem, da se dokumentira nemško poreklo dela prebivalstva v teh deželah in je bila celotna aktivnost povezana s takratno vsenemško nacistično tendenco ponemčevanja prebivalstva teh pokrajin, kot nam je znano iz naše Gorenjske in Štajerske. Zato je bila tudi SLOVENIJA vključena v ta projekt in tako so na koncu tudi Mormoni prišli do teh dokumentov.

Sedaj pa o GSU: (Podatke črpamo iz njihove brošure, ki opisuje in posreduje informacijo o nastanku GSU, kakor tudi zgradbo, bistvo, cilje in naloge ter našteje podružnice GSU.)

Rodoslovni podatki so imeli in imajo neprecenljivo vrednost in to že predno je izšla knjiga "Roots" pisatelja Aleksa Haley-a. Stotine cerkvenih knjig se letno izgubi ali pa jih uničijo požari in druge ujme.

GSU je bila ustanovljena 13. novembra 1894 in od tedaj zbira in hrani rodoslovne podatke in dokumentacijo, kot so cerkvene matične knjige, civilne matične dokumente, vojaške osebne dokumente pa tudi nekrologe (nagrobne nagovore) itd. Preko 50 let hrani razne važne dokumente in je vodilna na področju mikrografije, rodoslovnega raziskovanja, hranjenja arhivalij itd.

GSU je članica številnih mednarodnih organizacij: International Council of Archives (ICA), Society of American Archivists, Society of American Genealogists, National Microfilm Association, American History Association, Association for Asian Studies in Oral History Association.

Sedaj je v 28 nadstropnem nebotičniku s 14.233 m², redno zaposlenih 600 nastavljenecv. Največ jih ima visokošolsko izobrazbo in se ukvarjajo z jeziki, zgodovino, obratovodstvom, bibliotekarstvom, zemljepisom. Med njimi so paleografi, ki so usposobljeni za čitanje težavnih rokopisov iz večih delov sveta. Sodeluje še veliko število sodelavcev s polovičnim delovnim časom in mnogo prostovoljnih pomočnikov v več delih sveta.

Kot protiuslugo za sodelovanje nudi GSU brezplačno osebi ali ustanovi, ki da na razpolago originalne dokumente: 1. Izkušnje pri izdelavi mikrofilmskih programov; 2. Eno kopijo mikrofilmanih dokumentov; 3. Skladiščenje originalov mikrofilmov v granitnih votlinah, ki jih poseduje GSU, ki so bile zgrajene posebej za dolgoročno in varno skladiščenje mikrofilmov.

Omenjena granitna votlina za shranjevanje mikrofilmov se nahaja v gorski soteski v bližini Salt Lake City-ja v Utahu v ZDA in je največji rodoslovni arhiv sveta.

Izredni so tudi ukrepi za obvarovanje mikrofilmov pred propadom: Votline segajo 200 metrov globoko v raščeno

granitno goro; zunanja vrata tehtajo 14 ton. Takih votlin je šest in vsaka je opremljena s 1.000 jeklenimi omarami, v katerih vsaki je po 825 rol mikrofilmov. Letno računajo z dotokom 40.000 novih rol mikrofilmov.

Do sedaj so bili mikrofilmani dokumenti v zahodni Nemčiji, zahodni Evropi in Avstriji, kakor tudi v vzhodnih predelih Nemčije (vzhodna Prusija, Šlezija itd.). Obširno so bili mikrofilmani dokumenti na Poljskem, kjer so bile mikrofilmane skoro vse cerkvene matične knjige. Nadaljna mikrofilmanja predvideva GSU, potem ko bo pridobila dovoljenja, predvsem na Češkem in Slovaškem, kakor tudi v ostalih deželah (nekdanjega) vzhodnega bloka.

Kot primer navaja bilanco dela GSU za leto 1980: V tem letu je bilo posnetih v Avstriji, Belgiji, Angliji, Franciji, Nemčiji, Italiji, Nizozemski, Portugalski, Španiji, Švici in ostali Evropi skupno 13.946 rol mikrofilmov s 16.307.581 posnetki.

Pri na novo prispelih mikrofilmih se pri GSU v Salt Lake City-ju najprej natančno prekontrolira kakovost in čitljivost. Nato vsako rolo katalogizirajo ter pripravijo kopijo v pozitivu, ki ga dajo na razpolago v knjižnici v Salt Lake City-ju.

Nekaj mikrofilmanih dokumentov iz področij iz katerih je veliko povpraševanja, pripravijo za računalniško obdelavo.

K nadaljnim pogodbenim obveznostim, ki jih GSU sklene z vsakokratnimi državnimi ali verskimi ustanovami, spadajo tudi dobave dodatnih kopij mikrofilmov, seveda s povračilom stroškov, nadalje izključna uporaba filma v knjižnicah GSU in pa dejstvo, da se zaradi ohranjanja neokrnjene zasebnosti ne izvede mikrofilmanja dokumentov, ki so mlajši od 100 let. Brez privoljenja osebe ali ustanove, ki da na razpolago original, se ne izdelata nobene kopije mikrofilma za tretjo osebo. V nobenem primeru se ne uporabi mikrofilmov za komercialne namene.

Mikrofilmi so javnosti na razpolago v glavni knjižnici v Salt Lake City-ju. Ta ustanova uživa veliko zanimanje uporabnikov z vséga sveta. Razen številnih ljubiteljskih in poklicnih rodoslovcev, ki knjižnico redno uporabljajo, jo uporabljajo tudi zgodovinarji in drugi znanstveniki pri raziskovanju različnih področij. Dnevno obiše knjižnico povprečno 1650 uporabnikov.

Glavna knjižnica v Salt Lake City-ju nudi uporabnikom:

Strokovne in splošne informacije in pomoč pri uporabi kartoteke, strokovne literature, mikrofilmov, udeležbi na tečajih itd. Vsa pomoč v tej ustanovi je brezplačna. V kolikor interesentu ni mogoče osebno obiskati glavne knjižnice v Salt Lake City-ju, lahko pošlje pisna vprašanja v nemščini ali angleščini. Take informacije so brezplačne. Poleg tega pa je mogoče z dogovorjenim plačilom uporabiti rezultate že opravljenih raziskav.

Arhivom in drugim ustanovam, ki razpolagajo z rodoslovnim gradivom, nudi GSU:

1. Stalno varno hranjenje mikrofilmskih kopij Arhiva. Z uporabo mikrofilma bo original bolje ohranjen.
2. Svetovanje pri ureditvi lastne naprave za mikrofilmanje dokumentov.
3. Izmenjava izkušenj na področju varnostnega mikrofilmanja.
4. Pogodbenemu arhivu izroči kopijo presnetega gradiva.
5. V primeru, da se po izvršenem mikrofilmanju originalna dokumentacija izgubi ali propade, lahko dobi od GSU kopijo mikrofilma po ceni v višini lastnih stroškov.

GSU je doslej po vsem svetu ustanovila okrog 300 javnih rodoslovnih centrov. V teh je vsakomur dostopen vpogled v

mikrofilme in si tako lahko izpopolni svoje rodovno drevo.

Kopije mikrofilmskih originalov, vskladiščenih v glavnem arhivu v omenjenih granitnih podzemskih skladiščih, so za rodoslovna raziskovanja na razpolago v preko 1600 rodoslovnih arhivih v 57 deželah sveta. (Nam najbližji tak center je najbrž v Grazu.)

Projekti z in za računalniško podporo. Da bi postale rodoslovne informacije bolj dostopne, se je GSU poslužila tudi možnosti, ki jih nudi računalniška tehnologija. Od leta 1961 je pričela zbirati in vnašati v datoteke podatke o umrlih posameznikih in družinah. Te datoteke olajšajo delo tistim raziskovalcem, ki začenjajo z družinskimi raziskavami.

REGISTER DRUŽIN (Family Registry) je datoteka, ki vsebuje imena in naslove rodoslovcev, ki aktivno raziskujejo specifične družinske priimke. Ta seznam omogoča rodoslovcem, da se seznanijo z drugimi rodoslovci, ki delujejo na isti vrsti raziskav. Sedaj, po 6 letih (to poročilo je iz leta 1990), vsebuje seznam 270.000 vnosov v datoteko.

ISKANJE DRUŽIN (Family Search) je najobširnejši sistem. Ta vsebuje učinkovit program za iskanje in datoteke, zapisane na CD-ROM diskih. Na vsakem disku je približno 320.000 strani besedila. Ti diski so na razpolago v knjižnici in v omenjenih centrih v ZDA, Kanadi in Evropi. "Family Search" trenutno sestavljajo tri datoteke:

Katalog družinskih kronik (Family History Library Catalog);

Mednarodni rodoslovni indeks (International Genealogical Index) je najobširnejša datoteka. Indeks vsebuje preko 150 milijonov imen umrlih ljudi, rojenih od 16. stoletja dalje. Podatki v indeksu so kratki, podajajo kraj in datum rojstva ali krsta ter imena staršev. Pri porokah je navedeno ime soprogov in kraj ter datum poroke. Indeks podaja tudi vir informacije, kar omogoča preverjanje.

Datoteka prednikov (Ancestral File) je poskus izgradnje v rodovniške povezave vnesenih podatkov. Podatke o posameznih osebah je mogoče pregledovati samostojno ali družinsko ter prikazovati prednike in potomce izbrane osebe.

Pri GSU so izdelali tudi znani rodoslovni program PAF. Tudi o njem smo že večkrat govorili. Gre za najbolj razširjeni rodoslovni program, ki ima to slabo lastnost, da ne podpira nacionalnih abeced (čšž). Stane 35,00 USD, dobi se ga pri Ancestral Operations Unit, 2WW, Family History Department, 50E. North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; tel. 801-240-2584).

Za nadaljnji razvoj na področju računalniških obdelav skrbi velik štab programerjev oddelka za družinsko zgodovino (Family History Department), ki sistem stalno izpopolnjuje in razvija.

Ena izmed važnih nalog tega štaba je razvoj standardnega programa za posredovanje podatkov med različnimi rodoslovnimi programi, to je GEDCOM (Genealogical Data Communications) ali tudi SAF (Standard Archival Format) program. Najpomembnejša značilnost tega formata je ta, da je struktura podatkov definirana, in s tem neodvisna od posebnih računalniških sistemov. V tem poenotenem zapisu je možen prenos v različnih zapisih vnesenih podatkov. Štab nadaljuje z iskanjem novih tehnologij za podporo rodoslovja kot so optična razpoznavna, umetna inteligenca in še kaj.

V tem prispevku seveda ni zajeta vsa dejavnost GSU, to tudi ni bil namen. Bralcem priporočam, da se udeležijo praktičnega prikaza glavnih raziskovalnih pripomočkov te družbe. To možnost bodo imeli v soboto 14.12.1996 ob 10.

uri dopoldne na Fakulteti za matematiko v Ljubljani. Stalno pa je taka raziskovalna središča mogoče obiskovati v Grazu, Dunaju in drugih večjih mestih sosednjih držav.

Izkušnje z delom v centru za družinske raziskave (Family History Center).

Peter Hawlina

Sam sem že poročal, da sem enega od takih centrov obiskal na Dunaju. Vtisi in izkušnje so bile bežne, saj sem vsemu skupaj lahko posvetil komaj dve uri. V tem času sem želel dobiti splošen vtis in se nisem pripravil na raziskavo konkretnih primerov. Kljub temu sem nepričakovano in skoraj mimogrede prišel do zanimivih odkritij. Namesto opisovanja lastnih izkušenj, poglejmo, kako je bil s svojim delom zadovoljen neki Nемеc. Ta je obiskal FHC v Dortmundu in pravi takole:

V centru so obiskovalcu na razpolago mednarodni rodoslovni indeks (IGI), datoteka prednikov (Ahnenkartei), mikrofilmske kopije cerkvenih matičnih knjig in drugih virov, dokumenti literatura in strokovna pomoč. Za povrh je na voljo še zelo obsežna knjižnica, ki ima zlasti veliko gradiva o nemških vzhodnih področjih.

Z vsem tem je bilo mogoče na disketo prenesti zapise o iskanem priimku. Ko smo izbrane vpise iztiskali, smo dobili na 176 straneh A4 formata podatke o 483 rojstvih in 348 porokah. Ob prvem pregledu smo hitro našli znane sklope po posameznih področjih. Z rezultatom smo bili več kot zadovoljni. Pokazale so se nam doslej neslutene smeri za dodatne raziskave. Z 831 podatki od krsta v letu 1555 do poroke v letu 1928 smo prišli do dobre osnove za temeljito delo. Odkrivajo se nam nove povezave in zapolnjujejo številne vrzeli.

Družinski arhiv: kako ga voditi in hraniti

prof. Marjana Kos

S tem prispevkom želim bralcem Dreves podati nekaj informacij, ki bi jim utegnile priti prav pri njihovem delu oz. stiku z arhivskim gradivom. Kaj ARHIVSKO GRADIVO sploh je?

Po uradni definiciji, ki je zapisana v Zakonu o varstvu naravne in kulturne dediščine iz l. 1981, je "arhivsko gradivo izvirno in reproducirano (pisano, risano, tiskano, fotografirano, filmano, fonografirano ali kako drugače zapisano) dokumentarno gradivo, ki ima trajen pomen za znanost ali za kulturo, in sicer ne glede na to, kdaj, kje in pri kom je nastalo." (Ur. list SRS, 1981) Arhivsko gradivo je torej le tisti del dokumentarnega gradiva, ki je še posebej pomemben - v zakonu piše: "ki ima trajen pomen za znanost in kulturo". Pri arhivskem gradivu je namreč poglobljena vsebina, včasih pa tudi umetniška vrednost.

Arhivsko gradivo je torej lahko pisano, risano, filmano fotografirano, filmano, fonografirano ali kako drugače zapisano.

Pisano gradivo je najbolj pogosto. Gre za listine, rokopisne knjige, pisma, skratka pisane dokumente. **Risano gradivo:** že ime samo pove, da gre za dokumente, ki ponazarjajo razne objekte, predmete in osebe. Torej so to razni načrti (predvsem tehnični, katastrski, načrti filmskih in gledaliških scen, načrti stanovanjske opreme), emblemi, grbi. Med t. i. risano gradivo štejemo tudi umetniška dela, naj spet omenim načrte raznih arhitektov, pa seveda skice, risbe in grafike. **Tiskano gradivo:** tipično tiskano gradivo so predvsem plakati, letaki, gradiva za seje, vabila, prospekti, boni, živilske in denarne nakaznice, obveznice za posojila.... Večinoma so ti dokumenti nastali v večji količini, vendar jih je, posebno zelo starih, zelo malo ohranjenih. **Slikovni zapisi:** v prvi vrsti gre seveda omeniti fotografije - s pomočjo fotografskega postopka nastanejo na steklenih ploščah, fotografskih filmih in na papirju slike, ki dokumentirajo določen dogodek, predmet ali osebo. Ločimo 3 vrste fotografskih zapisov: negativ, pozitiv in fotografijo. V arhivih imamo tudi mikrofilmske posnetke - te izdelujemo predvsem zaradi zaščite oz. varnosti gradiva. Uporabnik ima tako stik le z mikrofilmskim posnetkom, iz katerega pa je možno izdelati tudi fotokopijo. Posebne vrste slikovni zapis je tudi film - posnetek dogodka s filmsko kamero, v novejšem času pa so vse pogostejše, posebno v privatnem življenju, t. i. video-kasete. **Zvočni zapisi** so zapisi govora ali glasbe. Posneti so lahko na gramofonskih ploščah, magnetofonskih trakovih, kasetah ali - v novejšem času - zgoščenkah ali CD-jih.

Ker se arhivsko gradivo uvršča med kulturno dediščino, pomeni, da gre za predmete nacionalnega pomena. Gradivo osebnega oz. družinskega arhiva pa ima za lastnika tudi nek čustven pomen. Pogosto se z njim na nek način poistoveti, občuti ga kot del sebe. To je tudi glavni razlog, da ga mnogi skrbno hranijo. Kot arhivist oz. zgodovinar ne morem, da ne bi rekla: kako bi bilo čudovito, če bi raziskovalci lahko imeli dostop do takega privatnega arhiva! Vendar vem, da je to za marsikaterega lastnika prevelika žrtev, prevelik izziv. Razumem, da nihče noče, da bi tuje neprizadeto brkljali po tem, kar je nekemu sveto.

Ponosni lastniki želimo torej svoje arhivsko gradivo čim bolj zaščititi. Vendar, v dobri veri, da za gradivo skrbimo kar najbolje, lahko delamo nepopravljivo škodo. Zato nekaj informacij o materialih in hranjenju ne bo odveč. S tehničnimi vprašanji se v arhivih sicer, pogosto ukvarjamo. Gre za to, kje in kako je gradivo shranjeno. že v srednjem veku so shranjevali pisno gradivo v kletih ali stolpih oz. prostorih, ki so se zdeli varni. Pomembne listine so se ponavadi hranile v kakih skrinjah, kasneje tudi v omarah.

Danes je seveda drugače. Za gradnjo arhivskih stavb, še posebej skladišč, obstajajo posebni standardi. Treba je namreč poskrbeti, da se vsaka zvrst gradiva hrani tako, da se bo material, iz katerega je, kar najdlje in najbolje ohranil. Materiali so različni in imajo zato tudi različne lastnosti. **Papir:** kakovost papirja je lahko zelo različna. Za obstoj papirja je zelo pomembna njegova kislost (pH vrednost naj bi bila nekako manjša od 5, za nevtralnega pa se smatra še papir, ki ima vrednost od 5 - 7). Procesi, ki so neposredno povezani z uničenjem papirja, so oksidacija, notranja razgradnja, razgradnja zaradi UV žarkov in razgradnja zaradi vlage/mokrote. Oksidacija je počasen proces, ki pa se mu ne moremo izogniti, ker ga povzroča kisik iz zraka. Notranjo

razgradnjo povzroča kislina v celulozi, ki še posebno nastaja pozimi pri izgorevanju kuriv. Žarki ultravijolične svetlobe povzročajo oksidacijo celuloze, zaradi česar se trgajo celulozne verige. S tem papir izgubi trdnost in porumeni. To se zlasti hitro vidi pri časopisnem papirju, ki je po kvaliteti izredno slab - ta porumeni že v nekaj urah. Zelo pomemben dejavnik je tudi vlaga: papir vsebuje približno 6 - 8 % vode - pri relativni zračni vlagi 50 - 60 %. Če se relativna zračna vlaga zmanjša na npr. 30 - 40 %, papir postane krhek in drobljiv. Vendar pa je tudi prevelika vlaga škodljiva (80% ali več). Celulozna vlakna so namreč higroskopična, povezava med vlakni popusti in papir je čedalje manj čvrst. Tudi estetsko se dokument uničuje: vlaga pušča rumene madeže, sam papir pa postane valovit. PERGAMENT je narejen iz živalske kože in za razliko od papirja veliko bolj obstojen. Vendar pa je ravno tako zelo higroskopičen in vpija vlago. že 55 - 60 % vlaga mu škodi, pojavi se nastanek želatine. Tudi vlažen pergament se podobno kot papir naguba, izgubi obliko, barve odpadajo. Prenizka vlaga (manj kot 40 %) pa pergament izsuši, da postane trd in neprožen. To pa je k sreči možno nekoliko popraviti - pergament enostavno izpostavimo pravilni vlagi. Na splošno se lahko reče, da je pretirana vlaga bolj škodljiva kot pa presuho ozračje. Pri FILMSKEM TRAKU je pomembna emulzija, ki je občutljiva na svetlobo. Ker vsebuje želatino, pri visoki vlagi nabrekne in slika se uniči, lahko pa se razvije tudi plesen. Idealna temperatura, pri kateri naj bi hranili trak, je med 10 - 15 stopinj, sprejemljiva pa je tudi še temperatura do 25 stopinj. Pomembna je tudi relativna zračna vlaga - ta ne sme preseči 60 %, niti ne sme biti manjša od 20 %. Pri prenizki vlagi se namreč trak izsuši in postane lomljiv, pri previsoki pa ga napadajo plesni.

Materialno varstvo arhivskega gradiva

Glede na to, kar sem zapisala o materialih, vidimo, da je potrebno pazljivo ravnanje in hranjenje. Sicer materialno varstvo obsega predvsem vzdrževanje in varovanje gradiva pred poškodbami, uničenjem in izgubo. To pa se lahko zgodi pri tatvini, požaru, poplavi, neprimerni zračni temperaturi in vlagi, ultravijoličnem sevanju, prahu in bioloških škodljivcih.

Temperatura in zračna vlaga: že pri posameznih materialih sem povedala, kakšno naj bi bilo idealno ali pa vsaj ustrezno hranjenje. Sicer moram posebej opozoriti (čeprav je logično), naj se gradivo ne hrani v kakih omarah ali policah, ki so blizu grelnih naprav, npr. peči in radiatorjev, pa tudi ne v kaki kleti, kjer je ponavadi visoka vlaga. Poleg tega obstaja tu večja nevarnost vdora vode. Večino privatnega arhivskega gradiva najdemo na podstrešjih - tja so ga naši predniki postavili kot staro šaro ali pa enostavno spravili s poti, da ga prebrskajo le po potrebi. Odveč je najbrž pisati, da tudi to ni primeren prostor za hranjenje kulturne dediščine.

Ultravijolična svetloba: že pri papirju sem omenila, da na svetlobi porumeni in postane krhek. To velja posebno za papir slabše kakovosti, torej za dokumente od konca 18. oz. 19. stol. dalje. Nekateri hranijo doma lepe diplome, priznanja in odlikovanja. V stanovanjih pogosto videvamo te diplome v čudovitih okvirjih obešene po stenah. Kot dekorativen predmet se odlično podajo okolici, vendar: kaj pa svetloba? Tak dokument, čeprav pod šipo, je nenehno izpostavljen ultravijoličnim žarkom, še slabše je, če sonce sije direktno nanj. Vsekakor je bolje, če se takemu načinu hranjenja odpovemo. Poleg tega tudi pisava na dokumentu blede in lahko se zgodi, da sčasoma

ne bo več kaj prebrati. Za tolažbo naj povem, da tudi arhivi, ki pripravljajo razne razstave svojega gradiva, najraje dajejo na ogled le kopije. Če pa že pokažejo originale, je razstava časovno precej kratka, pa tudi razstavni prostori so, razen ko so prisotni obiskovalci, ves čas v temi.

Čeprav se zdi, da je največji sovražnik in uničevalec arhivskega gradiva človek, moram omeniti tudi ostale, t. i. **biološke škodljivce**. Gre za razne insekte in mikroorganizme. Ti se hranijo bodisi s papirjem, usnjem, pergamentom, lepili, lesom in tekstilom. Torej ne napadajo le arhivskega gradiva samega, pač pa tudi embalažo oz. opremo, v kateri je shranjeno. Naj naštejemo nekaj teh škodljivcev: ščurki, srebrna ribica, knjižne ušice, termiti, hrošči, trdoglavci ali kukci, mikroorganizmi (plesni in bakterije). Razvoj mikroorganizmov zaustavimo s čiščenjem prahu ter ustrezno temperaturo in vlago v zraku. Če pa že imamo okuženo gradivo, ga moramo takoj ločiti od zdravega ter ga razkužiti. Razkuževanja sami seveda ne moremo opraviti, ker gre za zelo natančne postopke, za katere je potrebno ustrezno znanje in sredstva. To prepustimo strokovnjakom. Mimogrede - razkužuje se s kemikalijami in plini.

Včasih nas kljub vsej pazljivosti doleti "katastrofa" ali pa že gradivo samo najdemo v slabem stanju. Kar lahko sami storimo za take dokumente, je naslednje:

Sušenje dokumentov (če jih npr. zalije voda): dokumente moramo vedno sušiti vsakega posebej, drugače se zlepijo, tudi puščajo madeže eden na drugem.

Ravnanje dokumentov: vsakokrat, preden dokumente vložimo v škatlo, fascikel, mapo..., jih zravnamo. To pomeni: zravnati jim moramo vse gube in zavihe, ki so se naredili, posebno na vogalih. Papir se namreč na pregibih najprej raztrga. Po možnosti poravnani dokument položimo za nekaj časa pod kak drug kup dokumentov, da se pregibi nekoliko zgladijo. Včasih ljudje prepogibajo dokumente zato, da dobijo manjši format. Za hranjenje je res majhen dokument bolj udoben, vendar papir z leti izgubi prožnost, postane krhek in se hitro lomi. Poleg tega: ko je papir enkrat prepognjen, ga nikoli več z nobenim restavratorskim postopkom ne moremo spraviti v prvotno zdravo oz. nepoškodovano stanje. Zato, če je le mogoče, vse večje dokumente, npr. zemljevide, diplome, načrte hranimo v iztegnjenem stanju (v mapah).

Lepljenje raztrganin: neštetokrat pri svojem delu naletim na primere, ko so ljudje raztrgane dokumente skušali popraviti, a so jih le še bolj uničili - lepili so jih namreč z lepilnim trakom (selotejpom). Tak trak sicer začasno zlepi dokument, vendar pa po nekaj letih popusti, in kar je najhuje - pusti barvo. S tem je dokument nepopravljivo poškodovan. Torej: nikoli sami lepiti dokumentov! Prosimo raje strokovnjake.

Fotografije so poseben problem. Še preden se pripeti "katastrofa", jih dajmo reproducirati. Ne jemljite tega za slabo - včasih so reprodukcije skoraj enake originalu! V zadnjem času je posebno moderno barvno ali pa tudi črno-belo fotokopiranje fotografij. To je sicer hiter in precej poceni postopek, vendar se zavedajmo, da močna svetloba, ki za trenutek osvetli fotografijo, to prav gotovo poškoduje. Svetujem, da se tega postopka poslužujete le izjemoma.

Embalaža oz. oprema arhivskega gradiva

Arhivsko gradivo ponavadi hranimo "pokupčkano" ali razdeljeno v manjše tehnične oz. fizične enote. Ena taka enota je lahko škatla, mapa, fascikel, registrator... Pri mapah

bi opozorila na tole: izogibajmo se plastičnih (PVC) map: skozi ta material papir ne more dihati, s tem izgubi odpornost in sprhni. Tudi same plastične mape niso (vsaj večina) preveč odporne - postanejo krhke in se lomijo.

Kovine so drug sporen material. Idealno bi bilo, če papir oz. arhivsko gradivo sploh ne pride v stik s kovino. Kovina sčasoma prične rjaveti, kar pušča madeže tudi na papirju. Zato vse kovinske dele z arhivskega gradiva odstranimo (v mislih imam kovinske sponke).

Registratorji: so pogosto uporabljani. Slaba lastnost teh je, da je dokumente potrebno preluknjati, če jih želimo vložiti vanj. To pa je nedopustno! Obstajajo sicer tudi registratorji, ki papir le pritisnejo, vendar je ta mehanizem kovinski in prične sčasoma rjaveti.

Fascikel: to je pravzaprav skupaj zvezan kup papirja, ki pa se v arhivih ne uporablja več. Tudi za domačo uporabo ga ne svetujem. Danes uporabljamo t. i. arhivske škatle.

Fotografije hranimo v albumih, ločene eno od druge.

Fotografski film: hranimo narezan v posebnih vrečkah, ki se dajo vložiti v registrator. Seveda ne film ne fotografije ne smejo biti izpostavljeni svetlobi.

Magnetofonski trak in kasete: hranimo v škatlicah in ne na svetlobi. Tudi ne preblizu magnetnih naprav.

Za vsako embalažo, v katerih je arhivsko gradivo shranjeno (škatla, album, vrečka, fascikel, mapa... itd.), pa velja naslednje: imeti mora napis, kaj oz. katero gradivo se v njej nahaja (npr.: diplome, fotografije z izletov, spričevala, dokumenti v zvezi s premoženjem...).

Delo z gradivom

Osební fondí imajo v primerjavi z gradivom ostalih fondov povsem poseben karakter.

V t. i. privatni arhiv poleg družinskih dokumentov prav lahko uvrščamo tudi gradivo privatne ustanove, npr. tovarne.

Če se osredotočim torej na gradivo družinskega arhiva, moram povedati, da je tu še vedno največji problem uničevanje, ki je predvsem posledica nepoučenosti, neznanja in nezanimanja.

V vseh državah je zakonsko prepovedano uničevanje arhivskega gradiva in celo njegovo izvažanje v tujino. Tudi pri nas. Vendar - če lastnik ni dovolj poučen o njegovem pomenu, težko pričakujemo, da se bo tega tudi držal.

Če smo premalo poučeni o zvrsteh arhivskega gradiva, se lahko kaj hitro zgodi, da kak precej pomemben dokument vržemo proč. Vemo, da ima administracija v tem stoletju opraviti z ogromnimi količinami papirja, katerega pomen nam pogosto ni najbolje znan. Tudi na sezname zvrsti dokumentov, ki so tretirani kot arhivsko gradivo, se ne moremo 100 % sklicevati. Kako zanesljivo določiti ali je nek dokument arhivsko gradivo ali ni? Do neke mere si je mogoče pomagati tudi s posebnimi kriteriji, vendar bi na tem mestu navedla le tiste, ki najprej pridejo v poštev pri družinskem gradivu. Ves čas se namreč moramo zavedati, da arhivsko gradivo nastaja sproti, je del našega življenja.

Pomembnost vsebine gradiva: gre za to, na kaj se nanaša. Morda je to pomemben dokument, ki ga bodo naši nasledniki še potrebovali za npr. dokazovanje in uveljavljanje raznih pravic. To lahko kaka oporoka, spričevalo, pogodba ipd. Lahko pa gre tudi za dokument, ki ni toliko pomemben za družino in njene člane, pač pa bolj za neko organizacijo ali društvo, v kateri je bil član družine dejaven.

Avtorstvo oz. izvor gradiva: gre za to, kdo je avtor dokumenta - npr. član družine ali pa je bil on le prejemnik. Pogosto se zgodi, da se tu znajde kako pismo ali npr. rojstni list, ki ga ne moremo spraviti v nobeno zvezo z ostalim gradivom. Sem mnenja, da takega dokumenta ne zavržemo, da se nasploh nič ali pa vsaj čim manj meče proč. Ves čas moramo imeti pred očmi, da očitno obstaja neka zveza z ostalim gradivom ali družino, sicer ga predniki ne bi shranili.

Podvajanje gradiva: na tak primer ne naletimo pogosto, pa vendar. Pri kakih avtorjih znanstvenih ali umetniških del (v mislih imam predvsem literarne ustvarjalce) naletimo na veliko enakih izvodov tipkopisov ali kopij tipkopisov. Po arhivističnih pravilih nima smisla ohranjati vseh npr. 10 izvodov; dovolj je, če ohranimo original in eno ali dve kopiji. Jaz pa vseeno menim, da se jih ohrani če že ne vse, pa vsaj čim več.

Na splošno pri urejanju in škartiranju gradiva osebnih fondov velja, da se **čim manj meče proč**. Shranjeni dokumenti nam vendar pričajo o značaju in delu osebe, ki jih je ustvarila, zato pravzaprav težko zavržemo nekaj, kar se je temu človeku **zdelo tako zelo pomembno, da je stvar shranil**.

Postavlja se tudi vprašanje, kaj storiti z naključnimi beležkami, zaznamki, lističi... z za nas nepomembnimi sporočili. Osebnó menim, da jih ne kaže zavreči, ker kljub temu nekaj sporočajo. Morda iz njih razberemo kake navade, razvade ali celo značajske poteze ustvarjalca.

Potem je tu še en problem: kaj storiti s številnimi kopijami enega in istega dokumenta - vendar ne v tisti situaciji, ki sem jo malo prej navedla. Gre namreč za enake kopije ali dokumente, ki jih najdemo v različnih sklopih (npr. mapah), ker so pač isti dokumenti služili za različne situacije. Kako ravnati: ohraniti vse ali ohraniti le enega? Spet svetujem: najbolje je ohraniti vse - še predvsem, če dokument dopolnjuje kakega drugega ali celotno dokumentacijo. Enako je ravnati s tiskanimi stvarmi, npr. kakimi časopisi, knjigami... ipd.

Pa še ena situacija je zanimiva: vemo, da so v preteklosti osebe na višjih položajih pogosto službene akte, akte državne administracije hranile doma. Zato je jasno, da **vrednost posameznih družinskih arhivov ni le v poznavanju življenja celotne takratne družbe**.

Potem ko si ustvarimo nek razvid nad celotnim gradivom, s katerim imamo opraviti, se lotimo urejanja.

Na začetku večinoma naletimo na nek kupček papirja, nametanega, ali recimo, povezanega brez kakega posebnega reda. Spomniti se je treba, da ima ta kupček ponavadi za seboj že kar nekaj nevarnosti in je največkrat pravi čudež, da se je sploh ohranil do današnjih dni. Vzemimo za primer privatno korespondenco in uradne dokumente, ki jih je nekdo hranil zaradi svojih potreb - kot spomin ali kot dokazni material pred oblastjo. Prav gotovo tem dokumentom ni dal nikakršne zaporedne številke ali signature, še manj, da bi zanje vodil kako evidenco. Tako pripade arhivistu (oz. tistemu, ki se urejanja loti), naloga, da ustvari nek red, ki omogoča med dokumenti hitro in predvsem lahko orientacijo.

Prav gotovo je prvo to, da se čim bolj natančno spoznamo z življenjem in delom osebe ali družine, katere gradivo urejamo. Prav tako je potrebno poznati čas in okoliščine, v katerih je živel. Sem spada **privatno in javno življenje, rodbinske zveze, prijateljske in sovražne zveze, politična stališča, morebitno skrito delovanje, poklicno delovanje ter nasploh aktivnosti na raznih področjih**. To poznavanje nam namreč **olajša dešifriranje nečitljivih podpisov, šifri-**

ranih sporočil, povezovanje in razumevanje raznih dogodkov in odločitev, in nenazadnje izdelavo smiselne ureditve fonda.

Pri arhivskem gradivu kake javne ustanove ali gospodarske organizacije srečujemo ponavadi vedno iste kategorije gradiva, ki nastajajo po točno predpisanih obrazcih in delovnih navodilih. Za življenje neke družine tega seveda ne moremo reči, življenje teče mimo pravil in ga ne moremo vkalupiti in predpisati njegovega poteka. Zato kronološka ureditev družinskega arhiva skorajda ne pride v poštev. Tudi uporabnik bi se, posebno pri večjih količinah, zelo težko znašel. Prisiljen bi bil pregledati vsak dokument, da bi našel informacijo, ki jo išče.

Ni dvoma torej, da je dokumente najbolje urediti po snovi oz. dogodkih. Dokumente razdelimo na skupine, lahko pa tudi podskupine, če je neka situacija zelo kompleksna in obširna. Znotraj teh manjših skupin pa že lahko preidemo na kronološki red.

Zvrsti gradiva seveda od družine do družine variirajo. Prav gotovo imamo pri neki javni osebi (politiku, znanstveniku ali umetniku) opraviti s povsem drugačnim gradivom kot pri gradivu običajnih ljudi. Pri teh predstavlja privatna korespondenca verjetno mnogo pomembnejšo plat kot pa pri nekem pisatelju ali politiku, kjer je njegova izjemna dejavnost postavljena v prvi plan.

Zelo redko, pa vendar se tudi to zgodi, naletimo tudi na že urejeno gradivo. Ponavadi gre za večjo količino, ki ji je moral že lastnik sam dati nek red, da se je med lastnimi dokumenti sploh znašel. Pogosto so ti arhivi zelo smiselno urejeni, saj je ustvarjalec pač sam sebe in svojo dejavnost najbolj poznal. Zato njegovo ureditev gradiva kar obdržimo, uvedemo le rahle popravke, vendar to skoraj ni potrebno. Seveda pa previdnost ni nikoli odveč - ponovno se moramo spomniti, da so dokumenti skozi leta, desetletja in celo stoletja pogosto spreminjali lastništvo, da so jih ljudje pogosto pregledovali, jemali v roke, da so prehajali iz rodu v rod, da so preživeli že mnoge selitve, vojne in druge nevarnosti, in da se je zato lahko tudi ureditev malo spremenila. V tem primeru seveda pomešane dokumente vrnemo nazaj na njihovo mesto.

Zapisala sem že, da je najbolje družinski arhiv urediti tematsko. Vendar - kako? Na nekem predavanju letos spomladi nam je naša priznana arhivska strokovnjakinja dr. Ema Umek predlagala tako ureditev družinskega fonda - gre za 5 glavnih skupin dokumentov:

1. Dokumenti, ki se nanašajo na družino kot celoto - npr. plemiške diplome, genealoška debela, privilegiji, osebni dokumenti vsakega člana družine posebej (sem štejemo razne matične liste: rojstne oz. krstne, poročne in mrliške), šolska in druga spričevala o izobrazbi, službeni dekreti, dnevniki... Skratka, v tej skupini dobimo pregled nad celotno družino.

2. Korespondenca. Sem spadajo razna pisma, razglednice, dopisnice, sporočila. Zaradi preglednosti je najbolje, če korespondenco razvrstimo po članih družine. Zdi se mi pametno, da razvrstimo v okviru posameznega takega sklopa pisma v tista, ki jih je nekdo prejel in v tista, ki jih je nekdo pisal (pri teh gre seveda za kopije - original je pač prejel naslovnik). Ni pa priporočljivo, če razvrščamo posebej poslovno in privatno korespondenco nekega človeka. Zelo pogosto se namreč uradne in osebne vesti prepletajo, posebno pri kakih zasebnih podjetnikih.

3. Posest družine: sem štejemo zemljiško posest (npr. posestvo, posamezne parcele), stavbe, gospodarske obrate

(mlini, žage, delavnice, tovarne...). Torej so to predvsem naslednji dokumenti: katastrski in zemljiško-knjižni spisi, računi, dokumentacija v zvezi s kakšnimi sodnimi postopki (zelo pogoste so tožbe, posebno v zvezi z dedovanjem), prodajne in kupo-prodajne pogodbe...

4. Posebno udejstvovanje družine ali njenega člana. Pogosto imamo opraviti z gradivom človeka, ki je imel kako posebno funkcijo, bil je npr. državni ali deželni poslanec, delegat v skupščini, župan, aktivni član kakega društva, umetnik, ipd. V tem sklopu so vsi dokumenti, ki pričajo o tej dejavnosti (morda kaka članska izkaznica, zapisniki sej, programi, vabila...).

5. Zbirke in gradivo, ki ga je ta človek pri svojem delovanju zbiral, pisal, skratka ustvarjal. Sem seveda ne moremo šteti le zbirk samih, pač pa tudi ostalo gradivo, ki se nanaša nanje.

To je torej teh pet glavnih sklopov, po katerih lahko razvrstimo gradivo. Znotraj teh seveda dokumenti ne smejo biti kar nametani, pač pa jih spet zložimo po smiselnem zaporedju, lahko tudi po kronološkem redu, odvisno pač od gradiva.

Ta prispevek naj bo le nek kašipot k urejanju domačega arhiva. Upam, da sem z njim marsikomu olajšala začetne težave in dileme.

Prenos arhivskega gradiva na računalniški medij, XIII. del

Peter Hawlina

Vsaj dve leti že poskušam prispevati k temu, da bi čim več rodoslovcem zanimivega gradiva postalo dostopno na in prek računalnika. Mislim, da dosedanji uspehi niso izpolnili pričakovanj. Zato bi lahko tudi v tem prispevku ponavljal že povedano, preden bi načel zares novo poglavje s tega področja. V tej številki smo en sklop prispevkov namenili predstavitvi tistih prizadevanj mormonske cerkve, ki so usmerjeni na rodoslovne raziskave. Tuji rodoslovni časopisi v vsaki novi številki poročajo o novih projektih in objavljajo vedno obsežnejše podatkovne zbirke na cederomih ali neposredno na Internet naslovih. Pregleda nad obsežno ponudbo si ni prav lahko ustvariti. Robe je toliko, da bi moral to ponudbo nekdo pobliže pregledati in najbolj uporabne sestavine priporočiti ostalim. O uporabnosti tujih podatkovnih zbirk smo se že prepričali, ponovno se bomo lahko na predavanju 14.12.

Ko sem pred nedavnim v enem od slovenskih arhivov ugotavljal pripravljenost za predavanje na neko od rodoslovcem zanimivo temo in predlagal tudi določeno sodelovanje v morebitnih projektih za prepisovanje izvirnega gradiva, izdelave indeksov, vodnikov po zbirkah in podobno, je sogovornik z obžalovanjem odrekel sodelovanje v bližnji prihodnosti. Povedal je, da je današnje stanje v arhivih tako, da niso podane možnosti za širjenje delovanja, nasprotno, razmere silijo v omejevanje uporabe arhivskega gradiva, saj se to uničuje hitreje kot ga je z razpoložljivimi sredstvi mogoče restavrirati. Zato iščejo načine, kako bi uporabo originalnega gradiva še bolj omejili. Izogibati se morajo vsaki dejavnosti, ki bi imela za posledico večje zanimanje uporabnikov.

Tako stanje ni po volji nikomur, ne uporabnikom in ne arhivom. Rekel bi, da tudi ne znanosti in kulturi naroda. Vsakdo po svojih močeh išče rešitve v okviru možnosti. Tehnične rešitve so znane. Najbolj se še vedno uporablja preslikavanje podobe, največ s preslikavanjem na mikrofilm, vse več tudi s sodobnejšimi tehnikami skeniranja. Tudi v našem biltenu pa smo ves čas opozarjali tudi na prepisovanje vsebine teh zapisov. Po časovni in finančni strani je ta rešitev najzahtevnejša, po rezultatih pa najmikavnejša. Preneseno gradivo postane dostopno prek računalniške tehnologije, njenih prednosti najbrž ni treba več ponavljati. Svetovne tendence gredo v to smer, za podobne v Sloveniji zaenkrat še nisem slišal.

Sodobne podatkovne zbirke so po pravilu izvzete iz splošne rabe, ker jih varuje zakon. V tem pogledu so do neke mere izjema telefonski imeniki. V tej številki objavljamo spisek tistih držav, ki so svoje imenike že ponudile uporabnikom na Internetu, lahko pa si jih naložijo tudi na svoje domače računalnike. Raziskovalne možnosti, ki jih je obdelal Janez Toplišček v *Drevesih II/2* v prispevku pod naslovom *Sodobni pripomočki pri rodoslovnih raziskavah* so se še izboljšale. Na naš predlog so v novo verzijo elektronskega telefonskega imenika vgradili tudi štetje zadetkov. Bistvena pridobitev je tudi geografski prikaz lokacij iskanih naročnikov na zemljevidu slovenije ali na načrtu Ljubljane.

Telefonski imenik morda ni edina sodobna zbirka podatkov, ki nam je ali nam bo lahko služila kot pripomoček. Z gotovostjo lahko pričakujemo, da bodo vsi novejši vodniki po arhivskih in drugih zbirkah dostopni elektronsko. To in še marsikaj bo prinesla današnja tehnologija.

Zaenkrat pa še ni znakov, da bo sodobna tehnologija kaj kmalu uporabna za vsebinsko presnemanje arhivskih dokumentov. Zato bi morali tudi Slovenci poskušati slediti prizadevanjem zahodnih sosedov in začeti projekt na nacionalni ravni. Saj smo o zametkih takih podatkovnih zbirk že govorili. Predlagali smo, da se jih poskusi združevati po sorodnosti. Naj konkretno ponovim tisto, kar vem o statusih animarum. Posamezniki so poročali, da so taki prepisi narejeni za Kostel, Velenje, dve istrski vasi, Stražišče, Rakek, nastaja Tržič in še bi se kaj našlo. Toliko je do sedaj znano o tovrstnih projektih, zelo verjetno pa za vse še ne vemo. To zaenkrat ni veliko, začetek pa je. Za morebitne bodoče podvige na tem področju pa bi bilo vsekakor smiselno, da bi izvajalci uporabljali enak postopek in način dela. To sicer ni pogoj, ker so možnosti za preoblikovanje iz ene vrste zapisa v drugega preproste, vseeno pa je smiselno delati poenoteno in pri tem morda slediti izkušnjam v tujini.

Škofija	št.dekanije	Dekanija	prepisal
I - Goriška nadškofija	1	Bovec	Berginc
	2	Cerkno	Berginc
	3	Črniče	Berginc
	4	Devin	Berginc
	5	Gorica	Berginc
	6	Kanal	Berginc
	7	Kobarid	Berginc
	8	Komen	Berginc
	9	Kormin	Berginc
	10	Ločnik	Berginc
	11	Št. Peter	Berginc
	12	Tomin	Berginc
	13	Gradiška in Tržič	Berginc

Škofija	št.dekanije	Dekanija	prepisal
IV - Ljubljanska škofija	1	Cerknica	Hawlina
	2	Idrija	
	3	Kamnik	
	4	Kočevje	
	5	Kranj (samo Tržič)	Hawlina
	6	Leskovec	
	7	Litija	
	8	Ljubljana	Hawlina
	9	Loka	Hawlina
	10	Moravče	Markelj
	11	Novo mesto	
	12	Postojna	
	13	Radoljica	Markelj
	14	Ribnica	
	15	Semič	
	16	Šmarje	
	17	Trebnje	Markelj
	18	Trnovo	
	19	Vipava	
	20	Vrhnika	Kobi
	21	Žužemberk	

Naše društvo se je za poskus lotilo prepisovanja reprezentativne populacije Slovencev izpred sto let. Vnesli smo nekaj nad 22.000 od skoraj 100.000 članov Mohorjeve družbe iz leta 1900. Prepisana je cela goriška škofija in velik del Ljubljanske. Podrobnosti so razvidne iz tabele.

Precej dela še čaka z Ljubljansko, Lavantinsko, Krško, Tržaško-Koprsko in nekaterimi zamejskimi, če bi hoteli pokriti tudi populacijo tistih Slovencev, ki so bili naročniki v tujini. Ta zbirka je že nekajkrat dokazala svojo uporabnost, upali smo, da bo dokazana korist zbudila zanimanje in pripravljenost za sodelovanje še drugih prostovoljcev, pa v nekaj mesecih ni bilo napredka. Tudi ob tej priložnosti vabimo posameznike, ki bi bili pripravljeni žrtvovati nekaj ur svojega časa za sodelovanje na tem projektu.

S prostovoljnimi delom je nastal tudi, zaenkrat še nepopoln, slovar krajevnih imen in slovar krstnih imen. Tudi ta je že dostopen na Internetu, člani pa ga lahko dobijo brezplačno tudi pri avtorju, Francetu Rihtaršiču.

Vsega nisem omenil, zadržal sem se pri važnejšem. Važno je, da smo krenili, nadaljnji koraki bodo lažji in daljši, nekaj sistematičnega napredka pričakujemo tudi od druge konference na temo Rodoslovne podatkovne zbirke, ki jo bomo organizirali v drugem tromesečju leta 1997.

Raziskovanje priimkov v Sloveniji

prof. Janez Keber

Da bi dobili vsaj delno predstavbo o tem, kolikšno delo čaka slovenske imenoslovce pri raziskovanju imen in priimkov, bom najprej navedel nekaj novejših statističnih podatkov. V Sloveniji je bilo po podatkih Centralnega registra prebivalstva pri Zavod Republike Slovenije za statistiko v

februarju 1994 kar 64956 različnih priimkov. Med temi priimki je bilo 27245 s frekvenco 1, 4507 s frekvenco 2, 3346 s frekvenco 3, 3421 s frekvenco 4, 2240 s frekvenco 5, 1779 s frekvenco 6, 1396 s frekvenco 7, 1265 s frekvenco 8, 1067 s frekvenco 9, 921 s frekvenco 10 ter 629 s frekvenco več kot 500. Ustrezne številke pri imenih na dan 31. 12. 1994 so bile naslednje: vseh imen je bilo 34707 (16199 moških in 18507 ženskih), od tega 22676 (10496 m in 12180 ž) s frekvenco 1, 3869 (1881 m in 1988 ž) s frekvenco 2, 1617 (767 m in 850 ž) s frekvenco 3, 952 (461 m in 491 ž) s frekvenco 4, 656 (298 m in 358 ž) s frekvenco 5, 509 (240 m in 269 ž) s frekvenco 6, 411 (209 m in 202 ž) s frekvenco 7, 286 (131 m in 155 ž) s frekvenco 8, 207 (88 m in 119 ž) s frekvenco 9, in 209 (102 m in 107 ž) s frekvenco 10 ter 462 s frekvenco več kot 500.

Omenjeno število imen in priimkov je za ozemeljsko majhno Slovenijo z nekaj manj kot dvema milijonoma prebivalcev izredno veliko. Presenetljivo pa je število imen in priimkov s frekvenco 1, tj. *unikatnih* imen in priimkov. Glede na navedene številke je unikatnih kar dve tretjini vseh imen, unikatnih priimkov pa nekaj manj kot polovico. To dejstvo si je pri imenih možno razlagati predvsem z veliko željo prebivalcev Slovenije po posebnosti, ekskluzivnosti, tudi z nagnjenostjo k tujemu, pri priimkih pa z raznovrstnostjo in bogatostjo priimkovnih osnov in besedotvornih možnosti v času njihovega nastajanja.

Za informativno in po obsegu omejeno pisanje o priimkih v Sloveniji s kakršnegakoli stališča je upoštevanje tako velikega števila priimkov praktično nemogoče. Zato se bom v nadaljni obravnavi omejil na 1200 najbolj pogostih priimkov v Sloveniji. Podatke imam iz že omenjenega Centralnega registra prebivalstva pri Zavodu Republike Slovenije za statistiko, in sicer po stanju konec leta 1994. Številke o frekvenci ali pogostnosti bom navajal v oklepaju za priimki, ki jih bom obravnaval.

Pri obravnavanju izvora priimkov je brez dvoma najpomembnejši njihov pomen. Tega pomena se danes večinoma ne zavedamo, čeprav je v mnogih primerih dokaj jasno razviden. Bolje je zato govoriti o nekdanjem pomenu priimkov, saj je bil ta pomemben v času njihovega nastajanja. Takrat se je njihov pomen tudi ujemal s poreklom, stanom, poklicem ali lastnostmi njihovih nosilcev. Tako je bil npr. prvotni imetnik priimka *Kovač* (4869) po poklicu res *kovač*, imetnik priimka *Kovačič* (5709) pa njegov sin. Prav tako so bili prvotni nosilci priimkov *Krajnc* (5934), *Kranjc* (1901), *Kranjec* (971) prišleki s Kranjskega, imetniki priimkov *Potočnik* (4826), *Mlakar* (4112) prvotni prebivalci krajev ali zaselkov, osebe s priimki *Majcen* (1861), *Mali* (732) so bile res majhne, s priimkom *Debeljak* (1297) debeli. Imetniki priimkov *Kos* (4051), *Golob* (4039), *Zajc* (2445), *Zajec* (819), *Medved* (2411) so prvotno imeli določene resnične ali namišljene lastnosti živali, po katerih so bili poimenovani. Nekdanji nosilci priimkov *Klemenčič* (2492), *Klemenc* (780), *Pavlič* (2083), *Petrič* (2055), *Majdič* (348), *Štefančič* (720), *Štefanc* (348), *Stepančič* (369) pa so bili potomci oseb z imeni *Klemen*, *Pavel*, *Peter*, *Majda*, *Štefan*.

Glede na nastanek bi torej priimke v Sloveniji lahko razdelili v štiri velike skupine

1. priimki iz rojstnih imen, npr.: *Adam* (372), *Marko* (363), *Jakša* (360), *Šalomon* (351), *Felicijan* (348), *Fabjan* (776), *Habjan* (285), *Habjanič* (704), *Uršič* (2000), *Tomažič* (1891), *Pavlin* (1721), *Janežič* (1665), *Gregorič* (1576), *Mihelič*

(1543), *Žibert* (1247), *Simonič* (1224), *Simončič* (809);

2. priimki iz nazivov za poklice in funkcije, npr.: *Zupančič* (5308), *Zupan* (3427), *Zupanc* (2082), *Žagar* (2975), *Kolar* (2948), *Kolarič* (1421), *Knez* (2295), *Kralj* (3533), *Kuhar* (1987), *Logar* (1676), *Žnidar* (772), *Žnidarič* (785), *Žnidaršič* (1660), *Ribič* (1603), *Pintar* (1538), *Pintarič* (1087), *Hafner* (1023), *Šuštar* (1010), *Šušteršič* (837), *Mlinar* (988), *Mlinarič* (1049), *Malnar* (385), *Jager* (827), *Zidar* (794), *Pogačnik* (1055), *Pogačar* (971), *Ciglar* (433), *Ceglar* (403), *Škof* (932), *Papež* (890), *Car* (431);

3. priimki iz imen pokrajin, krajev, zaselkov, npr.: *Korošec* (3434), *Krašovec* (979), *Krašovec* (705), *Hočevvar* (2898), *Kočevar* (1143), *Furlan* (1744), *Lah* (1975), *Dolenc* (1700), *Gorenc* (1212), *Vogrin* (839), *Vogrinc* (693), *Nemec* (1466), *Hribar* (3305), *Kotnik* (2998), *Kavčič* (2968), *Breznik* (1675), *Blatnik* (1547), *Zadravec* (1543), *Dolinar* (1443), *Ramšak* (1132), *Rutar* (1126), *Bregar* (1125), *Podgoršek* (1106), *Humar* (1048), *Gajšek* (1022), *Zakrajšek* (1012), *Gorišek* (967), *Planinc* (922), *Vrhovnik* (830);

4. priimki iz vzdevkov, npr.: *Kos* (4051), *Erjavec* (1849), *Jereb* (1830), *Lesjak* (1749), *Maček* (1589), *Jelen* (1585), *Černe* (1554), *Zver* (1347), *Bevc* (1054), *Vovk* (1330), *Volk* (1164), *Jarc* (1300), *Jazbec* (1241), *Čuk* (1084), *Vesel* (891), *Strnad* (881), *Brglez* (875), *Kosmač* (843), *Starc* (809), *Stare* (805), *Čuš* (405).

Omenjene štiri skupine so zelo široke in bi jih lahko razdelil še na več podskupin. Namesto tega se bom omejil na kratko komentiranje naštetih skupin priimkov. Prva skupina t.i. *izimenskih priimkov* je zelo obsežna. Zaradi velikih besedotvornih možnosti slovenščine je iz posameznih imen in njihovih različic nastalo na desetine ali celo stotine priimkov. Med imeni, iz katerih je nastalo največ priimkov, so npr. *Janez*, *Peter*, *Pavel*. Razpoznavanje izimenskih priimkov pa prav zaradi omenjenih besedotvornih možnosti slovenščine ni vedno tako enostavno, saj včasih od izhodiščnega imena ostane samo en zlog ali pa še to ne. Z ugotavljanjem izimenskih priimkov se je doslej največ ukvarjal Pavle Merku, ki v knjigi *Svetniki v slovenskem imenoslovju* ugotavlja priimke iz okrog 200 krščanskih imen. Ker je imen dosti več, bo treba tudi to delo še dopolniti, da bi lahko dobili pravo sliko o tej skupini priimkov. V svojem *Leksikonu imen*, katerega druga, dopolnjena izdaja prihaja na knjižne police konec leta 1996, pri posameznih imenih omenjam tudi iz njih nastale priimke. Glede nekdanjega pomena izimenskih priimkov je treba izhajati iz prvotnega pomena imen, iz katerih ti izhajajo. Sicer pa je npr. priimek *Pavlič* nastal iz imen *Pavel*, *Pavle*, ki jima je dodano obrazilo *-ič*. Prvotni pomen priimka *Pavlič* pa je »sin Pavla, Pavleta«. Priimek je torej nastal iz imena očeta in se s tujko imenuje *patronimik*. Precej bolj poredko so taki priimki nastali iz imena matere (*metronimik*), npr. *Majdič*, *Jerič*, *Katarinčič* itd. Številni izimenski priimki so tvorjeni iz skrajšanih oblik imen. Pri tem lahko na novo nastali priimki izhajajo iz več izhodiščnih polnih imenskih oblik, neredko pa obstaja tudi možnost izpeljave iz neimenskih osnov.

Druga skupina priimkov je zanimiva zlasti po tem, ker kaže na poklice, ki so obstajali v času nastajanja priimkov. Pri tem je opazno zlasti to, da so nazivi poklicev pogosto tujega izvora, zlasti nemškega, kar kažejo npr. priimki *Jager*, *Cimerman*, *Ceglar*, *Žnidar*, *Hafner*, *Pintar*, *Šuštar*. V veliko primerih so se uveljavili priimki iz slovenskih nazivov, npr. *Žagar*, *Logar*, *Kuhar*, *Ribič*, *Pogačar*, *Zidar*, obstajajo pa tudi priimki

iz domačega in tujega poklicnega poimenovanja, npr. *Mlinar*, *Mlinarič*, *Müller*. Nekateri slovenski nazivi poklicev so se razvili kasneje, kot je potekal priimkovni proces, zato seveda niso mogli biti upoštevani. Tak priimek je npr. *Tišler*, medtem ko priimek *Mizar* ne obstaja zaradi pravkar navedenih dejstev. Iz obravnavane skupine priimkov so opazni tudi priimki, ki izhajajo iz oblastnih ali funkcijskih nazivov. Taki priimki so npr. *Knez*, *Kralj*, *Car*, *Škof*, *Župan*, *Župančič*. Priimek *Župan* in njegove priimkovne različice, zlasti številnejše z začetnim Z-, npr. *Zupančič*, *Zupan*, dokazujejo, da je bila županska funkcija na slovenskem ozemlju v času nastajanja priimkov zelo znana. Na različne sodne funkcije kažejo še priimki *Sodja*, *Sodin*, medtem ko priimek *Cvelbar* izhaja iz nemškega *Zwölfer* »član 12-članskega občinskega sveta«. Ustrezni slovenski priimek se glasi *Dvanajšek*, medtem ko poimenovanje funkcije *dvanajšek* najdemo v Pleteršnikovem Slovenskonemškem slovarju. Priimki, kot so *Kralj*, *Knez*, *Škof*, so seveda samo formalno v obravnavani skupini, nastali pa so kot vzdevki običajnih ljudi, zato pravzaprav spadajo v četrto skupino priimkov, tj. med vzdevke.

Tretja skupina priimkov je brez dvoma najbolj številna in značilna, saj se v priimkih na poseben način kažejo slikovitost, raznovrstnost in razgibanost slovenske pokrajine. Tako npr. velika pogostnost priimkov *Potočnik*, *Mlakar*, *Kavčič*, *Rupnik*, *Blatnik* lahko pomeni, da je bilo na slovenskem ozemlju veliko potokov, mlak, kalov, rup in blatov, priimki *Hribar*, *Dolinar*, *Dolinšek*, *Ramšak*, *Bregar*, *Podgoršek*, *Humar*, *Gajšek*, *Zalokar* pa kažejo na to, da je pri nas mnogo hribov, dolin, ravnin, bregov, holmov, gajev, lok. Precej priimkov iz te skupine, ki so obenem tudi najpogostejši, pa se nanaša na preseljevanja ljudi iz sosednjih pokrajin. Na to kažejo visokofrekvenčni priimki *Horvat* (10407), *Turk* (3554), *Lah* (1975), *Furlan* (1744), *Vogrln* (839) itd. Na velika in pogosta preseljevanja znotraj slovenskega ozemlja pa kaže najpogostejši slovenski priimek *Novak* (11593), ki pomeni prvotno »naseljence na novini«. *Novak* je tudi rojstno ime. Tako se je konec leta 1994 imenovalo 81 oseb.

S priimkom in imenom *Novak* sem prišel do zanimivega pojava v slovenskem imenoslovju. To so osebna imena, ki so hkrati ime in priimek. Takih osebnih imen je bilo leta 1991 več kot tisoč. Ker so izčrpnje obdelana v moji novi izdaji *Leksikona imen*, tukaj samo opozorjam na ta pojav. Ob dejstvu, da obstajata ime in priimek *Adam*, je seveda možno, da se kdo imenuje *Adam Adam*, podobno še *Janko Janko*, *Novak Novak*, *Blaž Blaž* itd. Mnogi taki priimki so precej pogostejši kot imena, iz katerih izhajajo, včasih so celo edini dokaz, da je bilo ime pri nas bolj v rabi. Primer za priimek in ime je tudi *Aljaž*, ki ga poznamo predvsem po graditelju Aljaževega stolpa na Triglavu. V Slovenskem pravopisu 1962 je za geslom *Aljaž* napisano »osebno ime«. Ta ohlapna oznaka, ki lahko pomeni ime ali priimek, je verjetno vzrok, da so nekateri priimek *Aljaž* imeli za ime in ga začeli uporabljati. Tako je bilo leta 1971 v Sloveniji 35, leta 1994 že 1497 oseb s tem imenom. S priimkom *Aljaž* se je leta 1971 pisalo le 88 oseb.

Četrta skupina priimkov je nastala iz vzdevkov, ki so jih nekdanj dobivali ljudje od bližnjih glede na svoje telesne ali značajske lastnosti. Mnogi priimki iz te skupine so nastali iz zelo žaljivih vzdevkov. Nekateri nosilci takih priimkov so se zaradi tega celo izselili, da so lahko v novem okolju zamenjali priimek oziroma ubežali okolju, ki ga je razumelo. Najbolj opazni in tudi številni priimki iz te skupine so t.i. *živalski priimki*, torej priimki, ki so prek vzdevkov nastali iz

nazivov pri nas živečih živali. Med njimi so najbolj pogosti priimki po nazivih ptic, saj sta npr. priimka *Kos* in *Golob* na 10. oziroma 11. mestu med vsemi priimki v Sloveniji, visoke frekvence pa imajo tudi že omenjeni *Jereb*, *Čuk*, *Strnad*, *Brglez*. K živalskim priimkom spada tudi moj priimek *Keber* (505), ki izhaja iz živalskega naziva kéber »hrošč«, narečno čéber (prim. na Koroškem - Ročica: 1652 Blasy *Keffer*, kasneje hišno ime *Čeber*) in je izpričan že v 16. stoletju pri Megiserju. Je izposojenka iz srednjevisokonemškega *kēver*, *kēvere*, srednjevisokonemško *chēvar*, novovisokonemško *Käfer* »hrošč«. Nemški naziv za hrošča - Käfer pa ni bil kaj prida priimkotvoren, saj v najnovejši knjigi Horsta Naumana *Das große Buch der Familiennamen* ni priimka *Käfer*. O priimkih, ki so nastali iz živalskih nazivov, pišem med drugim v svojem delu *Živali v prisposodbah*, katerega prvi del je izšel v redni zbirki Mohorjeve družbe za leto 1997. Za drugi del, ki bo izšel v prvih mesecih leta 1997, pripravljam sintetizirano razpravo o teh priimkih. Ugotovitve iz te bodo verjetno zanimale tudi bralce in bralke biltena *Drevesa*.

S tem končujem svoj prispevek o priimkih v Sloveniji, v katerem nakazujem, kako je mogoče pristopiti k razlagi pomena priimkov, za izoblikovanje predstave o količini dela, ki še čaka slovenske razlagalce priimkov, pa sem uporabil novejšo statistične podatke.

“Kranjci” iz arhiva vicedomskega urada za kranjsko (I.)

Lucijan Adam

Arhiv Vicedomskega urada za Kranjsko je začel nastajati v drugi polovici 13. stoletja. Leta 1267 je bil s strani deželnega kneza imenovan prvi vicedom za Kranjsko. Od takrat pa do 1747, ko je bil Vicedom ukinjen in ustanovljena Reprezentanca in komora, ki je mdr. morala končati nedokončane posle Vicedoma, se je nabralo ogromno papirja, ki ga dotlej ni nihče sistematično hranil. Prva sta sistematično pregledala in uredila arhiv Franc Pirschl in Kristijan Viljem Heil. Delo sta začela 1754 in ga v dobrem letu in četrto dokončala. Od takrat se postavitve ni bistveno spreminjala.

Za to priložnost sem se lotil prve škatle Vicedomskega arhiva v Arhivu Slovenije, ki sovpada s črko A in spada pod Cerkevne zadeve - Ecclesiastica. Zanimala so me predvsem imena ljudi, ki so navedena v spisih. Pri tem naj povem, da sem prepisal vsa imena izvzemši le Ferdinanda III. in Marijo Terezijo. Zbral sem jih po abecednem redu priimkov. Omembe navajam po straneh v škatli in ne kronološko kot je sicer to v navadi. Omembe so ločene s pikami. Strani so zapisane v oklepajih. Če je neka oseba opravljala več funkcij in se je poleg imena v spisu nahajala tudi funkcija sem take omembe zbral pod v spisu navedeno funkcijo, ki jo napove zvezdica, znotraj funkcije si sledijo navedbe spet po straneh, od najmanjše do največje. Nazadnje je zapisana še rimska številka, ki pomeni delitev znotraj črke, pododdelke škatle. Tako imamo pod rimsko I. Patriarhija Oglej, II. Cerkev na Sv. Gori pri Zagorju, V. Župnija Tinjan, VI. Župnija Jesenice, VII. Kaplanija Postoja, IX. Avguštinci, X. Cerkev sv. Mateja v Hraslju pri Kranju in XI. Župnija Škocjan pri Turjaku. Namerano sem izpustil št. III. Cerkev sv. Lenarta na Jesenicah (449

- 468), ker gre za urbar iz leta 1512 in je potreben natančnejše obdelave. Manjkajoče številke pač niso imele zanimivih imen. Omeniti moram tudi izvrsten popis Vicedomskega Arhiva za Kranjsko, ki ga je naredila Majda Smole in je izhajal v seriji publikacij, ki jih izdaja Arhiv Slovenije¹.

Upam, da se bo v seznamu našlo za vsakega nekaj zanimivega.

1) M. Smole, Vicedomski urad za Kranjsko, 13. stol. - 1747, I. del: cerkvene zadeve, Lit. A - F, Publikacije Arhiva Slovenije, Inventarji, serija Arhivi državnih in samoupravnih organov in oblastev, zv. 4, Ljubljana 1985

Attems, Friderik grof, kranjski vicedom, 1660, maj 19, (435 - 438), I

Auersperg, Vajkard pl., 1598, avgust 13, (743 - 748), XI • 1598, julij 16, (749 - 758), XI • 1598, september 5, (759 - 766), XI • 1598, julij 25, (771 - 778), XI

Barbo, Janez, pičanski škof, s. d., 1539 (sočasni prepis), (689 - 692), IX • 1539, marec 21, (697 - 708), IX

Belcij, Janez, tinjanski župnik, 1613, julij 8, (485 - 486, 495 - 496), V • s. d. (predložen 1613, december 30), (503 - 506), V • s. d., (487 - 492), V • 1614, januar 2, (507 - 510), V

Bellelli, Fulgencij, vizitator avguštinskega reda v notranji Avstriji, 1728, februar 14, (717 - 718), IX • 1728, februar 28, (719 - 722), IX

Bertis, Jožef pl., duhovnik, 1736, avgust 22, (53 - 56), I

Bonmartini, Peter, poreški škof, 1613, julij 8, (485 - 486, 495 - 496), V

Brandolini, Frančišek, kanonik in vikar stolnega kapitlja v Trstu, dat. 1741, januar 27, (101 - 104), I • 1741, februar 4, (111 - 114), I • 1741, februar 11, (115 - 116), I

Brumatti, fiskal v Goriški, dat. 1736, julij 7, (3 - 52), I

Burgstall, Vincenc Karl, goriški deželni glavar, 1741, november 28, (87 - 88), I • 1744, junij 24, (255 - 260), I • bivši deželni upravnik v Gradiški, 1744, julij 18, (263 - 266), I • goriški deželni upravnik in administrator, 1741, avgust 29, (81 - 82), I • 1741, november 4, (85 - 86), I • goriški in gradiški deželni upravnik, 1741, julij 24, (153 - 154), I • 1741, julij 20, (155 - 158), I • 1741, junij 26, (prepis), (159 - 162), I • 1741, avgust 16, (165 - 168), I • 1742, januar 27, (195 - 198), I • 1741, september 9, (217 - 220), I • 1741, september 9, (221 - 222), I • 1743, oktober 28, (274 - 250), I

Capello, kanonik, 1746, maj 7, (357 - 358), I

Cobenzl, Filip, kranjski deželni vicedom, s. d., (527 - 530), VI • 1603, november 7, (531 - 534), VI • 1604, februar 18, (539 - 540), VI • 1604, april 15, (541 - 544), VI

Coronini grof, nadvojvodov vikar, 1746, maj 4, (335 - 356), I • 1747, april 1, (425 - 430), I

Dento, Peter, oskrbnik samostana sv. Hieronima na Reki, 1539, marec 21, (697 - 708), IX

Dragota, Janez, kranjski deželni sodnik, 1598, september 4, (739 - 742), XI

Dürr, Sigmund pl., kranjski deželni vicedom, 1539, marec 21, (693 - 696), IX • 1539, marec 21, (697 - 708), IX

Egkh, Sigmund baron, kranjski deželni upravnik, 1598, september 4, (739 - 742), XI • 1598, avgust 13, (743 - 748), XI • 1598, september 5, (759 - 766), XI • 1598, oktober 3, (767 - 770), XI • 1598, julij 25, (771 - 778), XI • 1598, avgust 14, (779 - 780), XI • 1598, avgust 14, (781 - 782), XI

Etoreo, kanonik, 1746, maj 7, (357 - 358), I

Fin Andrej baron de, tržaški glavar, 1741, 21 januar, (95 - 100), I • 1741, februar 4, (111 - 114), I • 1741, februar 11, (115 - 116), I • 1741, marec 11, (117 - 120), I

Fin, Anton baron de, deželni glavar v Gradiški, 1745, maj 15, (279 - 300), I • 1745, november 3, (305 - 312), I • 1746, april 16, (337 - 352), I • 1746, december 19, (403 - 416), I • komisar za zbiranje

denarja v podporo Gradiški, 1741, marec 6, (123 - 126), I

Fontanij, Hieronim, oglejski kanonik, 1741, november 28, (87 - 88), I

Forza, Fabijan della, oglejski kanonik, 1741, avgust 29, (81 - 82), I • 1741, september 12, (83 - 84), I • 1742, februar 23, (211 - 216), I

Francinič, Janez, župnik v Pazinu Starem, s. d. (predložen 1613, december 30), (503 - 506), V

Gall, Andrej, zakupnik gospostva Čušperk, 1598, september 4, (739 - 742), XI

Hren, Tomaž, ljubljanski škof, 1598, julij 16, (749 - 758), XI

Huber, Janez, postojnski kaplan, 1713, junij 10, (565 - 568), VII

Jan, Volf, Auerspergov oskrbnik, 1598, september 5, (759 - 766), XI

Janez, katoliški župnik, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

Janez, modenski škof in papežev nuncij, s. d., 1539 (sočasni prepis), (689 - 629), IX

Janežič, Matej, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

Jurič, Niklas baron, kranjski deželni glavar, 1539, marec 21, (693 - 696), IX • 1539, marec 21, (697 - 708), IX

Jurij, katoliški župnik, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

Khevenhillier, 1598, julij 16, (749 - 758), XI

Khrall, Jurij, upravitelj, 1713, junij 10, (565 - 568), VII

Knezič, Franc, 1614, februar 17, (515 - 518), V

Kocmur, Janez, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

Kocmur, Jurij, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

Koprivec, Jernej, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

Koprivec, Matija, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

Kralj, Andrej, ljubljanski stolni prošt in radovljiški arhidiakon, s. d., (545 - 548), VI • 1609, april 1, (549 - 552), VI • 1609, julij 17, (553 - 556), VI

Lamberg, Andrej pl., kranjski deželni upravitelj, 1539, marec 21, (693 - 696), IX • 1539, marec 21, (697 - 708), IX

Lanthieri, Anton grof, kranjski deželni vicedom, 1713, junij 10, (565 - 568), VII

Laus, Karl pl., duhovnik, 1736, avgust 22, (53 - 56), I

Lenart, katoliški župnik, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

Locatelli, Pavel, oglejski kanonik, 1743, oktober 28, (274 - 250), I

Lovrenc, stiški opat, 1598, julij 16, (749 - 758), XI

Maček, katoliški župnik, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

Margis, Peter, Anton, oglejski kanonik, 1741, november 4, (85 - 86), I

Martin, katoliški župnik, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

Mestri, Sertorij baron del, goriški in gradiški arhidiakon, 1741, januar 27, (105 - 110), I • 1741, februar 4, (111 - 114) • 1741, februar 11, (115 - 116), I

Moscon, Inocenc, zakupnik gospostva Bela Peč, 1603, november 7, (531 - 534), VI • 1604, februar 18, (539 - 540), VI • s. d. (predložen 1609, julij 22), (557 - 560), VI

Muhovič, Krištof, jeseniški vikar, s. d., (527 - 530), VI • 1603, november 7, (531 - 534), VI • 1604, februar 18, (539 - 540), VI • 1604, april 15, (541 - 544), VI • s. d., (545 - 548), VI • 1609, julij 17, (553 - 556), VI

Nadlir, Elija, 1595, april 28, (439 - 448), II

Novak, Luka, škocjanski župan, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

Panitžol, Jožef, kranjski deželni vicedom, 1613, s. d., (487 - 492), V • 1613, november 5, (497 - 500), V • 1614, januar 2, (507 - 510), V • 1624, februar 24, (511 - 514), V • 1614, februar 17, (515 - 518), V • s. d., (519 - 522), V • s. d., (545 - 548), VI • 1609, april 1, (549 - 552), VI • 1609, julij 17, (553 - 556), VI

Per, Janez, 1598, september 4, (739 - 742), XI • 1598, september 5, (759 - 766), XI

Peterlin, Primož, katoliški župnik, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

Piscatori, Andrej, škocjanski župnik, 1598, avgust 13, (743 - 748), XI

- Primožič**, Janez, opat avguštinskega samostana sv. Hieronima na Reki, s. d. 1538, (573 - 626), IX • s. d. 1539, (627 - 650), IX • s. d., (673 - 684), IX • s. d., 1539 (sočasni prepis), (689 - 692), IX • 1539, marec 21, (697 - 708), IX •
- Rabatto**, Anton grof, goriški deželni glavar, 1736, julij 7, (3 - 52), I • 1740, september 5, (57 - 64), I • 1740, november 8, (65 - 74), I • 1741, marec 8, (89 - 92), I • 1741, april 24, (145 - 146), I • 1741, julij 21, (149 - 152, 163 - 164), I • 1741, julij 24, (153 - 154), I
- Rabatto**, Jožef pl., kranjski deželni vicedom, s. d. (predložen 1609, julij 22), (557 - 560), VI • 1596, september 18, (725 - 736), X • 1598, september 4, (739 - 742), XI • 1598, julij 16, (749 - 758), XI • 1598, september 5, (759 - 766), XI • 1598, oktober 3, (767 - 770), XI • 1598, julij 25, (771 - 778), XI • 1598, avgust 14, (779 - 780), XI • 1598, avgust 14, (781 - 782), XI
- Rapicij**, Dominik, tinjanski kanonik, 1613, julij 8, (485 - 486, 495 - 496), V • s. d., (487 - 492), V • s. d. (predložen 1613, december 30), (503 - 506), V • 1614, januar 2, (507 - 510), V
- Romanij**, Arzenij, Filip, fiskal v Gradiški, 1741, avgust 29, (81 - 82), I • 1741, november 4, (85 - 86), I • 1741, november 28, (87 - 88), I • 1743, oktober 28, (274 - 250), I • 2
- Romanij**, Ludovik, Feliks, cesarski vikar, sekvestor imetja oglejskega kapitlja, 1741, september 9, (217 - 220), I • 1741, november 25, (239 - 240), I • 1744, julij 18, (263 - 266), I • 1744, avgust 5, (267 - 270), I • 1744, avgust 14, (273 - 280), I • 1744, september 16, (281 - 284), I • 1746, maj 4, (335 - 356), I • 1746, julij 6, (365 - 376), I • *oglejski kanonik, • 1741, september 30, (227 - 230), I • 1741, oktober 21, (233 - 236), I • 1741, december 8, (241 - 244), I • *oglejski vikar, 1741, marec 6, (123 - 126), I • 1741, marec 25, (133 - 136), I • 1741, april 19, (139 - 142), I • 1741, april 24, (145 - 146), I
- Sara**, Domicijan, upravitelj reškega glavarstva, sin reškega glavarja, 1540, julij 15, (713 - 716), IX
- Sara**, Hieronim de, reški glavar, s. d. 1539, (627 - 650), IX • s. d. 1539, (651 - 672), IX • s. d., (673 - 684), IX • s. d. 1539, (685 - 688), IX • 1539, marec 21, (693 - 696), IX • 1539, marec 21, (697 - 708), IX
- Schiaberge**, Ignacij, jezuit, 1741, januar 27, (105 - 110), I
- Schönfeld**, Peter, Anton Morelli pl., plačilni mojster, dat. 1746, april 14, (325 - 332), I
- Schönfeld**, Peter, Anton, Morelli pl., 1741, marec 11, (117 - 120), I • 1741, marec 6, (123 - 126), I • 1741, julij 21, (149 - 152, 163 - 164), I • 1741, julij 20, (155 - 158), I • 1741, junij 26, (prepis), (159 - 162), I
- Serafin**, Hieronim, reški kirurg, 1539, marec 21, (697 - 708), IX
- Sernuša**, Martin, 1604, april 15, (541 - 544), VI
- Strassold**, Orfej pl., kranjski vicedom, 1640, november 5, (431 - 434), I
- Suard**, Ludvik Kamil, kranjski vicedom, 1595, april 28, (439 - 448), II
- Thurn - Valsassina**, Franc, Sigfrid grof, kranjski deželni vicedom, 1728, februar 28, (719 - 722), IX
- Tomasini**, Mark, duhovnik, 1736, avgust 22, (53 - 56), I
- Tomasini**, Peter, Anton, arhidiakonov kancler v Gradiški, 1736, julij 7, (3 - 52), I • 1736, avgust 22, (53 - 56), I
- Vecchi**, Frančišek, 1741, januar 27, (105 - 110), I
- Vinturini**, Jakob, duhovnik, dat. 1736, avgust 22, (53 - 56), I
- Vurcer**, Tomaž, kmet, podložnik župnije Bela Peč, 1604, april 15, (541 - 544), VI
- Wachsenstein**, Bernardin, Barbo pl., kranjski deželni odbornik, upravitelj pazinske grofije, s. d. (predložen 1613, december 30), (503 - 506), V • 1614, januar 2, (507 - 510), V • 1624, februar 24, (511 - 514), V
- Wolfinger**, Janez, predikant, 1598, september 5, (759 - 766), XI

- Znojilšek**, Janez, 1598, avgust 14, (779 - 780), XI • škocjanski župnik, 1598, september 4, (739 - 742), XI • župnik, 1598, julij 16, (749 - 758), XI • Auerspergov predikant, 1598, september 5, (759 - 766), XI • 1598, julij 25, (771 - 778), XI • predikant, 1598, avgust 14, (781 - 782), XI

Rodoslovje in varstvo osebnih podatkov

Nenad Novaković

Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 8/90 in 19/91; v nadaljevanju zakon) ureja varstvo *osebnih podatkov*, vsebovanih v *zbirkah podatkov* in njihovo *zavarovanje*, evidence za potrebe varstva osebnih podatkov in njihovega zavarovanja, pravice posameznika, njihovo varstvo in omejitve, iznos osebnih podatkov iz države, nadzor in spremljanje izvrševanja določb zakona.

Zakon določa, da je *osebni podatek* tisti podatek, ki kaže na lastnosti, stanja ali razmerja posameznika, ne glede na obliko, v kateri je izražen (1. točka 5. člena). Podatki, ki jih rodoslovci zbiramo, obdelujemo in hranimo so predvsem:

- ime in priimek,
- datum in kraj rojstva,
- datum in kraj poroke,
- datum in kraj smrti.

To so podatki, ki jih vsebujejo matične knjige in se v tekstu nadalje imenujejo matični podatki. Velja pa opozoriti, da je mogoče do teh podatkov priti tudi s pomočjo drugih virov in ne samo matičnih knjig. V nadaljnjih pojavljanih izraza *matični podatki* je potrebno to dejstvo imeti vedno pred očmi.

Med drugimi podatki se nahajajo:

- datum in kraj krsta (ali drugega podobnega obreda),
- datum in kraj pogreba,
- datum in kraj šolanja,
- poklic,
- doseženi akademski nazivi,
- veroizpoved...

Poleg naštetih je lahko predmet rodoslovne zbirke tudi kopica drugih podatkov, ki kažejo na življenje posameznika in ki so seveda od primera do primera različni. Najosnovnejši podatek za vsakega rodoslovca pa je vsekakor podatek o sorodstvu po krvi in po svaštvu. Ta podatek je celo pomembnejši od imena in datumov rojstva in smrti. Za osebo A so na primer znani matični podatki, ve se tudi, da je imela sina B, za katerega pa ni nobenega izmed matičnih podatkov. Na drugi strani se ve, da je oseba B imela sina C, za katerega so podani matični podatki. Ker je znana sorodstvena vez med osebama A in C (preko osebe B), so lahko v rodovnik potomcev osebe A uvrščeni potomci osebe C in obratno - v rodovnik prednikov osebe C so lahko uvrščeni predniki osebe A. V obeh primerih pa je potrebno navajati osebo B kot vmesni člen brez vseh matičnih podatkov. Iz gotovosti sorodstvenih vezi A - B in B - C je mogoče z gotovostjo sklepati na tretjo sorodstveno vez, A - C. V primeru popolnih matičnih podatkov o osebi B ob negotovosti sorodstvenih vezi z osebo A ali z osebo C je nemogoče sestaviti rodovnik potomcev oziroma prednikov za osebi A in C.

Ali (in če, kateri) zgoraj naštetih rodoslovnih podatki predstavljajo podatke ki kažejo na lastnosti, stanja ali razmerja posameznika? Pred tem bi bilo potrebno ugotoviti, kaj je zakonodajalec predpostavljal pod temi izrazi. Ali se da iz priimka avtorja tega članka (Novakovič) ugotoviti, ali je srbske, hrvaške, slovenske ali eskimske narodnosti in ali je narodnost lastnost posameznika, stanje v katerem se trenutno nahaja ali njegovo razmerje do predmetnega naroda? Ali je starost nekoga njegova lastnost ali njegovo stanje? Ali v primeru nedvomno podedljive bolezni osebe A gotovo sorodstveno razmerje med osebama A in C iz zgornjega primera kaže na to, da ima tudi oseba C to bolezen? V Angliji trenutno potekajo raziskave glede vnosa dedne bolezni hemofilije v angleško kraljevsko rodbino. Kraljica Viktorija (1819-1901) je bila prenašalka te bolezni, njen oče Edvard, Vojv. Kentski (1767-1820) pa je ni imel. Zadnje raziskave kažejo na to, da niti njena mama Viktorija, Pcs. Sachsen-Koburg-Gothska (1786-1861), ni bila prenašalka te bolezni. Če se ti zadnji rezultati potrdijo kot pravilni, je mogoče zaključiti, da oče kraljice Viktorije ni bil Edvard, Vojv. Kenstki, temveč nekdo drug, ki je imel hemofilijo. V tem primeru pa pade tudi vsa linija prestolonasledstva od Viktorije do Elizabete II..

Rodovnik, ki ne vsebuje pravih sorodstvenih vezi ali ki ne vsebuje vseh potomcev ali prednikov je nepravilen oziroma nepopoln. Proti popolnosti je potrebno težiti, čeprav v celoti nikoli ne more biti dosežena, ker se predniki vseh nas prej ali slej izgubijo v času, ko sorodstvena vez ni bila zapisana oziroma kako drugače ohranjena v zgodovinskem spominu. Če bolj pomembno je težiti proti pravilnosti, kajti nepravilnost je hujša kot nepopolnost. Če v rodovniku ni prednikov osebe C iz zgornjega primera, jih pač ni, če pa so kot njeni predniki navedeni predniki osebe D in ne osebe A, ker se zmotno misli, da je oseba D oče osebe B, so posledice lahko zelo usodne tudi za vse potomce osebe C, ki živijo v prepričanju, da so njihovi predniki predniki osebe D.

Težnja po pravilnosti rodovnikov je osnovna naloga rodoslovcev. Napačni zapis imena ali datuma rojstva oziroma kateregakoli drugega matičnega podatka pri kateri izmed oseb v rodovniku je zanemarljiv vse dotlej, dokler so sorodstvene vezi te osebe nedvomne. Če bi kdorkoli, zakonodajalec ali posameznik, iz želje po varovanju osebne integritete posameznika, povzročil nepravilnosti v poznavanju dejanskih sorodstvenih vezi, bi s tem kršil pravico posameznikov naslednjih rodov, ki imajo pravico vedeti, kdo so bili njihovi predniki in kdo vse so potomci teh prednikov. Vezi nastale s posvojitvijo ali katero drugo zakonsko domnevo starševstva, so lahko pomembne za preživetje posvojencev in udobnejšo starost posvojiteljev. Otroci posvojencev lahko še imajo kakšen odnos do staršev posvojiteljev, kakšen odnos pa naj imajo prapravniki posvojencev s praprastarši posvojitelja? Edino genetska vez je tista, ki veže prednike in potomce skozi stoletja in ki zagotavlja življenje prednikom skozi njihove potomce.

Na internetu je mogoč dostop do baz podatkov, ki vsebujejo rodoslovne podatke v smislu matičnih podatkov, drugih podatkov in sorodstvenih podatkov. Gre tudi za danes živeče ljudi, predvsem pripadnike vladarskih rodbin in rodbin višjega plemstva. To so ljudje, ki so stalna tarča paparacov, rumenega tiska, obrekovanja, njihove domove obkrožajo obzidja, varujejo jih stražarji in varnostne naprave... Njihovi podatki so prosto dostopni! Vsem, ki imajo možnost jadrnanja po internetu! Velika večina, skoraj vsi, se zavedajo svojega

položaja in svojega poslanstva v času in prostoru. In vsi imajo med predniki nezakonske otroke, norce in zločince. *Nemo iudex in re sua.*

Zbirka podatkov je zbirka, ki v celoti ali delno vsebuje osebne podatke (npr. evidenca, register, baza podatkov), ki se vodi s sredstvi za avtomatsko obdelavo podatkov ali s klasičnimi sredstvi in je namenjena za opravljanje nalog iz okvira ali v zvezi z dejavnostjo upravljalca zbirke ali drugega uporabnika podatkov (3. točka 5. člena zakona). Zbirke podatkov, ki vsebujejo osebne podatke se lahko vzpostavijo, vodijo in vzdržujejo samo na podlagi zakona ali na podlagi pisne privolitve posameznikov, na katere se podatki nanašajo (3. člen zakona).

Varstvo osebnih podatkov obsega pravice, načela in ukrepe, s katerimi se preprečujejo nezakoniti in neupravičeni posegi v integriteto človekove osebnosti, njegovega osebnega in družinskega življenja zaradi zbiranja, obdelave, shranjevanja in posredovanja osebnih podatkov ter njihove uporabe (prvi odstavek 2. člena zakona).

Zavarovanje osebnih podatkov obsega pravne, organizacijske in ustrezne logično tehnične postopke in ukrepe, s katerimi se preprečuje nepooblaščen ali neregistriran dostop do prostorov, strojne in programske opreme, slučajno ali namerno nepooblaščen uničenje podatkov, njihova sprememba ali izguba, kakor tudi nepooblaščen dostop, obdelava in posredovanje teh podatkov ter njihova uporaba (drugi odstavek 2. člena zakona).

Upravljalca zbirke podatkov je subjekt, ki je z zakonom ali pisno privolitvijo posameznika pooblaščen vzpostaviti, voditi, vzdrževati in nadzorovati zbirko podatkov, ki vsebuje osebne podatke in v ta namen zbirati, obdelovati, shranjevati in posredovati osebne podatke, vsebovane v njej ter jih uporabljati (4. točka 5. člena zakona).

Pravična delitev

Peter Hawlina

Pričujoči prispevek ima z rodoslovjem samo posredno zvezo. Delitev premoženja, zlasti dediščine, je zelo pogosto dokaj zapletena in neprijetna zadeva, ki ima še pogosteje precejšen vpliv na odnose med sorodniki, s tem pa bolj ali manj tudi na pripravljenost za sodelovanje pri raziskovalnem delu. Nič si ne utvarjam, da bo ta prispevek kaj zmanjšal možnosti za družinske drahe, do katerih pride pri delitvi premoženja. K pisanju me je pripravil prispevek o pravični delitvi neke dobrine, ki sem ga prebral v reviji *Življenje in tehnika* (julij/avgust 1996 - Zanimiva matematika - Kako odmeriti, da ne bo zamere). Svetujem vam, da najprej preberete omenjeni prispevek in šele nato nadaljujete z branjem mojega.

V prispevku so močno poudarjeni silni miselni napori dveh pravičnih znanstvenikov (ameriških matematikov Stevena Brahmisa in Alana Taylorja), ki so privedli do inovativne rešitve, po kateri naj bi vsaka v delitvi udeležena stranka dobila optimalni delež, ki je vsaj matematično izenačen z ostalimi udeleženci, zaradi subjektivne ocene pa je vsakdo lahko dobil le še več od matematično enakega deleža.

Morda vse razlage nisem dovolj dobro razumel, ponekod je bila po nepotrebnem razvlečena in je imela nemalo nepo-

trebnih manj razumljivih odstavkov. Tudi izhodiščna modela nista bila dobro zastavljena. Najprej je bolj kot razpyit uvodni primer navedena Salomonova rzsodba. Vendar tam ni šlo za delitev premoženja, šlo je za iskanje resnice.

Drug uvodni model je uporabnejši. Ta je star in bi zato moral biti splošno znan. Gre za zanesljivo pravično delitev na dva dela na način: **eden deli, drugi izbira**. Vendar je v citiranem prispevku za tovrstno razpravo torta kot simbolično premoženje manj primerna. Torto je vendar praktično mogoče deliti na popolnoma enake dele; tu ni potrebna znanost. Bolj mi je bila všeč neka druga razlaga, za katero sem zvedel pred leti. V tej je vzeta za primer delitev **enega konja** med **dva** brata, dediča; torej en element, ki ga je treba razdeliti na dva dela. Ne spuščajmo se v rešitve, da lahko ostane skupna last, da ga prodata in si izkupiček delita in morda še katero drugo, ne nazadnje, da si ga razdelita kot torta. Ne, eden od njiju bo postal lastnik konja, drugi bo dobil svojo polovico izplačano. Tu je mogoče še bolje uporabiti zgoraj omenjeni način: eden deli, drugi izbira. Eden od obeh ima možnost konju določiti vrednost, drugi pa ima prvi možnost konja po tej ceni od brata kupiti ali ga bratu prodati. Odveč je razlagati, da je špekulacija nemogoča. Če je prvi postavil prenizko ceno, bo drugi kupil, če je postavil previsoko, bo drugi prodal! To je vsa modrost! Ni žive duše, ki tega principa delitve ne bi razumela in mu priznala skrajne pravičnosti. Če se s tem ne strinjate, ne berite naprej. (Možno je sicer, da bi samo eden od obeh vedel za skrito lastnost, zaradi katere bi lahko bil konj vreden več ali manj, glede tega pa je spet vedno bilo tako, da je znanje poplačano in neumnost kaznovana. Tu ne gre za nepravičnost.)

Model je videti uporaben samo v primeru, kadar sta dediča dva. Pa ni tako. Brez težav ga lahko razvijamo naprej. Poglejmo najprej vmesno rešitev, ki je podobna izhodiščni. Vzemimo, da si morajo konja razdeliti **trije** dediči. Spet eden predlaga ceno, drugi kupi, ali proda, tretjega za trenutek pozabimo. Izkupiček si vsi trije razdelijo, vsak dobi do ene tretjine. Zdaj lahko nastopi še tretji in zahteva korekcijo. Seveda lahko od novega lastnika odkupi konja samo po višji ceni, kot jo je ta plačal prvemu. Če pride do tega, postane lastnik konja tretji, razliko v ceni med prvo in drugo kupčijo pa si spet razdelijo do tretjine. Lahko bi razvijali še druge inačice delitve, lahko bi število udeležencev še povečevali, razlike ne bi bilo nobene.

Tisti, ki tovrstnim delitvam niso pripravljene priznati njihovega neizogibnega atributa pravičnosti, bodo morda porekli: No ja, pri delitvi konja bi to morda še šlo, resnične situacije pa so povsem drugačne. Seveda so, vendar samo navidezno. V našem modelu je bil konj simbolična in poenostavljena predstavitev celotnega premoženja, ki je predmet delitve med poljubno število dedičev, ki so upravičeni do dediščine po enakih (ali tudi neenakih) deležih. Premoženje je lahko veliko ali majhno, število dedičev in njihova upravičenost poljubna; pravična delitev po nakazanem modelu ostane vseeno do skrajnosti uporabna.

Mimogrede naj omenim tudi tisto situacijo, ki včasih nastane takrat, kadar med dvema ali več zapustnikov navidezno ni lahko upoštevati različnih zahtev in argumentov, ki jih posamezniki pri tem uporabijo. Nemalokrat se v takih situacijah zgodi, da se eden od upravičencev, navadno tisti, ki ima že sicer manjše premoženje, odloči, da se dediščini delno ali v celoti odpove. Kadar ta misli, da se je s tem znebil sitnosti, ki so povezane z dedovanjem, se je zmotil, še bolj se je zmotil, če misli, da bo njegovo gesto kdo cenil in bo s svojim dejanjem prispeval k ohranitvi dobrih sorodstvenih

odnosov. Nič takega ne bo dosegel! Spoznal bo, da se je slabo odločil. Pustimo take in podobne neznatne situacije in se vrnimo tja, kjer smo ostali.

Vzemimo zdaj malo bolj značilen primer dedovanja. Vzemimo, da je zapustnik petim dedičem zapustil premoženje, ki ga sestavljajo hiša, počitniška hiša, mizarska delavnica in zazidljiva parcela. To so nepremičnine. Tem sledi avto, čoln, oprema, nakit, umetnine, gotovina, terjatve in dolгови. Zapustnikova želja je, da vsak od dedičev dobi enak delež.

Podobno kot pri dveh bratih in konju, lahko začnemo s katerimkoli elementom celote, navadno od najvrednejšega do najbolj nezanimivega. Ko bo vse razdeljeno, bodo vsi dobili enak delež. Po subjektivni ceni pa je dobljeni delež lahko celo vrednejši od matematično izračunanega.

Stvar je naravnost osupljivo preprosta. Tako preprosta, da je navadno nihče ne jemlje resno. Ko jo predstavite poslušalcem, ti navadno nejeverno obmolknajo, nato pa začnejo z najrazličnejšimi ugovori, ki so vsi po vrsti plod spontanih reakcij in niso niti najmanj premišljeni. Ko jo posameznik začenja razumevati, pa vseeno začne postavljati spet prav nepotrebna vprašanja.

Eno od njih je: Kaj pa če ima nekdo od petih dedičev že toliko lastnega premoženja, da bi pokupil vso dediščino? Ostali štirje bi mu morali vse prodati!? Pri odgovoru na to dokaj naivno in nepremišljeno vprašanje si lahko najlaže pomagamo s tistim, navadno teoretičnim izhodom, ki ga pogosto omenjajo samozvani poznavalci delitve premoženja, ki pravijo: Najbolje je vse prodati in izkupiček razdeliti po ustreznih (enakih) deležih med upravičence. Ta rešitev je sicer vabljiva, vendar ima kar nekaj slabih strani: prodaja ni zastoj, ob realizirani prodaji je treba plačati davke, našli se bodo taki, ki bodo očitali neustrezno (prenizko) ceno, izključena je možnost pripisovanja subjektivne vrednosti posameznemu elementu in še bi se našlo. Prodaja vsega in delitev izkupička se kmalu izkaže kot dokaj slaba rešitev, ohranjena je morda samo enakost pri razdelitvi izkupička, stroški so najmanj 25 odstotkov, če ne pride do pravde, ki lahko požre vse in več kot to. Prodajo na trgu torej odsvetujem. V bistvu pa tudi pri mojem načinu delitve ne gre za nič drugega kot za prodajo. Vendar gre za interno prodajo med dediči (upravičenci). Ta prodaja pa ni prava prodaja, je le način določanja vrednosti. To določanje vrednosti pa je tako neusmiljeno natančno, da ga ne more prekositi noben drug način.

Določanje vrednosti smo že nakazali. Zdaj si ga oglejmo pobliže. Omenjenih pet dedičev bi lahko vsakemu od naštetih elementov, ki tvorijo celotno dediščino pripisalo neko izhodiščno orientacijsko vrednost. Seštevek vseh tako ocenjenih elementov bi bila v denarju izražena protivrednost premoženja. Če bi bila ta en milijon (tolarjev, mark, cekinov, ..., ni važno katere enote vzamemo), bi vsak od upravičencev ob končani delitvi lahko pričakoval 200.000. Vsak ima torej v konkretnem primeru pred delitvijo za 200.000 pravic do dediščine. Imamo spisek elementov dedovanja, imamo grobo okvirno vrednost. Pogoji za delitev so izpolnjeni. Zdaj pride do najvažnejšega! Noben element se ne bo nujno 'prodal' po ocenjeni vrednosti, bolje rečeno, našel svojega novega lastnika. Za vsakega od njih bo vsak od upravičencev smel postavljati svojo ceno; navzdol, če ne bo interesenta za izključno ceno ali navzgor, če bosta interesenta vsaj dva. Prišlo bo do **licitacije**! To je bistvo ideje! V tej licitaciji pa ima spet vsak enake možnosti. Vsak od upravičencev ima pravico 'kupiti' vsakega od elementov celotnega premoženja. Vskokrat izlicitirana cena se zabeleži,

ko je licitacija končana, bo vsak pobral elemente v naravi in vedel, da je dobil popolnoma enak delež kot vsak od ostalih. Če je kdo licitiral nad svojimi pravicami, mora razliko poravnati v denarju. Morda je za ta namen dovolj zapustnikova gotovina, ki se v enakih zneskih razdeli udeležencem, če ne, mora dolg poravnati s svojim lastnim premoženjem.

Komur je bila razumljiva dosedanja razlaga, bo sprejel še naslednjo poenostavitev. Elementov dediščine ni potrebno niti okvirno ovrednotiti. Niti tako, da bi vsak element ovrednotili s simbolično vrednostjo 1. Zadostuje njihov spisek. Licitacija vsakega posameznega elementa se lahko začne z vprašanjem: Koliko bi bil kdo od upravičencev pripravljen plačati za ta element?

Razlago bi s tem lahko zaključili in bralcu prepustili, da sam naprej razvija morebitne posebnosti in prej ali slej ugotovi, da jih ni. Če je v načinu našel napake, naj mi jih pove. Zelo bom vesel utemeljene kritike, morebitne korekcije ali izboljšave.

Vseeno bom omenil še nekatere manj pomembne podrobnosti. Zapustnik včasih iz nerazložljivih razlogov postavlja določene omejitve ali pogoje uživalcem dediščine. Včasih ne dovoli prodaje, zahteva preužitek, naloži nekemu od dedičev, da nadaljuje z nekim njegovim početjem, zahteva, da nekdo od dedičev zadrži njegovo zbirko znamk in podobno. Tudi v takih primerih omenjena licitacija enako natančno rešuje nastale situacije. V vsakem primeru pride do licitacije, če ta ni možna navzgor, je možna navzdol. Zdrsne pa lahko tudi v negativne zneske, torej nekdo za nek element ne bo plačal, temveč bo zanj nekaj dobil. Če je npr. zapustnik želel, da se starinski avtomobil ne sme prodati in ga mora hraniti nekdo od dedičev, potem morajo dediči licitirati do zneska, za katerega bi ga bil nekdo od njih pripravljen hraniti. Bolj pogosto bi se taka licitacija primerila takrat, kadar bi zapustnik delil premoženje pred smrtjo (kar je zgrešeno in vedno škodi zapustniku in dedičem) in bi hotel pri nekem od dedičev oskrbo v starosti. Tudi v tem primeru je odškodnino za dano oskrbo najbolj pošteno izlicitirati. V teh zadevah najprej nastopi nekakšen pobožnjakarski odpor proti tovrstnemu 'preveč materialnemu' urejanju vprašanja ustreznih oskrb neke osebe, navadno enega ali obeh zapustnikov. Prav je, da skušamo staršem vsaj malo povrniti vse tisto, kar so za nas storili oni. Vendar se prepogosto izkaže, da konkretni skrbnik uveljavlja pravice kar na celotnem premoženju zapustnika, kar mu zaradi navidezno neocenljive izkazane požrtvovalnosti neradi odrekamo. Nekajmesečna ali morda nekajletna oskrba starejše osebe se v teh primerih navadno poplača z dedovanjem stanovanja, hiše ali celotne zapuščine, ostali upravičenci pogosto popustijo in nezadovoljstvo bolj ali manj uspešno prikrijejo.

Vse doslej sem skušal prikazati samo tak način delitve, ki ali ne dovoljuje špekulacij ali pa jih pravično kaznuje. Nič ni bilo govora o ostalih pridobitvah ali obvarovanjih pred izgubami, čeprav je po mojem prepričanju pravična delitev, v kateri vsak zares dobi enak delež, v subjektivni cenitvi pa celo več, pri vsem skupaj največ vredna zato, ker bi morali s tem odpasti razlogi za nezadovoljstvo in iz njih porojene zamere. Ta način naj bi bil jamstvo za ohranitev dobrih odnosov med dediči. Poleg tega pri prikazanem načinu ni nobenih stroškov! Ni potreben cenilec, odvetnik in morebitni drugi izvedenci, ni razloga za pravdo! Delitev lahko kot simulacijo večkrat ponovimo. Lahko jo za posamezne elemente ponavljamo vse do tiste rešitve, ki smo jo pripravili registrirati pri oblastnih organih in s tem postane dokončna.

Kasnejše korekcije so medsebojne zamenjave ali prodaje, ki pa navadno niso več proste davščin.

Odveč je pripominjati, da morajo biti pred delitvijo razčiščene morebitne vnaprej prejete pravice ali obveznosti posameznikov. Pravičneje rečeno: zapustnik bi moral zagotoviti, da do tega sploh ne bi prišlo ali pa bi bile vnaprejšnje pravice ali obveznosti enakomerno porazdeljene med vse upravičence. Obveznosti so v tem primeru večja prejemanja posameznikov od skupnega premoženja še pred dedovanjem, pravice pa obratno tista večja vlaganja ali prispevki bodočih dedičev, ki so prispevali k večji celotni vrednosti premoženja. Ravno tako je odveč pripomniti, da je tudi te pravice in obveznosti mogoče ovrednotiti po istem sistemu licitacije.

Če je kdo hotel oporekati s tem, da naj bi bilo potrebno pri tem načinu opravljati zahtevna preračunavanja pri vsakem od licitiranih elementov, naj tudi glede tega ne skrbi. Res je treba preračunavati in z izklicanim zneskom za vsak element popraviti njegovo vrednost, skupno vsoto in delež posameznika, oziroma višino njegove neizkoriščene in izkoriščene pravice. Videti je zapleteno, pa v resnici ni. Za povrh pa se za ta namen lahko uporabi računalnik. Sam sem pred leti napisal program v BASIC-u, ko smo po domovih še imeli računalnike Sinclair; odkar imamo zmogljivejše PC-je pa lahko skoraj vsakdo problem reši kar s preglednico in enostavnim vnašanjem vsakokratnih sprememb. Nič bi ne bil presenečen, da bi kateri od rodoslovnih programov vseboval že kakšne dodatne rutine, ki bi bile uporabne v dediščinskih zadevah.

Če po povedanem kdo misli, da je po predstavljeni učenosti v obeh prispevkih, citiranjem in pričujočem, kaj več možnosti za izogib v uvodu omenjenim zdraham, mu moram povedati, da se je zmotil. Tovrstna teoretiziranja so morda prav zanimiva, dokler ostanejo na pogovorni ravni. V praksi se ne morejo uveljaviti. Če bi za to bilo kaj možnosti, bi se jih ljudje oprijeli že v pravadnini. Nič ni namreč novega na tem svetu. Zato bodo delitve tudi v bodoče potekale po ustaljenem načinu, torej 'klasično'. To pa je tako, da bodo že zapustniki poskrbeli za to, da se dedičem ne bo lahko znajti, ti pa bodo zadevo zapletli še vsak na svoj način. Reševanje nastalih zagat bodo prepuščali izvedencem in 'izvedencem' različnih strok, največkrat cenilec, odvetnikom in sodišču. Ti bodo najbolj zanesljivo dobili 'svoj' delež. Cenitve bodo plačane, vendar jih ne bo nihče upošteval. Advokate in pravde bo treba plačati, pa z izidom ne bo nihče zadovoljen. Prijatelji bodo na prijateljstvo pozabili. Naj se sliši še tako neverjetno, dediči se pravične delitve bojijo. Bojijo se, da bi pri pravični delitvi vsak dobil samo svoj delež in nič več. To pa jim je premalo.

Naj je prislovični primer delitve konja med dva dediča še tako neizprosno podoben Salomonovi rešitvi, delitev z uporabo licitacije jo prekaša. Pa, kaj zato?

Diskusijska lista za uporabnike programa Brother's Keeper (BK)

mag. Janez Toplišek

Če nekoliko pobrsamo po Internetu, najdemo številne skupine oseb, ki imajo podobne ali enake interese in o tej skupni temi vneto razpravljajo. Pogovori potekajo s pomoč-

jo elektronske pošte, kar pomeni, da poslano sporočilo že čez nekaj minut lahko berejo na katerem koli koncu sveta.

Na listo se je treba včlaniti. Čeprav je postopek vpisa in izbrisa za večino list enak ali podoben, se je treba prej pozanimati, kako se to naredi. Lista, na kateri razpravljajo le o rodoslovnem programu BK, se imenuje "BK5-L", njen elektronski naslov pa je

BK5-L@GENEALOGY.EMCEE.COM

To je naslov za pošiljanje vprašanj in drugih sporočil, ki so namenjena vsem udeležencem. Za včlanitev oz. izbris pa je naslov: BK5-L-reuest@GENEALOGY.EMCEE.COM. Na ta naslov pošljemo e-pošto ter pod SUBJECT vpišemo SUBSCRIBE. V polje za vsebino sporočila ne napišemo ničesar! Program na strežniku te liste bo sporočilo spoznal kot prijavo in nas bo obvestil, da smo uvrščeni med člane liste BK5-L. Kasneje si lahko preskrbimo seznam (e-naslove) vseh sodelujočih in jim posamezna sporočila pošiljamo tudi neposredno. To storimo takrat, ko vsebina sporočila ni zanimiva za vse člane liste.

Sporočila na temo BK5 zagledamo vsakokrat, ko požene mo svoj program za delo z elektronsko pošto. Med množico drugih sporočil jih prepoznamo po navedenem strežniku (GENEALOGY), od koder prihaja sporočilo, oz. po zadevi (SUBJECT), kjer pošiljatelj zgoščeno nakaže vsebino. Sporočilo lahko le preberemo in ga zberemo, ali pa ga shranimo na disk in celo izpišemo na papir.

Razprave na listi BK5 so še posebej zanimive, ker se pri vsaki temi, ki zadeva delovanje programa Brothers's Keeper, vključi z nasveti ali mnenjem avtor programa John Steed. Pokazalo se je, da so predlogi v zvezi s programom, ki so poslani na listo, učinkovitejši, kot če bi jih poslali avtorju programa. Zanimivih pobud se lotijo vsi udeleženci in splošno odobravane pobude tudi J. Steed ne more spregledati. Primeri tem, o katerih smo se pogovarjali v zadnjem času:

- kako poiskati vse osebe, ki so se rodile po določenem datumu
- kako prenesti seznam oseb v datoteko, ne da bi se pri tem podrla oblika kolon
- predlog, da bi bilo pri grafičnih izpisih dreves vidno, katera oseba ni imela potomcev (zato, da bralec ne bi bil v dvomu, če morda ne gre za pomanjkljive podatke)
- vprašanje prevoda za angleško besedo sibling (sorojenci)...
- možnost izbire določenega števila generacij potomcev neke osebe
- vprašanje pisanja priimkov z velikimi črkami
- prikaz obeh in ne le enega skupnega prednika pri ugotavljanju sorodstva med dvema osebama
- urediti prepoznavnost evropskega formata datuma v vseh programskih funkcijah

Posebno pozornost je vzbudilo moje vprašanje glede **varnostnega kopiranja** rodoslovnih podatkov. Razprava je bila tako številčna in zanimiva, da jo v nadaljevanju objavljamo kot poseben prispevek.

Možnosti za raziskovanje vojnih žrtev

Tone Logar

Rodoslovci, ki iščejo podatke o datumu, kraju smrti in kraju groba za tiste, ki so padli ali umrli med služenjem v nemški vojski v II.svetovni vojni se lahko obrnejo na naslednji naslov:

Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge
Bundesgeschäftsstelle
D 34112 Kassel
Werber-Hilpert-Strasse 2
Deutschland

V pisni vlogi v nemškem jeziku navedite osnovne razpoložljive podatke o padlem ali umrlem. Pri tem morate upoštevati, da ima urad na računalniških seznamih imena, priimke in kraje rojstva v nemški obliki, kot so se uporabljala med okupacijo od aprila 1941 do maja 1945. Če tega ne veste, boste te podatke našli na morebiti ohranjenem medvojnem pokojnikovem dokumentu ali pismu. Na pismu je navadno navedena tudi številka vojne pošte, kar še dodatno olajša iskanje.

Nekatere zanimajo tudi možnosti za raziskovanje žrtev v I. svetovni vojni. Eden od možnih virov je časopis Slovenec, ki je v letih 1914 do 1918 v rubriki Uradni izkazi izgub objavljaval podatke o padlih: ime, priimek, kraj rojstva, čin in enoto. Te časopise dobite v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani in v nekaterih drugih knjižnicah in muzejih.

Podatke o umrlih in padlih v I. svetovni vojni lahko dobite v avstrijskem državnem vojaškem arhivu:

Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv
Stiftgasse 2, 1070 Wien
Tel.: 0222-92 27 40/51
0222-93 27 49

Slovenski prevod programa Brother's Keeper (za Windows okolje)

mag. Janez Toplišek

Člani Rodoslovnega društva lahko že dobijo slovenski prevod za Windows različico ameriškega programa Brother's Keeper. Prevod sem pripravil v manjši datoteki, ki jo postavimo v isti imenik, kjer so tudi ostale programske datoteke BKWIN.

Za razliko od DOSove različice, kjer je bila postavitev slovenskega prevoda zapletena, pri BKWIN ni nobenega dodatnega instalacijskega postopka. Prvič požene mo program v angleščini, nato pa pod menijem HELP izberemo CHANGE LANGUAGES (spremeni jezik). Program ponudi angleški ali slovenski jezik. Če izberemo slovenskega, bo program odtlej deloval v slovenščini (vsi meniji, sporočila, navodila, nastavitve...). Zanimivo je, da lahko delovanje programa kadar koli spet vrnemo v angleščino in obratno.

Prevod bo nekaj časa možno dobiti brezplačno, saj ga še preskušamo in iščemo morebitne pomankljivosti v njem. Kasneje bomo prevedli tudi celotno POMOČ (Help), verjetno pa bo na voljo tudi slovenski priročnik za rabo programa. Postavitev programa za Windowse v ničemer ne ogroža podatkov, ki smo jih do sedaj morda vnašali v DOSovi različici. Za tiste, ki bi želeli hkrati uporabljati obe različici programa, predlagamo preprosto rešitev: DOS in Windows različici naj bosta v ločenih imenikih, oba programa pa naj uporabljata iste podatke, ki so seveda v tretjem imeniku.

Opozorili pa bi na nekaj, kar morda ni znano vsem uporabnikom različice za Windowse. BKWIN je preskusni program, ki ima za neregistrirane uporabnike nekatere možnosti izključene in teh bo z izpopolnjevanjem programa čedalje več. Če torej želite program pri rodoslovnem delu resno uporabljati, predlagamo, da se registrirate pri avtorju J. Steedu. Registracija pomeni, da mu sporočite svoje podatke in plačate 49 USD. Registracijski obrazec izpišete preko menija HELP (izpišite v angleščini!) in mu ga faksirate ali pošljete.

Najugodnejša in najhitrejša možnost je plačilo s kreditno kartico. Kdor te možnosti nima, naj se obrne name (713-188). Vse potrebno bom za vas uredil prek elektronske pošte. Nato boste iz ZDA prejeli originalen program s priročnikom, predvsem pa svojo uporabniško številko in geslo, s katerim boste lahko uporabljali celoten program.

Varnostno kopiranje rodoslovnih podatkov

mag. Janez Toplišek

Pod varnostnim kopiranjem podatkov ne obravnavamo problema zasebnosti/tajnosti podatkov, temveč vprašanje, kako rodoslovne podatke zavarovati pred nenadnim **propadom**. Pred kratkim se mi je pripetilo nekaj, kar bi lahko izničilo ves trud pri zbiranju podatkov za okrog 900 oseb. Na računalnikovem disku so se hitro začeli množiti slabi sektorji in večine podatkov z diska ni bilo več mogoče prepisati na diskete. Skratka - računalnikov disk je propadel.

Ko je tako nesrečno zgignila vsa rodoslovna zbirka, sem bil zadovoljen, da sem po vsakokratnem vnašanju novih podatkov naredil varnostno kopijo celotne zbirke na disketo. To sem delal z eno od menijskih možnosti v programu Brother's Keeper (BACKUP). Toda pokazalo se je, da sem varovanje shranjenih podatkov jemal preveč površno. BK5 je namreč vsakokrat v petih datotekah s končnico .DT5 na disketo shranil le zapise o osebah, ne pa tudi tekstovnih datotek, ki so bile napisane za posamezne osebe in fotografij. To me je izučilo, da je treba narediti popolen načrt za varnostno kopiranje rodoslovnih podatkov, t.j. takšen, ki bo zavaroval prav vse podatke, ki sestavljajo celoto rodoslovne zbirke. Pravi rodoslovec namreč ne zbira le suhoparnih dejstev o posameznih osebah. Z zbiranjem z godb, pripovedi, starih listin in fotografij, spremnih zgodovinskih razmer in podobno, ustvarja kroniko živih ljudi, v kateri zaživijo njihove osebnosti.

Ko mi je torej prvič propadel trdi disk, sem se v celoti zavedel problema varnosti rodoslovnih podatkov. Ker sem želel zvedeti, kaj o tem menijo tudi drugi uporabniki BK5 po

svetu, sem na Internetovo listo BK5-L poslal sporočilo, v katerem sem opisal pripetljaj in vprašal, kako drugi rešujejo ta problem. Pokazalo se je, da je uničenje trdega diska pogostejši pojav, kot sem sklepal po svojem desetletnem delu z računalnikom.

Skupaj z avtorjem programa J. Steedom smo ugotovili, da BK5 nima dovolj izdelanega postopka za varnostno kopiranje podatkov. Program torej samodejno ne kopira datotek, ki jih v zbirko vključujemo z znakoma \$\$ (dodano besedilo ali fotografija) in jih nato lahko prikažemo ali izpišemo ob podatkih za posamezne osebe. Problem je lahko še dodatno zapleten, saj si vsakdo sam naredi strukturo imenikov, na katerih shranjuje te dodane podatke. Povsem običajen je torej lahko primer, da so na različnih koncih diska programske datoteke, osnovni podatki o osebah, spremne tekstovne datoteke (\$\$) in ilustracije/fotografije (\$\$).

Povsem pravilno je, da so programske datoteke na drugem mestu kot podatki. To olajša pregledovanje in obnavljanje računalniškega programa. Pri večjih rodoslovnih zbirkah pa je tudi razumljivo, da so različne vrste podatkov v različnih "predalih", saj le tako lahko nadziramo veliko vrst različnih podatkov. Zakaj bi se trudili z ogledovanjem podaljškov imen datotek, po katerih običajno ločimo vrste datotek? Če imamo enake zvrsti podatkov v istih predalih, je dovolj, da poznamo naslov predala.

Med razpravo o varnostnem kopiranju na listi BK5-L, so prišli na dan različni predlogi oz. opisi postopkov, ki jih uporabljajo posamezniki po svetu. Ker gre za opravila, ki jih zmore le usposobljen povprečni uporabnik, so v nadaljevanju opisi prirejeni zanje in ne morda za popolnega začetnika, ki se še ne znajde v operacijskem sistemu oz. v okolju Windows.

* Najosnovnejši možni način varnostnega kopiranja podatkov je z **ukazi operacijskega sistema** (COPY, XCOPY, BACKUP). Paziti moramo le, da ukaz zajame vse podatke, ki naj bodo kopirani. Ti ukazi so možni na še preprostejši način v okolju Windows. Če so podatki, teksti in fotografije v istem imeniku, opravimo takšno kopiranje z enim samim ukazom. DOS-ovi ukazi tipa COPY ne bodo uporabni, če je podatkov več kot za eno disketo, sicer moramo uporabiti ustrezne ukaze v okolju Windows, kjer program zahteva dodatno disketo in sam nadaljuje s kopiranjem.

* John Steed je obljubil, da bo **še v letu 1996 programu BK5 dodal možnost varnostnega kopiranja** dodanih tekstovnih datotek. Upamo, da bo zajel vse možne datoteke s predpono \$\$ in vse urejevalnike besedil, seveda pa tudi upošteval verjetnost, da so te datoteke v različnih imenikih. Prednost njegovega dodatka programu bo v tem, da uporabnik ne bo potreboval dodatnih programov kot je PKZIP, ki ima za občasnega, manj izkušenega uporabnika zoprno sintakso ukazov.

* Če iz svoje rodoslovne zbirke naredimo **GEDCOM** datoteko, to je standardna oblika za prenos podatkov med različnimi rodoslovnimi programi, bo vsebovala tudi vrste iz tekstovnih datotek. Tudi to je uporabna možnost, ki pa po mojem ni tako popolna kot so sistemski in podobni ukazi za kopiranje.

* Če vgradimo v računalnik dodatno **tračno enoto** za varnostno kopiranje, lahko hitro kopiramo obsežne dele trdega diska. Ta način je praktičen zlasti, če imamo precej več podatkov kot za eno disketo.

* Kolega rodoslovec iz Washingtona predlaga **BAT programček**, ki ga požene vsakokrat, ko konča z vnosom podatkov:

Ime programa: BKKOP.BAT:
 pkzip a:\kopija.zip c:\druzina\podatki*.DT5
 pkzip -u a:\txt.zip c:\druzina\teksti*.TXT

Gornji postopek stisne s programom PKZIP vse datoteke DT5 v eno samo datoteko KOPIJA.ZIP. Tekstovne datoteke TXT so vse stisnjene v eno datoteko TXT.ZIP. Glede na to, da tekstovne datoteke spreminjamo redkeje kot osnovne podatke o osebah, je v drugi vrsti programa uporabil dodatno izbiro -U, ki povzroči, da so prekopirane le spremembe (ažuriranje) - pri tem prihrani precej časa. Za varnostno kopiranje uporablja izmenično 4 diskete, zaradi česar ima vedno eno popolnoma ažurirano kopijo in še tri z nekoliko zamika, vendar so v primeru nesreče z diskom tudi takšne v pomoč. Čeprav ima v zbirki 3500 oseb in precej datotek z besedili, zajema celotna varnostna kopija le polovico ene 1,4 MB diskete!

* **PKZIP, ARJ** in podobni programi za kopiranje oz. stiskanje podatkov so tudi v različici **Windowse** (program WINZIP), kjer s klikom miške označujemo kaj in kam želimo kopirati.

* Glede na to, da so trdi diski postali poceni, nekateri dajo vgraditi še en trdi disk manjše kapacitete, na katerega zelo hitro in brez stiskanja prekopirajo podatke. Drugi trdi disk je cenejša rešitev od tračne enote. To možnost naj uporabijo zlasti tisti, ki jim je dosedanji disk postal pretesen in ga morajo zamenjati z večjim. Stari disk potem služi kot pomožni disk za varnostno kopiranje. Drugi disk je seveda deloma izpostavljen enakim nevarnostim kot novovgrajeni (npr. električni udar, nekateri virusi), vendar je možnost hkratnega propada dveh fizičnih diskov le precej manjša. Kopiranje med diskoma lahko avtomatiziramo s preprostim BAT programom, ki se npr. požene samodejno vsakokrat, ko prenehamo z delom v BK5.

Kot zanimiva rešitev drugega trdega diska se ponuja **prenosni računalnik**, na katerega postavimo celotno sliko podatkov, preden se odpravimo na družinsko srečanje, kjer sproti vnašamo in popravljamo podatke. Sliko podatkov s prenosnika doma spet vrnemo na osebni računalnik. Če prenosnik hranimo v drugem delu hiše kot PC, je varnost podatkov pred nesrečami še večja.

* John Guest iz ZDA predlaga takšen **programček za samodejno varnostno kopiranje ob izhodu** iz programa BK5. Program je imenoval BK.BAT:

```
ECHO OFF
BTRIEVE/P:1024/M:50/B:5/U:1/
CD BK5
BK5 MAIN
PKZIP .... (ali drugačen postopek prenosa na drug disk)
:END
ECHO ON
```

* Najnovejša hardverska rešitev za varnostno kopiranje se imenuje **pogon ZIP** (mislim, da to ime nima neposredne povezave s programom PKZIP). Tehnični opis naprave najdemo v Mojem mikru 10, str. 22, 10. oktobra 1996. Poenostavljeno povedano, gre za prenosni disketni pogon, ki uporablja nekoliko debelejšo disketo z veliko zmogljivostjo (25 ali 100 MB). Z eno tako disketo lahko nadomestimo tudi do 70 navadnih disket! Prednost pa ni le v megabajtih. Pogon ZIP je nevgrajena - zunanja - naprava, povezana z računalnikom preko priključka za tiskalnik (možni tudi drugačni priključki). Zato prekopirane podatke lahko nesemo k drugemu računalniku in jih tam preprosto spet uporabimo. Prenasjanje naprave ni problem, saj je "velika" kot A5 rokovnik. Naslavljamo jo kot katerikoli drug disk. J. Steed zago-

avlja, da bo njegov dodatek v zvezi s kopiranjem upošteval tudi ZIP pogone.

Cena za ZIP pogon: skupaj z enim od Epsonovih tiskalnikov je brezplačen, samostojno pa stane okrog 30.000 SIT plus 3.000 SIT za eno disketo. Ogledate si ga lahko v trgovini MegaMax na Šmartinski cesti v Ljubljani (Repro).

Kaj delamo?

Lucijan Adam

Zgodovinska veda je v moji družini dobra znanka. Že kot otrok sem z očetom predvsem ob sobotah in nedeljah odhajal na izlete po bližnji in daljni okolici. Oče je vneto zbiral podatke o ledinskih imenih in dvorcih ter gradovih po Gorenjskem. Doma imamo veliko zbirko srednjeveških listin in še mnogo drugega gradiva, praviloma za srednji vek. Posebej me je pritegnila bogata zbirka grbov slovenskega plem-

stva in gradivo za zgodovino slovenskih plemiških rodbin, ki ga je zbiral in urejal oče. Bogata družinska knjižnica je še povečala moje zanimanje za zgodovinsko vedo, od katere so me posebej zanimali srednjeveški viri za rodno Radovljico, počasi pa se mi je vzbudilo tudi zanimanje za plemstvo, ki je v srednjem veku živelo v okolici Radovljice. Tako sem že v gimnaziji obdelal srednjeveško genealogijo blejskih Grimšičev. Oče, ki mi je bil ob vsakem času dober vodnik, me je navdušil za urejeno zbiranje virov, tako sem začel sistematično zbirati virov za srednjeveške plemiške genealogije. Slednje danes omejujem več ali manj na področje Zgornje ali Visoke Gorenjske, ker za diplomsko nalogo na filozofski fakulteti, kjer sem absolvent, nameravam prijaviti genealoško delo o plemstvu v okolici Radovljice v 14. stoletju. Predvsem nameravam obdelati genealogije plemičev, ki imajo izvorni dvor ali pa se imenujejo po Poljčah (tri rodbine), Begunjah (tri oziroma štiri rodbine), gradu Drnči pri Dvorski vasi (ena rodbina), Dvorski vasi (ena rodbina), Zgornjem Otoku (ena rodbina), Spodnjem Otoku (ena rodbina), Podvinu (ena rodbina), Mošnjah (ena rodbina), Gorici (ena rodbina), Lescah (ena rodbina) ter na Lancovem oziroma bližnjem Waldenbergu (dve rodbini). V isto razpravo nameravam uvrstiti tudi rodbine, ki se na teritoriju ortenburškega gospostva Radovljica pojavljajo le kot fevdniki ali uslužbenci Ortenburžanov in so imeli svoje izvorno in tudi siceršnje bivališče drugje. Na tem mestu naj omenim številne rodbine, ki izvirajo z gradu Gutenberg pri Tržiču (Kokrški, Kovorski itd.) in ki so uživale bogate ortenburške in briksenške fevde v okolici Radovljice in Bleda. Za urejanje genealogije srednjeveškega plemstva sem si sam izdelal določena pravila, saj pomanjkljive omembe v listinah ne dajejo prave slike o plemičih. Rojstni datum je praviloma neznan, le pri višjem plemstvu tu in tam najdemo omembo krsta določene osebe. Pri višjem plemstvu, včasih tudi pri nižjih plemičih naletimo na njihovo omembo ko se npr. s starejšimi člani rodbine udeležujejo raznih vojnih pohodov (npr. križarji), ali ko so kot mlade osebe v službi npr. kot paži pri višjih plemičih ali

npr. na kakem dvoru. Dekleta se včasih omenjajo še prej, saj so jih npr. zaročali še v rosnih letih. Zaročne in poročne pogodbe so se dostikrat ohranile in so dragocen vir za genealogijo posamezne rodbine, saj so v njej praviloma navedeni starši in sorodstvo obeh strank v pogodbi. Dekleta, ki se niso poročila, so šla navadno v bližnji samostan. Samostanski arhivi so boljše ohranjeni kot drugi in tako se je ohranila marsikatera listina, ki nam spet razodeva genealoške podatke o plemstvu in seveda o posesti, ki so jo plemiške hčere prinesle samostanu. Itd. itd.. Glede na dosegljive podatke sem za vsakega člana določene rodbine, ki sem ga želel obdelati, »odprl« kartico, na kateri sem si zrisal obrazec, ki v zaporedju navaja:

- zaporedno številko v arhivu
- zaporedno številko rodbine
- zaporedno številko člana rodbine, ki jo ima ta tudi v rodovniku.
- ime osebe, nosilca kartice
- oče imenovanega (s sestavljeno številko /arhiv, rodbina in osebna številka)
- mati imenovanega (s sestavljeno številko /arhiv, rodbina in osebna številka)
- žena oziroma žene imenovanega (s sestavljeno številko /arhiv, rodbina in osebna številka)
- ev. otroci (iz prvega, drugega itd. zakona, s sestavljenimi številkami /arhiv, rodbina in osebna številka)
- stan osebe, nosilca kartice
- dosegljivi datumi omemb s citiranimi viri (za živo osebo)
- dosegljivi datumi posrednih omemb s citiranimi viri.
- dosegljivi datumi omemb, ko se predvideva, da oseba ni več med živimi (tudi podatki iz nekrologijev itd.).

Ker je moje zanimanje dosti širše od le gole genealogije rodbine, na drugi strani kartice navajam signaturo v mojem arhivu, kjer navajam o osebi oziroma njegovi rodbini še več podatkov, pod tem pa navajam vzporedne vire, drugotne vire in, če obstaja, literaturo. Na enak način nameravam urediti tudi podatke za novoveško plemstvo, do pribl. leta 1700 približno enako kot za srednji vek, za kasnejše čase pa že izpopolnjene obrazce z več ali manj znanimi podatki iz cerkvenih knjig in drugih arhivov (točni podatki o rojstvu, krstu, poroki, smrti itd.). Iz očetovega arhiva mi ostaja še zanimivo genealoško delo o vaščanih v okolici Radovljice od prvih urbarjev naprej. Oče je zbral zanimivo zbirko z namenom, da proučuje izvor hišnih imen v vaseh v okolici Radovljice. Iz mnogih izpisov iz urbarjev, zapuščinskih inventarjev in drugega gradiva, se vsaj površno lahko sestavljajo rodovniki podložniških rodbin. Slednjo zbirko nameravam izpopolniti in tako začeti sistematično zbirati gradivo za genealogijo kmečkih družin XVI., XVII. in XVIII. stoletja v okolici Radovljice.

Posebno skrb sem v svojem udejstvovanju namenil srednjemu veku. Tako delam na raziskovanju starejših dinastičnih rodbin, zaenkrat predvsem Ortenburžanov. Razprava o starejših Ortenburžanih bo izšla v knjigi, ki jo bova z očetom predvidoma izdala konec tega ali v začetku drugega leta. Tudi druga moja razprava v tej knjigi bo zanimiva za člane društva, saj prinaša heraldične notice o radovljiškem srednjeveškem plemstvu. Glavna tema knjige pa so regesti in prepisi srednjeveških listin za prvo polovico 14. stoletja, kjer bo za srednjeveške genealoge obilica uporabnega gradiva. Občasno se ukvarjam tudi s »mlajšimi« prispevki, predvsem biografijami. Tako sem kot sodelavec Kronike,

časopisa za krajevno zgodovino, objavil biografska prispevka o baronu Jožefu Schweglu (1836 - 1914) in dr. Ivanu Šveglu (1875 - 1962). Sodelavec »Dreves« sem od letos. Upam, da bodo moji prispevki zanimiv zgodovinski vir vsaj nekaterim sodelavcem.

Kaj delajo

Obisk v knjižnici škotskega rodoslovnega društva

Tomaž Mancini

Prispevek je nastal na pobudo predsednika društva g. Hawline, ki sem mu poslal nekaj pridobljenega gradiva škotskega društva iz Edinburgha (The Scottish Genealogy Society).

Podpisani sem imel v začetku avgusta 1996 priložnost preživeti teden dni v starodavnem škotskem glavnem mestu, kjer je bila 10. Generalna skupščina Evropske zveze nekadilcev. Organizirala jo je škotska Zveza za pravice nekadilcev (ANSR), katere predsednik je bil tedaj g. Karl I. Ransome. Čisto slučajno sva pri večerji sedla k isti mizi skupaj s kolegom iz Norveške. Pogovor je stekel in g. Ransome je omenil, da deluje tudi v genealoškem društvu. Zadeva me je začela zanimati, zato sem ga poprosil za nekaj podrobnosti. Prijazno mi je skiciral položaj sedeža društva v starem delu Edinburgha in me povabil, da ga tam obiščem. Naslednji dan sva z romunskim kolegom uspešno prispela do obokane palače iz 18. stoletja, kjer je sedež društva, vendar mojega znanca žal tedaj na naslovu ni bilo. Škoda. Gotovo bi zvedel še kaj več. Tako pa sem zaprosil uslužbenca v recepciji oz. knjižnici, če lahko dobim kaj informativnega gradiva za prvo seznanitev z društvom. Izročil mi je junijsko številko društvenega biltena, ki izhaja četrtletno, zgibanko z imeni vodstva društva in kratkim zgodovinskim razvojem ter prijavnico za včlanitev in naročilnico za bilten. Poleg tega sem prejel še seznam 13 pooblaščenih in profesionalnih iskalcev. Po pregledu tega skromnega gradiva sem postal bogatejši za naslednje podrobnosti, ki bodo morda zanimale tudi ostale člane:

Škotsko genealoško društvo je ustanovila skupina zgodovinarjev in rodoslovcev v Edinburghu 30. maja 1953. Poglavitni cilji društva so pospešiti raziskovanje zgodovine škotskih družin in začeti z zbiranjem, izmenjavo in publiciranjem zbrane dokumentacije. Škotske družine ali klani imajo v nacionalni zgodovini pa tudi v genealogiji za potomce in raziskovalce še posebno mesto zaradi zgodovinskih vojn med njimi. Na željo ustanoviteljev ostaja društvo na akademski in posvetovalni ravni oz. se ne želi profesionalno ukvarjati z iskanjem rodovnih podatkov. Zato je Svet društva ustanovil knjižnico in Center za zgodovino družine (Family History Centre), kjer lahko člani sami iščejo. Uporabnikom je na voljo več tisoč knjig, rokopisi, periodika, revije, mikrofili oz. mikrofiši. Gradivo je v knjižnici urejeno po zvrsteh oz. vsebini tako, da je možno hitro poiskati želeni podatek in ga po potrebi tudi kopirati. V arhivu društva je celotna zbirka revij Škotskih društev za zgodovino družine. Na mikrofilih imajo 60 odstotkov zapisov vseh starih župnij in popoln popis prebivalstva Velike Britanije iz leta 1881.

Med direktoriji naj omenim še seznam emigrantov, upokojencev in družin, ki živijo v drugih državah ter največjo zbirko škotskih nagrobnih in spomeniških napisov na svetu. Mnogo gradiva so društvu odstopili darovalci.

Škotsko genealoško društvo ima tudi svoj statut oz. ustavo (orig. Constitution), kjer so v enajstih členih navedeni cilji, način volitev in menjave vodstva, članstvo, lastnina in prenehanje društva. Častni predsednik društva, ki ima tudi ličen grb z napisom 'Za družino in narod', je Sir Malcolm Innes of Edingight, Lord Lyon King of Arms. Društvo ima štiri podpredsednike, predsednika sveta, tajnico, blagajnika, izdajatelja biltena in knjižničarko. Letna članarina znaša 14 funtov. Člani prejemajo brezplačno bilten 'The Scottish Genealogist', za nečlane pa je cena posamezne številke 3,25 funta. Člani lahko brezplačno koristijo tudi usluge knjižnice in Centra za zgodovino družine, nečlani pa morajo za 'uporabniški dan' plačati 5 funtov, odvisno od zasedenosti prostora. Za morebitno povratno pošto vljudno zahtevajo frankirano kuverto oz. ustrezne mednarodne kupone.

Vsebinska 2. številka biltena za leto 1996 se zanimivo začne s stranjo 41, kar pomeni, da štejejo strani od prve številke vsakega letnika. Društvo je začelo izdajati bilten že takoj ob ustanovitvi, saj nosi zvezek, ki sem ga prejel, že številko 43. Vsebinska kazala v slovenskem prevodu je naslednja:

1. Potomci Roberta Stirlinga 1790-1878
2. Internet in zgodovina družin
3. Migracije v preteklosti - nekaj ključnih ugotovitev
4. Raziskovanje otrok megle
5. Nič brezsmiselnih mož
6. Škotski židovski arhivski center
7. Hoggova dinastija duhovnikov
8. Zgodba iz Svetega pisma z nepravilnim izvorom
9. Publikacije
10. Škotsko rodoslovje - tekoče delo
11. Kratke novice in izdajateljeve informacije
12. Nove publikacije v knjižnici
13. Nove publikacije za prodajo
14. Poizvedovanja članov

Bilten sem z zanimanjem prebral v celoti in odkrile so se mi številne informacije iz šotske zgodovine. Našel pa sem tudi nekaj pojasnil v zvezi z imeni turističnih krajev oz. znamenitosti. Tu moram pojasniti, da je bil to moj prvi obisk v Veliki Britaniji oz. Škotski in marsičesa do tedaj nisem vedel. Zato je bilo za me vse še toliko bolj zanimivo. Naj na kratko povzamem vsebino najbolj zanimivih člankov.

Ad 1

Članek podrobno opisuje rod in potomce slavnega izumitelja, katerega ime srečamo v škotskih turističnih propektih in v mnogih mestih po deželi. Častiti Robert Stirling (St. Andrews), oče škotske Cerkve (1790-1878), je leta 1815 izumil model motorja na vroč zrak, ki še danes nosi njegovo ime. Dokumenti pričajo, da so bili tudi potomci uspešni v obvladovanju tehnike in inženirstva. O Stirlingovem prispevku k tehniki so govorili znanstveniki že na mnogih konferencah po svetu. Naslednja bo v Italiji 1997. Sledi njegovega rodu pa sežejo vse tja do 12. stoletja. Priimek Stirling je povezan tudi z imenom slavnega škotskega izobčenca MacGregor-ja, ki je za nas še najbolj zanimiv.

Ad 2

Članek govori o uporabi Interneta pri genealoškem raziskovanju. Avtor sprva navaja minimalno potrebno opremo za 'jadranje' po internetu in omeni programe kot so Brothers

Keeper, PAF in Family Tree Journal, ki najbolj delujejo v okolju Windows. Pametno je, če smo povezani z nekim strežnikom v mestu, prek katerega poteka komunikacija. Cenovno zelo ugodna je povezava s CompuServe. V Veliki Britaniji ta zveza ne stane več kot 6,5 funta (1365 SIT) na mesec, drugod pa 9,5 funta (2000 SIT). (Bil sem poleg, ko je moj škotski kolega na ta način priklical in pregledal najnovejše vesti o pasivnem kajenju iz nekaterih časopisov. Med manipulacijo s članki je seveda linijo zaprl in tako še zmanjšal stroške.) Compu Serve ima vrsto direktorijev, ki se ločijo po zvrsteh oz. po vsebini. Imenujejo se Forumi. Ljudje z istimi interesi lahko v 'forumih' izmenjavajo mnenja, poizvedujejo oz. komunicirajo med seboj. To je tako, pravi avtor, kot če bi napisali sporočilo na ogromno oglasno tablo. Tak forum obstaja tudi za rodoslovje in se imenuje ROOTS. Za dostop potrebujete Windows ali WinCim ter seveda telefonsko številko in osebno identifikacijsko kodo (PIN). Ko ste notri, vas program vodi do nadaljnjih korakov. Če želite kaj vpisati, to storite v področju ALL v forumu. SYSOP's pa vam pomaga premostiti morebitne težave. Forum je razdeljen na sekcije, da lažje najdete želene priimek. Npr. če želite zvedeti ali kdo ve, kje je živel vaš praprastric v Ameriki in ali ima kaj potomcev, poiščite geslo Amerika in v sekciji US Surnames N-S ustrezni priimek. Z uporabo programa GEDCOM lahko pošiljate sporočila večjega obsega. V ta namen je uporaben tudi NavCIS. S tem programom lahko pripravite npr. štiri kratke odgovore za vprašanja, ki ste jih prejeli preko E-maila, želite hkrati izločiti en zapis iz knjižnice in v Forumu vpisati eno vprašanje. S pritiskom na gumb se zgodi vse našteteto v nekaj trenutkih. Torej v vsaki smeri steče hkrati nekaj sporočil, telefonska linija pa ni odprta dlje od ene minute. Če je v sporočilu kaj grafike, se čas seveda podaljša. Uporaba tega sistema dvakrat na teden je cenejša od vozovnice za avtobus, s katerim bi odšli poizvedovat v najbližjo knjižnico. Avtor je za vajo poizvedoval v Roots Forumu preko CompuServe v Kanado. Zvedel je, da tam obstaja Robertson Marriage Register, ki je vir številnih informacij.

Ad 3

Članek govori o raziskovanjih migracij prebivalcev Velike Britanije v obdobju od 18. do 20. stoletja, ki jih opravljajo na univerzi Lancaster. Smeri preseljevanja prebivalstva so bile podobne kot drugod po Evropi. Škotsko Višavje se demografsko prazni, gosti pa se pas okoli mest. Za celotno opazovano obdobje je značilno, da se je večina prebivalcev preselila za največ 10 km od prejšnjega bivališča, naraščal pa je delež daljših premikov (do 100 km). Razdalja selitev se je z desetletji oz. stoletji večala. To pa je rezultat vse boljših transportnih možnosti.

Ad 4

Avtor na primeru raziskovanja družine MacGregor opozarja na možne težave in ovire, na katere lahko rodoslovci naletimo pri iskanju podatkov za več stoletij nazaj. Podatki so zamegljeni in nezanesljivi. Večkrat obstaja več različic za isti dogodek, osebe so lahko v virih navedene z nadimkom, drugič s pravim imenom itd. Delo nam včasih olajša rodbinski ali osebni grb, ki povezuje osebo z različnimi imeni. Če so predniki živeli pri gospodarju, ki je znal hraniti in varovati dokumente, se ti tudi ohranijo. Vendar je možno, da so podatki, ki jih iščemo, pod imenom gospodarja. Tako je več dokumentov o MacGregorjih pod geslom Grant. Pri raziskovanju rodbine MacGregor je treba gledati še pod imeni Drummond, Stirling, Campbell, Erskine, Grierson itd. Na tem mestu v članku je za nas najbolj zanimiv stavek, ki ga citiram:

"Na Grantovi zemlji so MacGregorji uporabljali alias Grant, ne presenetljivo, vendar nekako očitno tudi Gregorach, ki ga je vlada dopuščala.!" Priimek GREGORAČ je torej doma na Škotskem, obstaja pa tudi pri nas, zato me je ta zveza prijetno presenetila. Avtor članka nadalje navaja, da na Škotskem obstaja društvo rodbine Gregor (Clan Gregor Society), ki bo organiziralo mednarodno srečanje vseh s priimkom Gregor z različicami (torej tudi Gregorač, Gregorčič ipd.). Srečanje je bilo v kraju Killin od 27. julija do 5. avgusta 1996. Informacije se dobi v tajništvu društva na naslovu "Mo Dhachaidh", 2 Braehead, Alloa FK10 2EW Scotland. Telefon: 01259 212076 (zvečer) ali E-mail: xtg019@cent1.lancs.ac.uk.

Ad 6

Škotski židovski arhivski center (Scottish Jewish Archives Centre) je bil odprt leta 1987 v sinagogi Garnethill v Glasgou, ki je najstarejša na Škotskem (od leta 1879). Arhiv vsebuje ogromno gradiva o škotskih Židih in njihovi zgodovini. Naslov kontaktne osebe: Harvey L. Kaplan M.A., 1/L 11 Millwood Street, Glasgow G41 3JY. Telefon: 0141 332 4911.

Na kratko sem povzel nekaj najbolj zanimivih člankov iz junijske številke 'Škotskega rodoslovca'. Knjižica bo na ogled na sestanku.

Na koncu navajam še nekaj koristnih podatkov:

Naslov škotskega genealoškega društva:

The Scottish Genealogy Society

15 Victoria Terrace

Edinburgh EH1 2JL

SCOTLAND, UK

Telefon in fax: 0131 220 3677

(knjižnica in Center za zgodovino družine)

Za bilten:

Fax: 01382 330238

Internet naslov: <http://www.scotland.net/scotgensoc/>

E-mail: scotgensoc@sol.co.uk

Naslov kontaktne osebe:

(član sveta društva)

Mr Karl Ian Ransome

4 Cleckim Road

Edinburgh EH15 3HU

Scotland, UK

E-mail: ransome@sasa.gov.uk

v vsaki generaciji. Na ta način smo dokumentirali deset rodov, zadnje štiri pa smo popisali v celoti.

Naš prvi znani prednik je postal Georgij Doleniz, ki se je rodil 1598. leta, torej pred skoraj 400 leti. Priimek se je ohranil vse do danes.

Zbrane podatke sta zakonca Smolej prav izvirno prikazala v obliki mlaja. Njegov vrh tvorijo današnji potomci, prejšnje generacije pa so predstavljene na traku, ki se vije okrog mlaja, kjer vsak zavoj prikaže eno generacijo. Temu prikazu v knjigi sledijo ročno spisani življenjepisi Lucije in Franca Dolenc in njunih 13 otrok. Te smo zbirali Anton Jakopič, Majda Tolar in Ivanka Dolenc, da smo si delo razdelili. Skoraj pozabljena doživetja so oživila in ostala v trajni lasti potomcev. Podatke smo urejali s pomočjo računalniškega programa Brother's Keeper. Tudi večina drugega gradiva je zbranega na računalniku, kar omogoča enostavno dopolnjevanje in raziskave.

Ob prebiranju knjige se srečujemo s posamezniki in njihovimi življenjskimi zgodbami. Vsaka je svojstvena, vsaka drugačna. Vse pa imajo nekaj skupnega. So zgodbe o ljudeh, ki so zrasi v pomanjkanju, trdem delu in skromnosti. Stara starše sta kljub težkemu življenju vztrajala, se veselila prijetnih plati življenja, negovala ljubezen in prijateljstvo. Bila sta verna in delovna. To sta znala prenesti tudi na svoje otroke. Radi povedo, da očeta niso nikoli slišati kleti. Tudi otroci so delovni in složni. Radi se spominjajo prijetnih dogodkov, tiste druge pa raje potisnejo v stran.

Ob branju knjige se nam ustvari podoba velike družine, ki se je borila za preživetje, življenje pa so si lepšali s plesom ob igranju domačih godcev, z romanji, kjer so molili, pogovarjali in zabavali. Družin s podobno usode je bilo takrat precej, ta je opisana in ohranjena potomcem, lepo bi bilo, ko bi jih bilo več.

Jelka Anžič

Slovensko rodoslovno društvo

Hvala za obvestila in seznam prireditev. Prosim, da me še v prihodnje vodite le kot naročnika na bilten Drevesa. Naročnino bom plačala na osnovi računa.

Ker se zaradi oddaljenosti ne morem udeleževati predavanj v poznejših urah, vljudno prosim, da bi jih objavili v biltenu, predvsem predavanji g. Marjane Kos in akademika prof. dr. Franceta Jakopina.

Lepo pozdravljeni

A. M. iz Novega Mesta

Pisma

Kako je nastala naša kronika Buhovi s Stirpnika

Ideja, da poleg srečanja Buhove rodovine pripravimo tudi knjigo, ja najprej zahtevala delitev dela. Prikaz družinskega drevesa sva prevzela Janko in Jelka Anžič. K sodelovanju sva pritegnila še zgodovinarico, prof. Sonjo Anžič. Njena strokovna pomoč je bila za uspeh raziskav odločilna. V nadškofjskem arhivu smo vedno raziskovali vsi trije skupaj, tako smo lahko sproti tudi preverjali naša odkritja, ki so nam dajala vedno novega zagona. Dogovorili smo se, da bomo, kolikor bo mogoče, raziskali predvsem moško linijo gospodarjev na Buhovi domačiji, sproti pa popisali brate in sestre

Spoštovana gospa A. M.

Hvala za pismo.

Omenjena povzetka predavanj bomo skušali objaviti, kot smo jih skoraj brez izjeme tudi do sedaj objavljali v biltenu pred ali po predavanju, čeprav objavljeni povzetek ne more v celoti nadomestiti predavanja.

Naj še enkrat razložim, kako je s članarino in/ali naročnino. Načelno je bilten vključen v članarino, torej ga člani prejemajo brezplačno. Nečlani pa so ga do sedaj dobivali pod istimi pogoji. Zdaj se oblikuje predlog, da bi za člane ostali pogoji nespremenjeni, to pomeni, da vsak član, naj bo z nami od začetka ali pa se je pridružil v zadnjem času, plača 6000 SIT in dobi vse številke biltenov. Nečlani/naročniki pa bodo bilten verjetno plačevali po nekoliko višjih cenah. V letošnjem letu nismo imeli

trdno oblikovane politike in zlasti programa dela in s tem povezane ocene potrebnih sredstev. Naravnost povedano, zaman smo čakali na odziv prostovoljcev. Zato za leto 1996 tudi nismo določili višine članarine in je za nazaj tudi ne bomo. Kljub temu pa smo uspeli izdati štiri številke biltena (ena dvojna). Zato so številni člani želeli plačati članarino tudi za leto 1996 ali poravnati stroške vsaj za prejete biltene. Večina namreč meni, da bi člani morali plačevati članarino tudi brez otipljivih dobrin, ki so jih deležni. Saj se tudi organizacija in priprava srečanj in predavanj ne zaračunava. Upali smo zlasti, da bo kdo od članov po vzoru Ministrstva za zunanje zadeve uspel pridobiti podporo sponzorja, do česar bi bili zaradi družbenega pomena našega dela več kot upravičeni. Ker take podpore ni bilo in ni znakov, da jo bomo dočakali, smo vsem ponudili možnost, da za leto 1996 vplačajo prostovoljni prispevek za kritje stroškov; račune smo poravnali tako, da sta dva člana potrebna sredstva založila. Na to vabilo se je do sedaj s plačilom po 6000 SIT odzvala že skoraj polovica vseh članov, vsak teden pa pride še kakšno nakazilo, zato verjamemo, da bodo finančne težave na ta način sčasoma odpravljene.

Če pa bi društvo hotelo svojo dejavnost razširiti, zlasti če bi dobilo društvene prostore z najnujnejšo opremo, telefonom in računalnikom, potem bi bila za delovanje potrebna neprimerno večja sredstva. Takih ne bi mogli pokriti niti z zelo visoko članarino pri tem številu članov in naročnikov; teh je okrog 150.

Zaenkrat torej še ni čutiti razlike med člani in nečlani. Vsi dobivajo bilten in vsa vabila na društvene dogodke. Nečlani sicer nimajo pravice glasovanja in ne morejo biti izvoljeni v organe društva, njihovega sodelovanja pa smo enako veseli kot članskega.

Zaradi enostavnosti in manjših stroškov vsem priporočamo, da svoje obveznosti poravnajo na društvenih srečanjih, saj imamo vsak mesec dve taki priložnosti in na srečanja dokaj redno hodijo tudi nekateri člani iz zelo oddaljenih krajev. Skoraj pravilo je, da se srečanje udeležujejo predvsem tisti, ki so tudi sicer najbolj aktivni in lahko pokažejo naravnost osupljive rezultate svojega dela. Njihovi rezultati in prispevek presegajo dosežke posameznika in se z njimi oblikuje podoba, ugled in veljava društva. Ti društvo bogatijo in mu dvigajo raven. Koliko dragocenih odkritij in koristnih pridobitev prinese že samo predstavljanje posameznikovega dela drugim! Pri tem delu se je še vedno dokazalo na videz nekoliko paradoksalno pravilo: VEČ DAŠ, VEČ IMAŠ. In obratno, bolj skrivaš, bolj ti splezni. Prav redko ali nikoli pa ne pridejo tisti, ki bi sicer radi imeli rodovnik, pa zanj trenutno še nimajo časa.

Tisti, ki jim na srečanje ni mogoče priti, lahko članarino/naročnino/prispevek poravnajo tudi prek pošte ali banke. Račune izstavljamo samo tistim, ki jih zares rabijo, ker denarja sicer ne morejo nakazovati. To so ustanove kot npr. arhivi in muzeji. Zato tudi Vas prosim, da za prejete biltene plačate 6000 SIT in po želji prispevek za tisto, kar smo uspeli dodati v letošnjem letu. Če vseeno rabite račun pa Vam ga radi pošljemo.

Lepo Vas pozdravljam

Peter Hawlina, predsednik

Uredništvu revije Drevesa. Spoštovani!

V letošnji junijski, 37. številki glasila Krajevne skupnosti Vipava sem zasledil prispevek, ki vam ga pošiljam. Manjka

le grb rodbine Premrstein, kar pa za vsebino ni pomembno. Po vsebini sodeč, lahko računate v Vipavi na lokalni rodoslovni zameetek. Pa dosti sreče pri tem!

*A. Pavel Florjančič
Podlubnik 23, 4220 Škofja Loka*

Žlahtne gospe in gospodje Tržani in okoličani!

V Trgu je v preteklosti živelo kar precej žlahtnih gospa in gospodov, toda le malokdo ve, da živimo še danes, da smo takorekoč vsi žlahtni.

Vse skupaj se je začelo z zgodbo, ki sem jo v mladosti večkrat slišal in jo bom za začetek povedal tudi vam.

Zgodilo se je tam v davnih časih. Takrat je bilo na našem območju Sveto rimsko nemško cesarstvo. Nekega dne okoli leta 1000 je jezdit cesar iz Rima na svoj dvor skozi Vipavo. Verjetno so se zbrali vsi Vipavci in gotovo so cesarju napravili tudi kakšen govor. Skratka, cesar je tedaj opazil našega pra, pra ... deda in ker se je nagibalo k večeru, je sklenil, da bo prespal pri njem in rekel: "Jaz tega človeka poznam, on je naš dvorni dobavitelj vina in želim prespati pri njem." Svoje grofe, kneze, viteze in vojsko je poslal spat h grofu, sam pa se je napolil z našim prednikom v manjšo trdnjavo, kjer je le-ta prebival.

Tam so cesarja bogato postregli; stregla je stara mati, ker je bila v tem najbolj izkušena, nihče pa ne ve, o čem so se pogovarjali. Proti jutru so odšli vsi spat. Zjutraj pa prime cesarja na potrebo in odide na gnoj, kjer so takrat opravljali to reč. Bilo je čudovito jutro, ptiči so prepevali in sonce je osvetlilo griče. Cesar se je vrnil v kamro in še nekoliko prespal.

Okrog osmih, devetih pa se je pred trdnjavo pričelo zbirati plemstvo in vojska. Cesar se pojavi na vhodu v trdnjavo in vsi opazijo, da je brez verižice z medaljonom, ki je bila simbol njegovega cesarstva.

V tem pa gre naš prednik na potrebo in na gnoju opazi velik kup svežega dreka in zraven zlato runo. Pobere jo, malo obriše ob hlače in jo odnese k cesarju rekoč: "Vaša visokost, to ste pri nas pozabili." Cesar ukaže: "Sedaj pa poklekni na koleno", vzame meč in ga položi našemu predniku na glavo, rekoč: "Od zdaj naprej niste več PREMARN ampak PREMARN von PREMIERSTEIN!"

To se je potem večkrat skoraj pozabilo, večkrat pa se je tudi vrnilo v družinski spomin. PREMIERROD je tudi dvakrat dobil grb: enkrat PREMUR in enkrat von PREMIERSTEIN, ki pa sta si neverjetno podobna. Po obliki kaže, da je grb PREMUR mnogo starejši. Grb von Premrstein datira v 18. stoletje. Original hrani DENIS PRIMOŽIČ iz Idrije, ki je von Premierstein po ženski liniji.

Sedaj pa bi razložil še to, zakaj smo si verjetno vsi v žlahti.

Če postavimo robne pogoje, da je vsak v rodu imel po dva otroka do petindvajsetega leta in sicer fanta in dekle, ter da se niso poročali v žlahti, potem lahko ponazorimo vsak ROD takole: $1, 2, 4, 8, 16, 32, 64, 128, \dots = 2^n = 2^{40} = 1,1 \cdot 10^{12} = 1.100.000.000.000$ članov.

Če vzamemo, da je od nastanka rodu minilo 1000 let, si je pod gornjimi pogoji sledilo 40 generacij.

Ker pa menim, da je mnogo članov rodu pomrlo v vojnah ali so jih pobrle boleznili ali so se poročali v rodu itd., bi nekako ocenil da je realna številka rodu čez 20.000.000 članov.

Teoretično bi imeli samo enega po moški liniji, vsi ostali člani bi bili po ženski liniji. Torej smo si po ženski liniji vsi v žlahti, kajti v Vipavi se je to začelo in ker nas je po moški, liniji precej več kot eden, nas mora biti tudi po ženskih

linijah ogromno. Mnogo se nas je tudi razselilo po svetu, toda v Trgu in okolici je koncentracija teh genov največja.

Zato, žlahtne gospe in gospodje Tržani, želim Vam še veliko prosperitete in mnogo uspehov na vseh področjih.

Bog blagoslovi Vipavo!

Pavel Premrl

Vtisi po enoletnem sodelovanju v Slovenskem rodoslovnem društvu

Kako in zakaj sem se začela ukvarjati z rodoslovjem?

Lansko leto mi je hčerka prinesla program BK5 in ker sem že bila nekoliko vajena dela z računalnikom, sem se takoj lotila vnašanja podatkov o svojih sorodnikih, ki jih je začel zbirati moj oče (antropolog dr. Božo Škerlj) že okrog leta 1930. Sorodniki so me že dolgo vzpodbujali, naj bi nadaljevala to delo, vendar za to ni bilo dovolj časa in volje, dokler se nisem upokojila in začela bolj razpolagati s svojim časom.

Pri tem sem samo enkrat naletela na osebo v svaštvu, ki mi podatkov ni hotela dati, vsi ostali so bili zelo kooperativni in zainteresirni za sodelovanje. Tako imam že mrežo sorodnikov in svakov, ki mi pomagajo pri zbiranju podatkov o svoji veji rodbine. Dali so mi tudi razne listine svojih prednikov (rojstne, poročne, mrliške liste), izrezke iz časopisov, fotografije. Za "nagrado" dobijo potem svoj del rodovnika.

V arhivih se še nisem oglasila.

Delo samo me zelo zanima, včasih pa tudi obremenjuje:

Kako delam?

Ko je bilo končano vnašanje znanih podatkov, sem začela vnašati podatke o svojih živečih sorodnikih, najprej o najbližjih, kasneje tudi o bolj oddaljenih.

- če si živo predstavim nekega praprastrica (Franca Škerla iz Vrhpolja pri Vipavi) in njegovo ženo, ki je v štirih letih štirikrat rodila, pa so vsi otroci še isti dan umrli, pri zadnjem pa še ona sama;

- ali moja stara teta (dedova sestra, roj.l.1880), ki je bila izjemno nadarjena in po svoje tudi izobrazena, pa ni mogla študirati, ker takrat ni bila navada, da bi dekleta študirala

in še in še.

In potem začnejo prihajati za mano razni znani in nezani predniki in se moram zbrati, da začnem realno in trezno razmišljati.

Nekaj zanimivosti, na katere sem naletela pri svojem delu

1. Del prednikov (Škerlji) izvirajo iz Vrhpolja pri Vipavi. Pred 2.svetovno vojno so bili stiki z njimi otežkočeni, tako si je oče začel dopisovati z njimi šele med vojno pod italijansko okupacijo. Dobil je tudi nekaj izpiskov iz župnijskih knjig, ki pa sploh niso bili v italijanščini, ampak v slovenščini in delno nemščini!

2. Problemi so bili tudi z zapisovanjem priimka, ki ga danes pišemo Škerlj. Tako se je l.1766 rodil Jožef Schkerl, l. 1800 njegov sin Janez Škerl, l. 1826 vnuk Janez Škerl, l. 1848 pravnuk Janez Škerl, l.1875 pa moj ded Milan Škerlj.

3. Še ena zanimivost iz rodbine Škerlj: že štiri generacije po vrsti vzdržujejo stalno starostno razdaljo med prvima otrokoma:

Milan,roj.1875	Stanko,roj.1893	brata
Božo,roj.1904	Marjetica,roj.1922	bratranca
Dagmar,roj.1929	Aleš,roj.1947	druga bratranca
Breda,roj.1958	Črt,roj.1976	tretja bratranca

4. V zapuščini mojega očeta smo našli filme, posnete s 16 in kasneje z 8 milimetrsko filmsko kamero, ki pa jih zaradi starosti nismo mogli predvajati s projekcijsko kamero. Nesli smo jih v filmski muzej, kjer so jih primerno obdelali in nam potem dali presnete na video. Tako si zdaj lahko doma ogledam eno prababico, obe babici, oba dedka in starše ne samo na fotografiji, ampak v gibanju, pri delu in športu.

Nekaj pripomb in predlogov za delovanje rodoslovnega društva

Najprej pripombe o poimenovanju v sorodstvu in svaštvu, ki nam jih je dal gospod Leon Drame. Po mojem mnenju so ta poimenovanja prezapletena in za nas nenavadna ter bi se jih res težko privadili. Mislim, da bi bilo bolj praktično ostati pri nazivih pra- prapra-, tretji, četrti itd. Na primer: mati, babica, 1. prababica, 2. prababica itd.; teta, stara teta, 1. prateta, 2.prateta; itd. Težava nastane pri nečakih in bratranceh. Čudni bi se nam zdeli izrazi stari nečak, pranečak itd. ali stari (mogoče mladi) bratranec itd. Zato bi bilo mogoče boljše nečak, drugi nečak, tretji nečak in prvi bratranec, drugi bratranec itd. Mogoče tudi tako:

JAZ	MATI	SESTRA
	TETA	SESTRIČNA
	STARA TETA	MALA SESTRIČNA
	PRATETA	TRETJA SESTRIČNA
	PRAPRATETA	ČETRТА SESTRIČNA
	ITD	ITD

Naštete nazive smo bili navajeni uporabljati v našem sorodstvu, verjetno pa bi bilo boljše, bolj logično:

JAZ	MATI	SESTRA
	TETA	SESTRIČNA
	DRUGA TETA	DRUGA SESTRIČNA
	TRETJA TETA	TRETJA SESTRIČNA
in	MATI	HČI
	BABICA	VNUKINJA
	PRABABICA	PRAVNUKINJA
	DRUGA PRABABICA	DRUGA PRAVNUKINJA
	TRETJA PRABABICA	TRETJA PRAVNUKINJA
	ITD.	ITD.

Za izraz SIBLINGS je že pred mnogimi leti v svojih delih uporabljal moj oče besedo SOROJENCI, brez dvoma izhaja to iz češke besede SOUROZENCI, saj je doktoriral v Pragi. Beseda je navedena tudi v Slovarju slovenskega knjižnega jezika.

Pri delovanju SRD pogrešam biološko-medicinski aspekt. Mogoče gre tu za mojo profesionalno deformacijo, ker sem po izobrazbi biologinja, v rodoslovnih društvih, menda ne samo v našem, pa se raziskuje sorodstvo zlasti v zvezi z dedovanjem premoženja itd. Na to kaže tudi poudarjanje legalnega očetovstva pred naravnim. Prav tako so zapostavljeni predniki in potomci po ženski liniji. (S tem problemom se je srečal tudi g. Leon Drame pri svojih predlogih za poimenovanja v sorodstvu in svaštvu). Oboje je posledica dandanes že zastarelih in nemodernih patriarhalnih odnosov, kar se zlasti kaže tudi v navadnem življenju, saj vedno več naših hčera ne prevzema več po poroki priimka svojega

moža ali pa uporabljajo oba.. Zaradi tega, pa tudi zaradi bolj zanesljivega materinstva kot očetovstva, bi morala biti ženska linija najmanj tako pomembna kot moška.

V zvezi s tem predlagam, da bi imeli na sestankih društva tudi predavanja iz genetike in medicine. Tako bi lahko vsaj približno raziskovali tudi krvno sorodstvo med opisanimi osebami. Verjetno bi marsikoga med nami zanimalo, kako se deduje barva las in oči, plešavost, razne bolezni itd. Tu seveda ne bi šlo za znanstveno delo, bolj za popestritev dela v našem društvu.

Kot tretje mislim, da bi bilo zanimivo izvedeti kaj več o nastanku naših priimkov. Treba bi bilo poiskati jezikoslovca (mogoče je celo med nami), ki bi nam lahko kaj povedal splošno o nastajanju priimkov in bi posameznikom razložil tudi nastanek njihovih priimkov, če bi to želeli.

Dagmar Slekovec

RAST - RAZISKOVALNI STIKI

Tiny Tafel
N Slovensko rodoslovno društvo
D /IBM/
F Brother's Keeper 5.2
Z 4 Brother's Keeper MP
B630 1789:1941 BIRTIČ___/Dobrova
D456 ___:___ DOLINAR\Dobrova/___
H352 1700:1726 HUDNIK\Sujica/Gabrje
H635 1908:1908 HARTMAN\Suha/Suha
J620 1796:1796 JERAJ\Dobrova 10, pri Čepon
K510 1866:1866 KAMBIČ\Sodja vas/Sodja vas
K600 1900:1900 KUŠAR\Dobrova/___
L260 1788:1788 LAZAR___/___
L560 1763:1824 LENARČIČ\Brezje/Dobrova 9
O236 1773:1879 OSTRONIČ\Vinica/Vinica
O550 1848:1979 OMAN\Suha/Kranj
P360 1841:1841 PETRIČ___/___
P620 1951:1951 PROJ\Pevno/Pevno
S364 ___:___ STRELJAR___/___
S450 1730:1761 SELAN___/Dobrova
T615 ___:___ TREVEN___/___
V514 1755:1833 VAMPEL___/Dobrova 40
V635 1772:1772 VERTIN\Vinica/Vinica
Ž615 1755:1755 ŽEROVNIK\Dobrova/___
W 25 Nov 1996

Zanimajo me predniki Alojzija Žabkarja, rojenega v Raki pri Krškem leta 1878. Vicenco Pera, Istarska 23, 21000 Split, Hrvatska.

***

Najpogostejši priimki pri posamičnih raziskavah. Poleg najbolj zgoščene predstavitev področja raziskav posameznika, kot ga omogoča Tiny Tafel, je lahko poučna tudi informacija o pogostosti nekega priimka v zbirki oseb posameznega raziskovalca. Zato bomo priložnosti za vzpostavljane medsebojnih stikov dopolnili še s tovrstnimi objavami. Za začetek objavljamo svoje.

Trenutno imam vpisanih skoraj 5500 oseb, ki imajo nekaj sto različnih priimkov. Najpogostejši so naslednji: Pollak 260 Ahačič 250 Suhadolc 192 Mally 141 Dobrin 137 Luckmann 115 Peruzzi 73 Hawlina 52 Goršič 48 Gašperšič 45 Mazoll 44 Peharc 41 Ažman 37 Zupan 34 Novak 34 Plavec 33 Šubic 32 Šmid 31 Ceme 30 Pole 30 Globočnik 27 Jurisch 27 Kolbe 26 Mikič 26 Vidmar 25 Marin 23 Borštnik 23 Marenčič 23 Košir 22 Snoj 20 Röger 20 itd.

Poizvedbe prek Interneta

mag. Janez Toplišek:

Seznam oseb, ki so do 15.10.1996 preko Interneta poizvedovale za svojimi predniki oz. sorodniki:

- Luke Birtic Adams, ZDA /luke@lukeadams.com/
Materina družina: Birtič, Krese (župan v Dolenjskih Toplicah), Haller, Pristaš, Volk, Blac, Birc (Pirc?), z Gorenjske, Novak, Vlas, Adamič (Primorska), Vak (?)
- Laurent Claes, Belgija /walter.claes@ping.be/
Išče prednike svoje žene Lidije Faninger (v Sloveniji, Avstriji, Italiji, na Češkem). Imena: Jereb (Zaplana), Kocjan (Kočevje), Faninger (Beljak), Mlekuš (Koritnica); Ana Lasznik
- Bozidar T. Golob, ZDA /golob@sympatico.ca/
Družine Golob in Kramberger iz kraja Police pri G. Radgoni
- Jim Guilbo, ZDA /jguilbo@mes.net/
Opeka, Polončič
- Michael E. Hlaca, ZDA /hlaca@cerritos.net/
Zanima ga poreklo priimka Hlača
- Gregor Jemec, Danska /ccc2845@vip.cybercity.dk/
Jemec, Kavčič
- Joseph C. Likar, ZDA /kings@rs01.kings.edu/
Jožef Likar (izselil se je 1909)
- Diane Miller, ZDA /millerds@timken.com/
Zanimajo jo priimki: Čertalič (Groblje), Kirn, Šetina (Kostanjevica na Krasu), Mele, Žitko (Zagorje)
- Richard O. Nenstiel, ZDA /rnenstie@jaguar1.usouthal.edu/
Brestanica: Omerzel (Omer), Planinc
- Ivan Novak, ZDA /inovak@spanit.com/
Novak, Starešinič (Preloka, Črnomelj, Novo mesto)
- Michael Prudich, ZDA /prudich@ouvaxa.cats.ohiou.edu/
Prudič (Cerknica), Albrecht (Hotedršica); Primožič, Negoda (?)
- Steve Scuka, ZDA /sascuka@aol.com/
Stari oče rojen v kraju Tomaževica, 1873
- Robert Sedej, ZDA /compuserve.76147.620/
Avgust Sedej, Žiri
- Patrick Sterbank, ZDA /pa-hand@worldnet.att.net/
Predniki iz Mirne peči in kraja Trpečana
- John Wallencheck, ZDA /jwallenche@aol.com/
John Valenčič (roj. med "Trstom in Reko")
- David Yesenko, ZDA /Dave_Yesenko@wow.com/
Priimek Jesenko, Dobrovolski
- Tom Zakosek, ZDA /tomZakosek@aol.com/
Družina Zakošek

Poročila

Na **julijskem** srečanju 9.7. se nas je zbralo 21. Najprej smo predstavili številne knjige, revije in druge novosti. Gospa Majda Sikošek je predstavila zadnje publikacije založbe Co Libri, ki smo jih omenili v zadnji številki, dr Branka Lapajne, naša rojakinja iz Kanade, je predstavila svoj rodoslovni priročnik v angleščini, ki je pred nedavnim izšel v Ameriki z naslovom *Researching Your Slovenian Ancestors*. Priročnik bodo zainteresirani lahko dobili na društvenih srečanjih po ceni 2000 tolarjev. Svoje izvirne rodoslovne prikaze je predstavil naš novi mariborski kolega Teodor Reininger.

16.7. Rodoslovno računalniški večer na Fakulteti za matematiko. Dr. Pisanski je (spet) predstavil nekaj tistega, kar je nam računalnikarjem zanimivo ali uporabno na Internetu. V množici razpoložljivega gradiva je res težko izbrati tisto, na kar bi bilo najbolj vredno opozoriti še vse tiste, ki že imajo lasten pristop na omrežje ali pa ga ima kdo od družinskih članov. Dr. Pisanski, ki je v okvir slovenske predstavitve na Internetu vključil predstavitev našega društva, njegovih dejavnosti, nekaterih podatkovnih zbirk in stenčasa za poizvedbe in odgovore nanje. Poleg elementov naše predstavitve smo si ogledali še nekaj tistega, kar nam dajejo na razpolago številni tuji posamezniki ali skupine. Dr. Pisanski je spet pozval, da bi člani, po vzorih iz tujine, prispevali najrazličnejše rezultate svojega dela. Povedal je, da od vseh naših 'artiklov' največ zanimanja pritegne rodovnik grške mitologije.

Avgustovsko srečanje. Predlog, da bi se tisti člani, ki jim ni do poletnega klatenja po tujih krajih, srečali tudi v dopustniškem času, je izkoristilo kakih deset članov. Dobili so se drugi torek v avgustu v restavraciji Livada in preživeli kaki dve uri v prijetnem krampljanju. Leon Drame je prinesel rodovni prikaz sorodstvenih razmerij po vzoru, ki je bil objavljen v drugi številki *Dreves*. Vasja Butina pa je isto vnesel še v računalnik. Poskus je dokazal, da pri našem delu ne rabimo 'počitnic' in je koristno srečanje možno tudi brez posebnih priprav.

4. 9. smo bili povabljeni v Mladinsko knjigo na **Predstavitev monografije o gradu Brdo**. Knjigo in rodovniški prikaz vseh družin, ki so bile lastniki Brda od 15. do 20. stoletja je predstavila avtorica Lidija Slana. Monografija sama sicer nima močnega poudarka na rodoslovju, je pa zanimiv primer spremljanja rodov in generacij, razvoja in zatona, sprememb, ki so bile posledica takih in drugačnih okoliščin na enem od najbolj znanih slovenskih gradov. Med udeleženci smo bili člani SRD v večini.

Septembrsko srečanje. To je bilo 10.9. v Intertradu na Kolodvorski ulici. Udeležilo se ga je 19 članov. Vodil ga je mag. Janez Toplišek in o njem poročal takole:

Gospa Lidija Slana je skoraj eno uro pripovedovala o nastajanju knjige o Brdu, družini Eggh in drugih. Pri urejanju rodoslovnih podatkov si je precej pomagala z DOSovo verzijo programa BK, kjer je dobila tudi navdih za grafični prikaz primerjalne časovne lestvice na plakatu, ki je bil izdelan kot samostojna priloga knjige.

Dr. Pisanski je poročal o novostih na Internetu in poizvedbah, ki jih radovedneži z vsega sveta 'pripenjajo na naš elektronski stenčas'.

Vasja Butina je povedal, da bo njegov rodoslovni priročnik, ki je bil do sedaj na razpolago za kopiranje kmalu izšel

kot knjiga. Povedal je tudi, da se je zbirka njegovih sorodnikov čez poletje obohatila za okroglo 1000 oseb!

Mag. Maruška Vidovič je člane povabila k sodelovanju pri njenem raziskovalnem delu. Ukvarja se s socialno-medicinskimi raziskavami v Škofji Loki in okolici. Njenemu vabilu se je pridružila ga. Dagmar Slekovec, ki predlaga, da bi tudi v biltenu posvetili kakšno temo genetiki in rodoslovni medicini. Omenjeni so bili biološki principi dedovanja fizičnih in psihičnih lastnosti pri človeku. (Spomnimo se, da smo to temo že nakazali v prispevku *Kako zdravo je tvoje drevo?* v 6. številki letnika 96.)

Novosti na področju rodoslovnih programov in podatkovnih zbirk. Na tem tematskem večeru se nas je 26. 9. zbralo devet. Opozorili smo zlasti na zelo zanimivo in še dokaj neraziskano ponudbo na Internetu. V zares obsežni ponudbi je težko izbrati vse tisto, kar bi bilo zanimivo za večje število članov. Zato je bil toliko bolj utemeljen kolega Topliška, ki je predlagal, da bi si člani delo razdelili in o svojih ugotovitvah poročali na rednih srečanjih. Dr. Pisanski že zdaj skrbi za tiste podatkovne zbirke, ki so dostopne na naši Internet strani. Nenad Novakovič bo vzdrževal pregled nad programsko ponudbo, takoj ko bo vstopil na omrežje, vabimo še nekoga, ki bi želel vzdrževati pregled nad številnimi podatkovnimi zbirkami. Ugotovili smo tudi, da je naše društvo na Internetu kar dostojno predstavljeno, tudi zemetki naših podatkovnih zbirk so dobili nekaj dopolnitev.

Oktoberko srečanje. Prisotnih je bilo 18 članov. Najprej smo se spomnili naših kolegov, Jožeta Gaspariča in Janeza Štrublja, ki sta nepričakovano umrla. V nadaljevanju smo se seznanili z novostmi, aktualnostmi in zanimivostmi in srečanje zaključili z izmenjavo izkušenj in podatkov.

Družinski arhiv - kako ga voditi in hraniti. Zgodovinarica in arhivistka v Zgodovinskem arhivu Ljubljana, prof. Marjana Kos nam je na to temo predavala v torek, 22.10. v Arhivu Slovenije. Predavanja se je udeležilo 25 članov. Po splošnem mnenju je bilo predavanje zelo zanimivo in posredovana priporočila dragocena. Povzetek predavanja objavljamo v tej številki.

Delo gorenjskega rodoslovnega krožka. Jože Dežman, zgodovinar in višji kustos v kranjskem muzeju, je v okviru programa izobraževanja odraslih prijavil delo Gorenjskega raziskovalnega krožka. V krožku sodelujejo pretežno člani SRD, ki so pri svojem delu v večji meri raziskovali gorenjske družine. Skupina ima namen pripraviti zemetke Gorenjskega biografskega leksikona in združiti raziskave gorenjskih družinskih sklopov, ki so jih delno že raziskali različni raziskovalci. Rezultati bodo objavljeni in razstavljeni. Krožek se je dsedaj sestel dvakrat in postavil osnovna izhodišča za delo na biografskem leksikonu. Kot izhodišče za proučevanje rodovnikov gorenjskih družin pa so izbrane stare kroparske družine na temelju gradiva, ki ga je zbral ing. Janez Šmitek in ga v računalnik vnesel Peter Hawlina

Novembrsko srečanje. 12.11 se nas je zbralo 36. Osrednji dogodek je bila predstavitev družinske kronike z naslovom *Buhovi s Stirpnika*. Gre za posebej zanimivo družinsko kroniko, ki je nastala v razmeroma kratkem času in je po vsebini in zlasti obliki prav edinstvena. Izdelana in natisnjena je ročno v 55 primerkih, ki so v bistvu vsak zase unikat. Platnice so usnjene, papir ročno izdelan. Avtorji so nalogo rešili zelo

izvirno in pristrčno. Iz knjige je že na pogled čutiti, da ima dušo, bolj očitno jo začutiš, ko jo začneš listati in se vanjo vživiš ob branju. Izvirna in pristrčna je bila tudi predstavitev. Predstavili so jo tisti, ki so imeli pri nastajanju največ zasluga. To so bili Tone Jakopič kot založnik, Pavel Smolej kot ilustrator in oblikovalec celotne publikacije, Marija Smolej je oblikovala prikaz družinskega drevesa, prof. Sonja Anžič ter Jelka in Janko Anžič kot raziskovalci, Majda Tolar in Ivanka Dolenc kot zbiralki življenjepisov in urednici. Izdelek je dokaz moči in duha velike in složne družine.

Izvor priimkov. Predavanja o izvoru priimkov nismo mogli izvesti z napovedanim predavateljem. Prof. dr. France Jakopin je bil zaradi zdravstvenih težav prisiljen termin svojega predavanja prestaviti na pomlad 1997. Tokrat (21.11. ob 18. uri) je na isto temo predaval prof. Janez Keber. V predavalnici Arhiva Slovenije se nas je zbralo okrog 40. Povzetek predavanja objavljamo v tej številki. Po predavanju je predavatelj odgovarjal na številna vprašanja.

Odmevi

Žlahta, strgana plahta. (Drevesa, 2/96)

V predstavitev osnovnih sorodniških razmerij smo prikazali slovenske in angleške, dotaknili smo se tudi nemških, obenem smo bralce povabili k iskanju slovenskega izraza za nemški **Geschwister** ali angleški **sibling**. Eden od bralcev nam je poslal še naslednji francoski delni prikaz sorodstva, kjer tudi za brate in sestre uporabljajo en izraz - **conjoint**. Prav te dni nam je naša članica, gospa Dagmar Slekovc sporočila, da za iskani pojem obstoja slovenski izraz. To je **sorojenec** ali v množini **sorojenci**. (Glej še njen prispevek z naslovom Vtisi po enoletnem sodelovanju v Slovenskem rodoslovnem društvu.

etc.	etc.
Trisaieul	Trisaieule
Bisaieul	Bisaieule
Grand-Pere	Grand-Mere
Pere	Mere
VOUS	Conjoint
enfant	enfant

O srečanjih Kraigherjev. (Drevesa, 2/96)

Popravki in dostavki k prispevku

1. Avtor sestavka je *Eberhard Kraigher* (in ne Jurij Kraigher, kot je bilo pomotoma navedeno). Dipl. ing. Eberhard Kraigher je po poklicu arhitekt in je urbanist mesta Celovca.

2. Namesto "*Helgarda Kraigherja*" bi moralo pisati *Helgard Kraigherjeve*. Gospa Helgard Kraigher (žena Eberharda) je po poklicu germanistka in poučuje koroško regionalno literaturo. Predava kurze za odrasle (Ereachsenbildung) na Celovski Ljudski univerzi in na Univerzi. Je podpredsednica Zveze avstrijskih izobražen (Verein der Österreichischen Akademikerinnen) z aKoroško.

3. Sestavek je izšel v glasilu avstrijske rodoslovne družbe Adler, letnik 1994, zvezek 7.

4. *Mitja Rosina* skromno pripominja, da "Kraigheriad" ni (so)organiziral, pomagal pa je zbirati rodoslovne podatke.

Mitja Rosina

Vabila in obvestila

Pripravili smo okvirni spored srečanj in predavanj za leto 1997. Vsi dogodki se začnejo ob 18. uri. O morebitnih spremembah bomo obveščali pravočasno.

IAS	Sejna soba podjetja INTERTRADE, Kolodvorska ul. 9. Ljubljana
ARS	Predavalnica Arhiva Republike Slovenije na Zvezdarski ul. 1. Ljubljana
FM	Predavalnica v II. nadstropju Fakultete za Matematiko na Jadranski ul. 21.
Livada	Restavracija Livada na Ižanski cesti, Ljubljana

datum	kraj	tema	predavatelj
10.1.	ITS	srečanje	
28.1.	ARS	Imenjske knjige, zemljiški operati in katastri z vidika rodoslovnih raziskav	prof. Matevž Košir
11.2.	ITS	srečanje	
25.2.	ARS	Civilne matične knjige	dr. Ema Umek
11.3.	ITS	srečanje	
25.3.	FM	računalniški večer	
8.4.	ITS	srečanje	
22.4.	ARS	Izvor priimkov	prof. dr. France Jakopin
13.5.	ITS	srečanje	
27.5.	FM	računalniški večer	
10.6.	ITS	srečanje	
17.6.	ARS	Obdelave statusov animarum za raziskovalne namene	dr. Mojca Ravnik s sodelavci
8.7.	ITS	srečanje	
15.7.	ARS	Zgodnji rodoslovni viri	prof. Dragan Matič
12.8.	Livada	srečanje	
9.9.	ITS	srečanje	
23.9.	FM	računalniški večer	
11.10	ITS	srečanje	
28.10	ARS	Zgodovina rodoslovja na Slovenskem	dr. Božo Otorepec
11.11.	ITS	srečanje	
25.11	ARS	Rodoslovni viri v koroških arhivih	dr. Alfred Ogris
9.12.	ITS	srečanje	
16.12.	FM	računalniški večer	

Novi člani

Klenar Franc	6000 Koper, Izolska vrata 1
Virant Marija	1210 Ljubljana, Saškova 10
Pust Simona	1000 Ljubljana, Vipavska 25
Rožič Cveto	4270 Jesenice, Janeza Šmida 15
Šmid mag. Franc	4000 Kranj, Ul. ml. brigad 12
Plestenjak Tone	4260 Bled, Prešernova 34
Murn Rudolf	1000 Ljubljana, Ul. Bratov Učakar 136
Medved Janko	1000 Ljubljana, Nanoška 16
Tetičkovič Franc	2250 Ptuj, Bevkova 1
Pantar Simon	1117 Ljubljana, Celovška 185
Slana Lidija	1000 Ljubljana, Brilejeva 6

Ureditev članskih obveznosti.

V novembru smo skoraj stotim posameznikom, ki so na ta ali oni način izkazovali svoje zanimanje za sodelovanje v SRD poslali obvestilo, da je pred izidom nove številke biltena in iztekem leta čas, da svoj interes dokažejo tako, da pošljejo pristopno izjavo in plačajo članarino. Vsi naslovljeni so dobili eno, več ali vse dosedanje številke biltena, niso pa se včlanili, zato jih ne moremo voditi kot člane. Ker imajo nekateri take ali drugačne pomisleke do včlanjenja, želijo pa prejemati bilten, jih vodimo kot naročnike. Vendar morajo tudi ti to svojo odločitev podati pisno in poravnati stroške. V dveh ali treh primerih se je dogodilo tudi tako, da je nekdo vplačal članarino/naročnino 6000 SIT, ni pa oddal niti pristopne izjave niti naročilnice za bilten. Na ta način društvene administracije ne moremo voditi dovolj natančno in nam to po nepotrebnem povzroča veliko težav. Z omejenim dopisom smo želeli urediti neurejeno stanje. Na splošno smo imeli okrog devetdeset članov in precej več takih, ki niso bili, deležni pa so bili vseh društvenih ugodnosti. Po reakciji enega ali dveh članov je bilo čutiti, da namena poziva niso povsem razumeli in je bilo iz njune reakcije čutiti odkrito ali prikrito prizadetost. Če smo za tak občutek zares krivi tisti, potem to obžalujemo in vsakogar vabimo, da odkrito pove zlasti tisto, kar po njegovem mnenju v delovanju društva ne ustreza in bi bilo treba spremeniti.

Naslovi članov za elektronsko pošto

Elektronska pošta omogoča marsikaj uporabnega, zato tule objavljamo naslove tistih, za katere vemo, da tak naslov imajo. Če ga imate tudi vi, nam to sporočite.

Artel Tomaž	<thomas-artel@bluewin.ch>
Božič Janez	<janez.bozic@sct.si>
Butina Vasja	<vasja.butina@eunet.si>
Claes Walter	<walter.claes@ping.be>
Erjavec Tom	<tom@integra.mibo.si>
Gerjevič Marjeta	<marjeta.gerjevic@rzs-hm.si>
Grenko Leon	<leon.grenko@guest.arnes.si>
Hawlina Peter	<peter.hawlina@its.si>
Markelj dr. Marjan	<marjan.markelj@guest.arnes.si>
Osrajnik Alojz	<alozj.osrajnik@sgn.net>
Pisanski dr. Tomaž	<tomaz.pisanski@mat.uni-lj.si>
Rajgl Edvard	<edvard.rajgl@its.si>
Rihtaršič Franc	<franc.rihtarsic@guest.arnes.si>

Schlamberger Niko	<niko.schlamberger@stat.sigov.mail.si>
Švajgar Rasto	<rastislav.svajgar@guest.arnes.si>
Tomažič Anton	<tone.tomazic@ius-software.si>
Toplišek mag. Janez	<janez.toplisek@fov.uni-mb.si>

Naslovi slovenskih arhivov

Arhiv Republike Slovenije	1000 Ljubljana, Zvezdarska 1
Koroški arhiv	2390 Ravne na Kor., Na gradu 1
Nadškofijski arhiv Ljubljana	1000 Ljubljana, Krekov trg 1
Piranski arhiv	6330 Piran, Bolniška 30
Pokrajinski arhiv Koper	6000 Koper, Goriška 6
Pokrajinski arhiv Maribor	2000 Maribor, Glavni trg 7
Pokrajinski arhiv Nova Gorica	5000 Nova Gorica, Trg E. Kardelja 3
Pomurski arhiv	9220 Lendava, Kovačeva ul. 28
Škofijski arhiv Koper	6000 Koper, Trg revolucije 11
Škofijski arhiv Maribor	2000 Maribor, Koroška 1
Zgodovinski arhiv Celje	3000 Celje, Trg celjskih knezov 10
Zgodovinski arhiv Idrija	5280 Idrija, Prelovčeva 2
Zgodovinski arhiv Kranj	4000 Kranj, Stritarjeva 8
Zgodovinski arhiv Ljubljana	1000 Ljubljana, Mestni trg 27
Zgodovinski arhiv Novo mesto	8000 Novo mesto, Jenkova 1
Zgodovinski arhiv Ptuj	2250 Ptuj, Muzejski trg 1
Zgodovinski arhiv Škofja Loka	4220 Šk. Loka, Blaževa 14

Eden od koristnih računalniško raziskovalnih orodij so gotovo telefonski imeniki. Na Internetu < <http://www.contractjobs.com/tel/> > so dostopni naslednji:

Argentina - Australia - Bahrain - Bangladesh - Belgium - Belize - Bermuda - Brunei - Canada - Chile - China - Costa Rica - Cyberspace - Denmark - Ecuador - Egypt - Europe - Fiji - Finland - France - French Polynesia - Germany - Guatemala - Honduras - Hong Kong - Indonesia - Ireland - Isle of Man - Israel - Italy - Japan - Jordan - Korea - Kuwait - Latvia - Luxembourg - Macau - Malaysia - Mariana Islands - Mexico - Netherlands - New Zealand - Norway - Oman - Pakistan - Panama - Papua New Guinea - Philippines - Qatar - Romania - Russia - Saudi Arabia - Singapore - Slovenia - South Africa - Spain - Sri Lanka - Sweden - Taiwan - Thailand - Turkey - UAE - UK - USA - Yemen

Po nekaterih ocenah je Slovenija ne le ena od tistih razmeroma redkih svetovnih držav, ki je imenik med prvimi ponudila na omrežje, slovenski imenik je bil že nekajkrat ocenjen za izredno dobro pripravljene.

Vaje za rodovnikarsko delo z računalnikom

Posamezniki so večkrat izrazili željo, da bi pri delu z računalnikom rabili uvodna pojasnila ali bi radi našli odgovore na nekatera vprašanja. Odločili smo se, da samo za ta namen organiziramo enega ali več posebnih srečanj. Ta oblika izobraževanja bo potekala v učilnici, kjer bo dogajanje na predavateljevem računalniku projicirano na platno, udeleženci pa bodo lahko delali vsak na svojem računalniku. Vsakič bi predstavili enega ali več kratkih priporočil za delo in odgovarjali na vprašanja, ki naj jih interese inštruktorju postavijo vnaprej. Termin(e) bomo sporočili, ko bo znano zadostno število interesentov. Prijavite se lahko na društvenih srečanjih ali naravnost pri mag. Janezu Toplišku na tel 061 713188 ali <janez.toplisek@fov.uni-mb.si>. Za člane bodo vaje brezplačne.

Iskrice

Ian Lewis iz Londona je 30 let raziskoval svoje poreklo, pri tem naj bi prišel v stik z 2000 ljudmi, raziskal je poreklo tja v 17. stoletje in napisal o vsem tem knjigo. Zdaj pa je zvedel, da je bil posvojenec in se v resnici piše Thornton.

*

Rodoslovec je kot maček, ki hoče ujeti svoj rep.

*

Včasih je rodoslovno raziskovanje podobno reševanju križanke: če naredimo več napak vodoravno, imamo lahko hude težave pri reševanju gesel navpično.

*

Kdor koplje po preteklosti, zasipa prihodnost.

*

Nič ni bolj zanimivega kot razlagati o novo odkritem predniku na rodbinskem deblu in nič bolj dolgočasnega kot to poslušati.

Pregled dosedanje vsebine

Peter Hawlina

Pregled prispevkov podajamo najprej kronološko po številkah, nato pa še po avtorjih, kjer zanje dodajamo kratko predstavitev.

Letnik I, številka 1

Hawlina Peter Rodovnik in računalnik

Letnik I, številka 2

Hawlina Peter Nova verzija programa Brother's Keeper - v prilogi naročilnica
Peterlin Albert Predstavitev slovenskega rodoslovnega društva iz USA - pismo

Letnik I, številka 3

Hawlina Peter Deset let gor ali dol
Hawlina Peter Kateri software?
Hawlina Peter Priporočila za delo pri zbiranju rodovniških podatkov
Kocmur Majda Moji predniki

Letnik I, številka 4

Hawlina Peter Medsebojni stiki
Toplišek Janez Tečaj za delo z rodoslovnim računalniškim programom

Letnik II, številka 1

Grenko Leon Društvo, krožek ali klub?
Hawlina Peter Kaj je genealogija? I. del
Otošec Dr. Božo Genealogija (definicija iz Enciklopedije Slovenije)

Letnik II, številka 2

Gasparič Jože Naučimo se branja gotice
Hawlina Peter Biološki in zakoniti starši (oče)
Hawlina Peter Kaj je genealogija II. del
Hawlina Peter Prenašanje arhivskega gradiva na sodobne medije I.
Južnič mag. Stanislav Predstavitev
Kobi ing. Lojze Rodovnik po Bachofnu
Toplišek Janez Sodobni pripomočki pri rodoslovnem raziskovanju

Letnik II, številka 3

Drnovšek dr. Marjan Družinski arhivi in njihov pomen
Hawlina Peter Krožek jemlje slovo, društvo ponuja roko
Hawlina Peter Prenos arhivskega gradiva na sodobne medije II.
Hudales Jože Od zibel do groba; 1. O Mariji, Juriju in Heleni ter Sabini
Hudales Jože Od zibel do groba; 2. Je ta človek na svet rojen ...
Hudales Jože Predstavitev - O moji zbirki podatkov iz matičnih knjig
Novakovič Nenad Predstavitev - Vladarske rodbine

Švajgar ing. Rasto Priimek, Family name, Familienname - odkod in zakaj I.
 Toplišek Janez Tečaj za delo s programom BK
 Toplišek Janez Uporaba skenerja pri rodoslovnem delu

Letnik II, številka 4

Hawlina Peter Če ne boš nehal, te bom tožil
 Hawlina Peter Predsednikova vizija
 Hawlina Peter Prenos arhivskega gradiva na sodobne medije III. Stanje v svetu, Dvakrat da, kdor hitro da
 Hawlina Peter Ustanovitev društva
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 3. Junij, julij, avgust, vino pij pa babe pust ...
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 4. Nomen est omen - o imenih v 19. stoletju
 Kobi ing. Lojze Nekaj vrstic iz rodovnikarjeve beležnice
 Rugale Mariano Predstavitev - Nekaj o mojem rodoslovlju in več o drugih stvareh okrog njega
 Švajgar ing. Rasto Priimek, Family name, Familienname - odkod in zakaj II.
 Toplišek Janez Zgodbe z interneta

Letnik II, številka 5

Drame Leon Moje rodoslovno delo
 Hawlina Peter Iz tujega tiska
 Hawlina Peter Koliko prednikov so imeli moji predniki
 Hawlina Peter Naše društvo in društvo Slovenski Ščit
 Hawlina Peter Povej mi s kom se družiš
 Hawlina Peter Prenos arhivskega gradiva na sodobne medije IV.
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 5. Domača imena in priimki
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 6. Sem se oženil ...
 Pisanski dr. Tomaž Genealogy online - recenzija
 Pisanski dr. Tomaž Postavimo podatke na ogled
 Štukl mag. France Ko smo izčrpali matične knjige ...
 Švajgar ing. Rasto Priimek, Family name, Familienname - odkod in zakaj III.

Letnik II, številka 6

Gasparič Jože Nekaj pogostih rodovniških izrazov v nemščini
 Hawlina Peter Iz tujega tiska - Genealogičko - heraldičky Hlas, Genealogical Computing
 Hawlina Peter Kako zdravo je tvoje drevo?
 Hawlina Peter Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce V.
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 7. Ženi se pri pravi starosti
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 8. Starostne razlike med ženinom in nevesto
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 9. Družine v 19. stoletju
 Kobi ing. Lojze Rodoslovni viri
 Pisanski dr. Tomaž Rodoslovje v Avstraliji

Šmitek ing. Janez Predstavitev - Rodoslovje in krajevna zgodovina
 Švajgar ing. Rasto Priimek, Family name, Familienname - odkod in zakaj IV.

Letnik II, številka 7

Butina Vasja Pisanje družinske kronike
 Hawlina Peter Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce VI.
 Hawlina Peter Slovenian Genealogical society - introduction
 Hawlina Peter Slovensko rodoslovno društvo - predstavitev
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 11. Rodnost žensk
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 12. Družinske oblike in tipi
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 10. Otroci, kolikor jih Bog da ...
 Šmitek ing. Janez Rodoslovje in krajevna zgodovina
 Švajgar ing. Rasto Priimek, Family name, Familienname - odkod in zakaj V.
 Tomažič-Cvetko Jana XVI. srečanje mladih raziskovalcev zgodovine v Stični

Letnik II, št. 8, 9

Artel Tomaž Predstavitev - Raziskovanje porekla Artel
 Butina Vasja Raziskovanje izvora rodbine Butina
 Donaldson Srečna družinica
 Hawlina Peter Pisanje družinske kronike
 Hawlina Peter Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce VII.
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 13. Kar mati rodi, vse se v prah spremeni ...
 Južnič mag. Stanislav Pol tisočletja stari kočevski in kostelski urbarji
 Kobi ing. Lojze Nemška rodoslovna centrala v Leipzigu
 Košir Matevž Deželna deska za Kranjsko
 Pisanski dr. Tomaž Slovenski arhivi na internetu
 Švajgar ing. Rasto Priimek, Family name, Familienname - odkod in zakaj VI.

Letnik II, št. 10

Anžič Sonja Arhivsko gradivo, zanimivo za rodoslovne raziskave v Zgodovinskem arhivu Ljubljana
 Galjot Johan Biti slovenske krvi bodi Slovencu v ponos (?) I. del
 Hawlina Peter Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce VIII.
 Hawlina Peter in prof. Janez Suhadolc Znak društva
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 14. Smrtnost po mesecih
 Hudales Jože Od zibeli do groba; 15. Smrt žensk in smrt moških
 Kobi ing. Lojze Predstavitev
 Pisanski dr. Tomaž Helмова rodoslovna delavnica
 Pisanski dr. Tomaž Pokrajinski arhiv v Mariboru
 Šmitek ing. Janez Rodoslovje in demografija
 Toplišek Janez Brother's Keeper za WINDOWS okolje je v Ljubljani

Umek dr. Ema Rodoslovni viri s posebnim ozirom na matične knjige

Letnik II, številka 11

Hawlina Peter Kakšne so naše zbirke
 Hawlina Peter Kri ni voda; Družinska srečanja
 Hawlina Peter Potomci Martina Peruzzija
 Hawlina Peter Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce IX.
 Hudales Jože Od zibelki do groba; 16. Bog ga je dal, Bog ga je vzel ...
 Hudales Jože Od zibelki do groba; 17. In če bom star ali pa bolan ...
 Kerin ing. Andrej Kerini in Stritarji
 Kobi ing. Lojze Moja izkušnja z organiziranjem družinskega srečanja
 Medved Janko Srečanja družine Sajtl
 Nadja Gartner-Lenac Predstavitev - Tržiški muzej
 Pisanski dr. Tomaž Osebni viri II. del
 Schlamberger Niko Geokodirana imena in priimki
 Toplišek Janez Iskanje avtohtonih prebivalcev s pomočjo sodobnih rodoslovnih virov

Letnik II, številka 12

Galjot Johan Biti slovenske krvi bodi Slovencu v ponos (?) II. del
 Hawlina Peter Car Trajan ima kozja ušesa (Zaupnost podatkov)
 Hawlina Peter Poročilo o seji Upravnega odbora SRD
 Hawlina Peter Predsednikov obračun
 Hawlina Peter Pregled dosedanje vsebine
 Hawlina Peter Pregled programov za rodoslovno rabo
 Hawlina Peter Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce X.
 Hawlina Peter Profil člana
 Klasinc dr. Peter P. Družinski fond
 Kos Marjana Osebni ali družinski fond - kaj je to?
 Novakovič Nenad Knjižni fond NUK-a s področja rodoslovja
 Šmitek Ing. Janez Iz rodoslovnih virov
 Vovko dr. Andrej Slovenski šolski muzej
 Vovko dr. Andrej Uvod v rodoslovje za mlade ljudi

Letnik III, številka 1

Južnič mag. Stanislav Etnogeneza Kostelcev - Kostelski priimki v preteklosti
 Južnič mag. Stanislav Uskoki - naši predniki
 Franci Rihtaršič Slovar krajevnih in osebnih imen
 Hawlina Peter Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce - XI. del
 Hawlina Peter Manj poznani raziskovalni viri ali Naši francoski predniki
 Kobi ing. Lojze Vse ob svojem času
 Vasja Butina Priročnik za rodovnikarje v 'help' datoteki
 Hawlina Peter Kako začeti
 Kos Anton Predstavitev
 Hawlina Peter Kaj delajo? Projekti v Nemčiji
 Hawlina Peter Kratka kategorizacija rodoslovcev

Letnik III, številka 2

Adam Lucijan Iz radovljiškega urbarja za leto 1579
 Kolar dr. Bogdan Status animarum kot arhivsko gradivo
 Hawlina Peter Žlahta, strgana plahta
 Hawlina Peter Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce - XII. del
 Južnič mag. Stanislav Župniki kot rodoslovci v 19. stoletju
 Kobi ing. Lojze Župniki kot rodoslovci v 19. stoletju
 Naglič Miha Priprava za uvod v rodoslovje
 Kranjc Marijan Rodoslovni nasveti in neznanke
 Kobi ing. Lojze O srečanju Kraigherjev
 Gundacker ing. Felix Rodoslovne raziskave v Avstriji
 Kranjc Marjan Odmev na prispevek Naši francoski predniki

Letnik III, številka 3-4

Žontar dr. Jože Rodoslovje kot komponenta mormonske cerkve
 Grasser H. Jerome Varovanje rodoslovnega arhivskega gradiva
 ing. Kobi Lojze Delo rodoslovne družbe v državi Utah
 Peter Hawlina Izkušnje z delom v centru za družinske raziskave (Family History Center).
 Kos Marjana Družinski arhiv - kako ga voditi in hraniti
 Hawlina Peter Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce - XIII. del
 Keber Janez Raziskovanje priimkov v Sloveniji
 Adam Lucijan 'Kranjci' iz vicedomskega urada za Kranjsko
 Novakovič Nenad Rodoslovje in varstvo osebnih podatkov
 Hawlina Peter Pravična delitev
 Logar Anton Možnosti za raziskovanje vojnih žrtev
 Toplišek mag. Janez Diskusijska lista za uporabnike programa Brother's Keeper
 Toplišek mag. Janez Varnostno kopiranje rodoslovnih podatkov
 Adam Lucijan Predstavitev
 Mancini Tomaž Obisk v knjižnici škotskega rodoslovnega društva
 Slekovec Dagmar Vtisi o delu Slovenskega rodoslovnega društva
 Peter Hawlina Pregled dosedanje vsebine
 Peter Hawlina Naslovi slovenskih arhivov

Letnik III, Priloga k št. 3,4

Hawlina Peter Gorenjske rodbine
 Gašperšič Jože Mazolli
 Cvirn dr. Janez Meščanska poroka
 Gartner-Lenac Nadja Stanovske poroke
 Novakovič Nenad Gorenjska - zibelka mogočnih rodov
 Hawlina Peter Potomci Štefana Mazolla

Pregled po avtorjih

Lucijan Adam, rojen 7.4.1973 na Jesenicah, študent zgodovine in bibliotekarstva.

Iz radovljiškega urbarja za leto 1579 III/2
 'Kranjci' iz vicedomskega urada za Kranjsko III/3-4
 Predstavitev dela III/3-4

Sonja Anžič, r. 8.9.1963 v Ljubljani, diplomirala iz zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani, zaposlena v Arhivu RS na področju uprave.

Arhivsko gradivo, zanimivo za rodoslovne raziskave v Zgodovinskem arhivu Ljubljana II/10

Tomaž Artel, r. 1.12.1948 v Ljubljani, končal Srednjo elektro šolo, zaposlen kot tehnik v tovarni Miele v Švici.

Predstavitev - Raziskovanje porekla Artel II/8,9

Vasja Butina, r. 10.5.1948 v Ljubljani, diplomiral na Višji upravni šoli v Ljubljani, absolvent na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju. Namestnik direktorja v Blagovnem centru Mercator v Ljubljani.

Pisanje družinske kronike II/7
Raziskovanje izvora rodbine Butina II/8,9
Priročnik za rodovnikarje v 'help' datoteki III/1

Dr. Janez Cvirn, r. 22.4.1960 v Celju, diplomiral in doktoriral na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je zaposlen kot docent za slovensko zgodovino XIX. stoletja.

Meščanska poroka III/P

Leon Drame, r. 20.7.1956 v Celju, maturiral na gimnaziji v Postojni, zaposlen kot projektni sodelavec na Institutu za raziskavo Krasa v Postojni.

Moje rodoslovno delo II/5

Jože Dežman, r. 29. 9. 1955 v Lescah. Diplomiral je iz zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Zaposlen je kot višji kustos v Gorenjskem muzeju v Kranju. Posebej je proučeval II. svetovno vojno (žrtve, posledice vojne, partizani, mobilizacija v nemško vojsko). Vodi Gorenjski rodoslovni krožek.

Dr. Marjan Drnovšek, r. 1948 v Ljubljani, na Filozofski fakulteti diplomiral iz zgodovine, doktorat s področja zgodovine slovenskega izseljenstva. Višji znanstveni sodelavec na Institutu za slovensko izseljenstvo na ZRC SAZU.

Družinski arhivi in njihov pomen II/3

Johan Galjot (ing. Janez Suhadolc), r. 3.7.1942 v Ljubljani, profesor na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani.

Biti slovenske krvi bodi Slovincu v ponos (?) I. del II/10
Biti slovenske krvi bodi Slovincu v ponos (?) II. del II/12

Nadja Gartner - Lenac, r. 16.6.1965 na Jesenicah. Diplomirala etnologijo in geografijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Kustosinja etnologinja v Tržiškem muzeju.

Predstavitev - Tržiški muzej II/11
Stanovske poroke III/P

Jože Gasparič, r. 24.2.1920 v Mariboru, končal Grafično akademijo na Dunaju, delal kot lektor v tiskarni Delo in predaval na Višji grafični šoli v Ljubljani.

Naučimo se branja gotice II/2
Nekaj pogostih rodovniških izrazov v nemščini II/6

Jože Gašperšič, r. 1896, 64 v Kropi, diplomirani ekonomist, ravnatelj Žebljarske zadruge v Kropi, vsestranski kulturni delavec, skladatelj in zborovodja, krajevni zgodovinar in

rodoslovec, vodja kovaškega muzeja, umrl leta 1964 v Kropi.

Mazolli III/P

Jerome H. Grasser je zaposlen pri Genealogical Society of Utah in je zedolžen za pridobivanje dovoljenj za preslikavanje arhivskega gradiva na mikrofilm. Deluje na upodročju Srednje Evrope.

Varovanje rodoslovnega arhivskega gradiva III/3-4

Leon Grenko, r. 11.10.1964 v Celju, diplomiral iz psihologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, zaposlen kot vodja internata in pomočnik ravnatelja v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku.

Društvo, krožek ali klub? II/1

Peter Hawlina, r. 9.8.1941 v Ljubljani, kjer je diplomiral na Ekonomski fakulteti, zaposlen v podjetju Intertrade ITS na področju informatike.

Rodovnik in računalnik I/1

Nova verzija programa Brother's Keeper -

v prilogi naročilnica I/2

Deset let gor ali dol I/3

Kateri software? I/3

Priporočila za delo pri zbiranju rodovniških podatkov I/3

Medsebojni stiki I/4

Kaj je genealogija? I. del II/1

Biološki in zakoniti starši (oče) II/2

Kaj je genealogija II. del II/2

Prenašanje arhivskega gradiva na sodobne medije I. II/2

Krožek jemlje slovo, društvo ponuja roko II/3

Prenos arhivskega gradiva na sodobne medije II. II/3

Če ne boš nehal, te bom tožil II/4

Predsednikova vizija II/4

Prenos arhivskega gradiva na sodobne medije III. Stanje v svetu, II/4

Dvakrat da, kdor hitro da II/4

Ustanovitev društva II/4

Iz tujega tiska II/5

Koliko prednikov so imeli moji predniki II/5

Naše društvo in društvo Slovenski Ščit II/5

Povej mi s kom se družiš II/5

Prenos arhivskega gradiva na sodobne medije IV. II/5

Iz tujega tiska II/6

Kako zdravo je tvoje drevo? II/6

Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce V. II/6

Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce VI. II/7

Slovenian Genealogical society - introduction II/7

Slovensko rodoslovno društvo - predstavitev II/7

Pisanje družinske kronike II/8,9

Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce VII. II/8,9

Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce VIII. II/10

Znak društva (avtor prof. Janez Suhadolc) II/10

Kakšne so naše zbirke II/11

Kri ni voda; Družinska srečanja II/11

Potomci Martina Peruzzija II/11

Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce IX. II/11

Car Trajan ima kozja ušesa (Zaupnost podatkov) II/12

Poročilo o seji Upravnega odbora SRD II/12

Predsednikov obračun II/12

Pregled dosedanje vsebine II/12

Pregled programov za rodoslovno rabo II/12

Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce X. II/12

Profil člana II/12

- Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce XI. III/1
 Manj poznani raziskovalni viri ali Naši francoski predniki III/1
 Kako začeti III/1
 Projekti v Nemčiji III/1
 Kratka kategorizacija rodoslovcev III/1
 Žlahta, strgana plahta III/2
 Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce XII. III/2
 Izkušnje z delom v centru za družinske raziskave (Family History Center). III/3-4
 Prenos arhivskega gradiva na sodobne nosilce XIII. III/3-4
 Pravična delitev III/3-4
 Pregled dosedanje vsebine III/3-4
 Naslovi slovenskih arhivov III/3-4
 Gorenjske rodbine III/P
 Potomci Štefana Mazolla III/P
- Mag. Jože Hudales, r. 7.6.55 v Celju, diplomiral iz zgodovine in sociologije, magistriral iz etnologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Zaposlen kot vodja velenjskega muzeja. Glavni področji raziskovanja sta socialna zgodovina in etnologija, zlasti 19. stoletja.*
- Od zibel do groba; 1. O Mariji, Juriju in Heleni ter Sabini II/3
 Od zibel do groba; 2. Je ta človek na svet rojen ... II/3
 Predstavitev - O moji zbirki podatkov iz matičnih knjig II/3
 Od zibel do groba; 3. Junij, julij, avgust, vino pij pa babe pust ... II/4
 Od zibel do groba; 4. Nomen est omen - o imenih v 19. stoletju II/4
 Od zibel do groba; 5. Domača imena in priimki II/5
 Od zibel do groba; 6. Sem se oženil ... II/5
 Od zibel do groba; 7. Ženi se pri pravi starosti II/6
 Od zibel do groba; 8. Starostne razlike med ženinom in nevesto II/6
 Od zibel do groba; 9. Družine v 19. stoletju II/6
 Od zibel do groba; 11. Rodnost žensk II/7
 Od zibel do groba; 12. Družinske oblike in tipi II/7
 Od zibel do groba; 10. Otrok, kolikor jih Bog da ... II/7
 Od zibel do groba; 13. Kar mati rodi, vse se v prah spremeni ... II/8,9
 Od zibel do groba; 14. Smrtnost po mesecih II/10
 Od zibel do groba; 15. Smrt žensk in smrt moških II/10
 Od zibel do groba; 16. Bog ga je dal, Bog ga je vzel ... II/11
 Od zibel do groba; 17. In če bom star ali pa bolan ... II/11
- Mag. Stanislav Južnič, r. 11.12.1955 v San Franciscu, USA, diplomiral fiziko na FNT in magistriral zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Zaposlen kot profesor.*
- Predstavitev II/2
 Pol tisočletja stari kočevski in kostelski urbarji II/8,9
 Etnogeneza Kostelcev - Kostelski priimki v preteklosti III/1
 Uskoki - naši predniki III/1
 Župniki kot rodoslovci v 19. stoletju III/2
- Prof. Janez Keber, r. 27.3.1943 v Budni vasi pri Šentjanžu na Dolenjskem. Diplomiral je na Filozofski fakulteti v Ljubljani na oddelku za slovanske jezike. Je profesor slovenščine in ruščine. Zaposlen je kot raziskovalec na inštitutu za slovenski jezik na ZRC SAZU.*
- Raziskovanje priimkov v Sloveniji III/3-4
- Ing. Andrej Kerin, r. 18.10.1941 v Ljubljani, diplomiral iz gradbeništva na FAGG v Ljubljani in magistriral iz organizacije. Dela kot svetovalec glavnega direktorja na SCT v Ljubljani.*
- Kerini in Stritarji II/11
- Dr. Peter Pavel Klasinc, r.1964 v Mariboru, diplomiral zgodovino in umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Magistriral in doktoriral na Vseučilišču v*
- Zagrebu. Arhivist in direktor Mednarodnega inštituta arhivskih znanosti.*
- Družinski fondii II/12
- Ing. Lojze Kobi, r. 17.11.1929 v Ljubljani, diplomiral na Fakulteti za kemijo v Ljubljani. Delal v industriji, nato kot samostojni podjetnik v Avstriji.*
- Rodovnik po Bachofnu II/2
 Nekaj vrstic iz rodovnikarjeve beležnice II/4
 Rodoslovni viri II/6
 Nemška rodoslovna centrala v Leipzigu II/8,9
 Predstavitev II/10
 Moja izkušnja z organiziranjem družinskega srečanja II/11
 Vse ob svojem času III/1
 Župniki kot rodoslovci v 19. stoletju III/2
 Osrečanju Kraigherjev III/2
 Delo rodoslovne družbe v državi Utah III/3-4
- Majda Kocmur, r. 23.2.1948 v Senovem, diplomirala iz zgodovine in slovenskega jezika na Pedagoški akademiji v Ljubljani, zaposlena v Arhivu RS na področju matičnih knjig.*
- Moji predniki I/3
- Dr. Bogdan Kolar, r. 1954 v Celju. Profesor zgodovine in angleščine. Doktoriral na Teološki fakulteti. Vodja Nadškofijskega arhiva.*
- Status animarum kot arhivsko gradivo III/2
- Anton Kos, r. 5. 5. 1941 v Kostanjeku pri Krškem, končal je srednjo tehnično šolo elektro smeri in je zaposlen kot vzdrževalec objekta.*
- Predstavitev dela III/1
- Marjana Kos, r. 8.1.1968 v Ljubljani, diplomirala iz zgodovine in etnologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, zaposlena kot arhivist v Zgodovinskem arhivu Slovenije, dela na področju arhivskega gradiva društev in posameznikov.*
- Osebni ali družinski fond - kaj je to? II/12
 Družinski arhiv - kako ga voditi in hraniti III/3-4
- Matevž Košir, r. 26.11.1964 v Kranju, diplomiral iz zgodovine in sociologije kulture na Filozofski fakulteti v Ljubljani, zaposlen v Arhivu RS.*
- Deželna deska za Kranjsko II/8,9
- Marjan Kranjc, r. 15. 1. 1935 v Kumanovem. General-major v pokoju.*
- Rodoslovni nasveti in neznanke III/2
 Odmev na prispevek Naši francoski predniki III/2
- Anton Logar, r. 26. 11. 1924 v Zagorju. Diploma Tehnične srednje šole. Delal v elektrogospodarstvu. Od leta 1985 upokojen.*
- Možnosti za raziskovanje vojnih žrtev III/3-4
- Tomaž Mancini, r. 20. 8. 1950 v Ljubljani, profesor geografije in sociologije, zaposlen na Slovenskem zavarovalnem biroju.*
- Obisk v knjižnici škotskega rodoslovnega društva III/3-4
- Janko Medved, r. 10.5.1964 v Ljubljani, diplomiral na Ekonomski fakulteti, zaposlen kot zunanjetrgovinski referent v podjetju Dom d.o.o. v Ljubljani*
- Srečanja družine Sajtl II/11

Miha Naglič, rojen 24. 4. 1952 v Stari vasi, ki je ni več. Diplomiral iz filozofije in sociologije. Ima status samostojnega kulturnega ustvarjalca. Preživlja se pretežno s publicistiko. Ureja zbornik Žirovski občasnik.

Priprava za uvod v rodoslovje III/2

Nenad Novaković, r. 19.6.1967 v Ljubljani, diplomiral na Pravni fakulteti v Ljubljani, dela na področju bančništva.

Predstavitev - Vladarske rodbine II/3

Knjižni fondi NUK-a s področja rodoslovja II/12

Rodoslovje in varstvo osebnih podatkov III/3-4

Gorenjska - zibelka mogočnih rodov III/P

Dr. Božo Otorepec, r. 24.12.1924 v Orehovcu, diplomiral in doktoriral na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Raziskoval krajevno zgodovino, zgodovino gradov, diplomatiko, sfragistiko in heraldiko.

Genealogija (definicija iz Enciklopedije Slovenije) II/1

Dr. Tomaž Pisanski, r. 24.5.1949 v Ljubljani, kjer je diplomiral, doktoriral in predava kot redni profesor na Fakulteti za matematiko in fiziko.

Genealogy online-recenzija II/5

Postavimo podatke na ogled II/5

Rodoslovje v Avstraliji II/6

Slovenski arhivi na internetu II/8,9

Helмова rodoslovna delavnica II/10

Pokrajinski arhiv v Mariboru II/10

Osební viri II. del II/11

Franci Rihtaršič, r. 30. 9. 1929 v Hrušici pri Jesenicah. Diploma n aVisoki pedagoški šoli na Reki. Delal kot profesor strojništva. Od leta 1991 upokojen.

Slovar krajevnih in osebnih imen III/1

Mariano Rugale, r. 7.11.1921 v Logatcu, višja izobrazba, delal na področju financ.

Nekaj o mojem rodoslovju in več o drugih stvareh okrog njega II/4

Ing. Niko Schlamberger, r. 24.12.1942 v Kranju, diplomiral na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani, delal na različnih vodilnih položajih na področju informatike in informacijske tehnologije, zdaj svetovalec vlade na Statističnem uradu RS.

Geokodirana imena in priimki II/11

Dagmar Slekovec, r. 28. 2. 1929 v Ljubljani. Matura na Klasični gimnaziji, diploma iz biologije. Delala kot prof biologije na Gimnaziji v Kopru. Od 1988 upokojena.

Vtisi o delu Slovenskega rodoslovnega društva III/3-4

Ing. Janez Šmitek, r. 29.8.1916 v Kropi, diplomiral strojništvo na Tehnični fakulteti v Zagrebu. Specializacija za študij dela v Parizu. Konstruktor in predavatelj na Višji tehniški varnostni šoli v Ljubljani.

Predstavitev - Rodoslovje in krajevna zgodovina II/6

Rodoslovje in krajevna zgodovina II/7

Rodoslovje in demografija II/10

Iz rodoslovnih virov II/12

Mag. France Štukl, r. 5.9.1942 v Celovcu, maturiral v Škofji Loki. Diplomiral zgodovino in umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, tam tudi magistriral.

Zaposlen kot vodja škofovške enote Zgodovinskega arhiva Ljubljana. Ukvarja se s proučevanjem lokalne zgodovine in umetnostne zgodovine.

Ko smo izčrpali matične knjige ... II/5

Ing. Rasto Švajgar, 25.3.1919 v Ribnici, diplomiral na Elektro fakulteti v Ljubljani, deloval na področju elektrogospodarstva in kemične industrije.

Priimek, Family name, Familiennome - odkod in zakaj I. II/3

Priimek, Family name, Familiennome - odkod in zakaj II. II/4

Priimek, Family name, Familiennome - odkod in zakaj III. II/5

Priimek, Family name, Familiennome - odkod in zakaj IV. II/6

Priimek, Family name, Familiennome - odkod in zakaj V. II/7

Priimek, Family name, Familiennome - odkod in zakaj VI. II/8,9

Jana Tomažič-Cvetko, r. 1.12.1965 v Ljubljani, diplomirala etnologijo in sociologijo kulture na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Direktorica Slovenskega verskega muzeja v Stični.

XVI. srečanje mladih raziskovalcev zgodovine v Stični II/7

Janez Toplišček, r. 24.10.1941 v Brežicah, diplomiral na pravni fakulteti v Zagrebu. Direktor podjetja Mikro Ada Cru v Ljubljani.

Tečaj za delo z rodoslovnim računalniškim programom I/4

Sodobni pripomočki pri rodoslovnem raziskovanju II/2

Tečaj za delo s programom BK II/3

Uporaba skenerja pri rodoslovnem delu II/3

Zgodbe z interneta II/4

Brother's Keeper za WINDOWS okolje je v Ljubljani II/10

Iskanje avtohtonih prebivalcev s pomočjo

sodobnih rodoslovnih virov II/11

Diskusijska lista za uporabnike programa Brother's Keeper III/3-4

Varnostno kopiranje rodoslovnih podatkov III/3-4

Dr. Ema Umek, r. 1929 v Ljubljani, diplomirala iz zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani, doktorirala iz arhivskih znanosti. Zaposlena v Arhivu republike Slovenije, direktorica v pokoju. V okviru Skupnosti arhivov Slovenije je v letih 1962-1972 vodila projekt popisa matičnih knjig in župnijskih arhivov.

Rodoslovni viri s posebnim ozirom na matične knjige II/10

Dr. Andrej Vovko, r. 22.3.1947, Seeboden pri Spitalu, diplomiral iz zgodovine in umetnostne zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani, tam tudi magistriral in doktoriral. Direktor Slovenskega šolskega muzeja v Ljubljani.

Slovenski šolski muzej II/12

Uvod v rodoslovje za mlade ljudi II/12

Dr. Jože Žontar, r. 15.3.1932 v Kranju. Diplomiral iz zgodovine na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Dvajset let je bil direktor Zgodovinskega arhiva v Ljubljani, zdaj je svetovalec vlade v Srhivu Republike Slovenije. Je redni profesor na oddelku z azgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Rodoslovje kot komponenta mormonske cerkve III/3-4

Dosedanja predavanja

- 20.4.94 Peter Hawlina: Rodovniški softver
 28.8.94 Janez Toplišek: Prevedena verzija programa BK5
 10.1.1995 Ing. Lojze Kobi: Rodovnikarstvo z računalnikom
 14.2.1995 Dr. Marjan Drnovšek: Družinski arhivi in njihov pomen
 14.3.1995 Jože Hudales: Prenos arhivskega gradiva na sodobne medije
 20.3.1995 Mag. Stanislav Južnič: Pol tisočletja kočevskih urbarjev
 18.4.1995 Dr. Tomaž Pisanski: Elektronska omrežja
 16.5.1995 Mag. Stanislav Južnič: Rodoslovne raziskave s pomočjo urbarjev
 28.6.1995 Dr. Ema Umek: Matične knjige kot vir za rodoslovje
 30.6.1996 Mag. Stanislav Južnič: Razstava kostelskih rodovnikov
 12.9.1995 Peter Hawlina: Pisanje družinska kronike
 21.9.1995 Prof. Sonja Anžič: Za rodoslovce zanimivi fondi Zgodovinskega arhiva v Ljubljani
 10.10.1995 Dr. Tomaž Pisanski, Peter Hawlina: Računalniške novosti
 18.10.1995 Nenad Novaković: Fondi NUK-a
 14.11.1995 Dr. Tomaž Pisanski, Janez Toplišek, Peter Hawlina: Novosti na področju raziskav s pomočjo računalnika
 18.11.95 ing. Lojze Kobi, Janez Toplišek, Peter Hawlina: Rodoslovje z računalnikom za Arhivsko društvo Maribor
 21.2.1996 Dr. Bogdan Kolar: Status animarum kot rodoslovni vir
 11.4.1996 Dr. Tomaž Pisanski, Anton Tomažič, Peter Hawlina: Rodovnik in računalnik
 21.5.1996 Mag. Stanislav Južnič: Uskoki - naši predniki

Drugi dogodki:

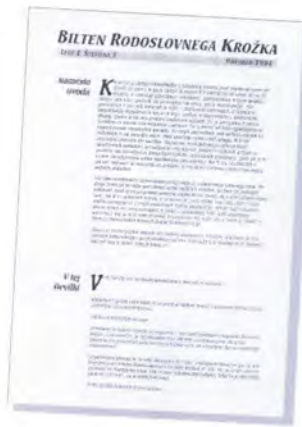
- 29.1.1996 - Prva konferenca na temo Rodoslovne podatkovne zbirke
 22.3.1996 - Rod, rodbina, rodoslovje. Javna predstavitev rodoslovja v organizaciji časopisa Gorenjski glas pod vodstvom Jožeta Dežmana
 19.4.1996 - Udeležba na Občnem zboru avstrijskega društva Adler na Dunaju
 20.4.1996 - Obisk Centra za družinske raziskave na Dunaju

Bilten Drevesa prejema naslednje knjižnice, arhivi in muzeji:

- Arhiv R. Slovenije
 1000 Ljubljana, Zvezdarska 1
 Inštitut za novejšo zgodovino
 1000 Ljubljana, Kongresni trg 1
 Knjižnica Filozofske fakultete
 1000 Ljubljana, Aškerčeva cesta 2

- Nadškofijski arhiv
 1000 Ljubljana, Krekov trg 1
 Narodna in univerzitetna knjižnica
 1000 Ljubljana, Turjaška ulica 1
 Slovenski šolski muzej
 1000 Ljubljana, Plečnikov trg 1
 Zgodovinski arhiv Ljubljana
 1000 Ljubljana, Mestni trg 27
 Pokrajinski arhiv
 2000 Maribor, Glavni trg 7
 Univerzitetna knjižnica
 2000 Maribor, Gospejna ulica 10
 Knjižnica Ivana Potrča
 2250 Ptuj, Minoritski trg 1
 Koroška osrednja knjižnica dr. F. Sušnika
 2290 Ravne na Koroškem, Na gradu 1
 Osrednja knjižnica
 3000 Celje, Muzejski trg 1
 Muzej Velenje
 3320 Velenje, Ljubljanska 54
 Gorenjski muzej
 4000 Kranj, Tomšičeva 44
 Osrednja knjižnica
 4000 Kranj, Tavčarjeva 41
 ZAL, Enota Kranj
 4000 Kranj, Stritarjeva 8
 ZAL, Enota Škofja Loka
 4220 Šk. Loka, Blaževa 14
 Knjižnica Ivana Tavčarja
 4220 Škofja Loka, Šolska 6
 Knjižnica A. T. Linhart
 4240 Radovljica, Gorenjska c. 27
 Muzej v Kropi
 4245 Kropa, Kropa 10
 Tržiški muzej
 4290 Tržič, Muzejska 11
 Goriška Knjižnica Franceta Bevka
 5101 Nova Gorica, Kidričeva 20
 Oddelek ZAL, v Idriji
 5280 Idrija, Prelovčeva 2
 Osrednja knjižnica Srečka Vilharja
 6000 Koper, Trg revolucije 1
 Študijska knjižnica Mirana Jarca
 8000 Novo mesto, Rozmanova 26
 ZAL, Enota Novo mesto
 8000 Novo mesto, Jenkova ulica 1
 Pokrajinska in študijska knjižnica
 9101 Murska Sobota, Grajska 2
 Narodna in študijska knjižnica v Trstu
 Slovenska študijska knjižnica v Celovcu
 Mikschallee 4

()

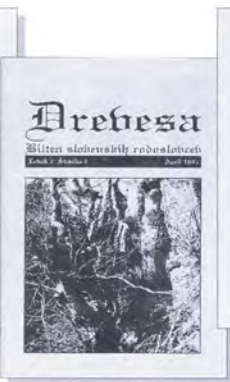
Rodovnik Terezije Auersperg

Lipa v Lipici pri Škofji Loki

Drevored na vrtu škofjeloškega gradu

Bukev nad Bukovico pri Škofji Loki

Kostanj v Zejčovšnu nad Škofjo Loko

Hrast v Hrastnici pri Škofji Loki

Drevored ob križevem potu na Hribe v Škofji Loki

Javor v Javorjah nad Škofjo Loko

Breze v Breznici nad Škofjo Loko

Bršljan v Bršlinu pri Škofji Loki

Jelka ob jelki na Jelovem brdu nad Škofjo Loko

NA ZALOGI IMAMO ŠE IZVODE PRETEKLIH ŠTEVIK BILTENA.

ZINTERESIRANI JIH DOBITE NA DRUŠTVENIH SREČANJH ALI NA UREDNIŠTVU.

Praprotn v Praprotnem pri Škofji Loki

Gaber v Gabrcu pri Škofji Loki

Smreka v Smrečju nad Škofjo Loko

Hosta nad Hostopi pri Škofji Loki